

Niko Juppi

NATON INSTAGRAM-POSTAUKSIEN JULKISUUSDIPLOMATIA

Tarkastelussa 24.2.2022–30.6.2022 väliset Instagram-
postaukset

TIIVISTELMÄ

Niko Juppi: Naton Instagram-postauksien julkisuusdiplomatia: tarkastelussa 24.2.2022–30.6.2022 väliset Instagram-postaukset
Pro Gradu -tutkielma
Tampereen yliopisto
Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma / Kansainvälisen politiikan opintosuunta
Huhtikuu 2024

Tässä pro-gradu tutkielmassa tarkastellaan Naton Instagram-postauksissa esiintyvää julkisuusdiplomatiata. Nato pyrkii tutkimustulosten mukaisesti julkisuusdiplomatiallaan ilmentämään omaa strategiaansa, korostamaan julkisuuskuvaansa, painottamaan arvojaan ja hakemaan oikeutusta kovan vallan käytölle. Tutkimustulokset osoittavat, että Naton julkisuusdiplomatia toteuttaa tutkimuskirjallisuudesta ja aikaisemmista tutkimuksista esiin nostettuja tavoitteita julkisuusdiplomatian osalta. Tutkimuksen tulokset osoittavat myös, että Nato tavoittelee kokonaisuudessaan Naton kansainvälisen roolin korostamista muihin kansainvälisiin toimijoihin verrattuna.

Todettava on kuitenkin, että jokainen Naton Instagram-postaus on osa julkisuusdiplomatiata, mutta tutkielmassa julkisuusdiplomatian ilmentymistä on tarkasteltu ainoastaan neljän (4) eri tavoitteen kautta. Nämä neljä tavoitetta ovat: *Naton strategian ilmentyminen*, *oman julkisuuskuvaan korostaminen*, *Naton arvojen painottaminen* ja *oikeutus kovalle vallalle*. Kyseiset tavoitteet ovat muodostuneet aiemman viitekehyksen pohjalta. Tutkimusanalyysin avulla haetaan vastauksia siihen, millaisia julkisuusdiplomaattisia lauseita Naton Instagram-postaukset sisältävät. Näillä virkkeillä muodostetaan kuvaa Naton harjoittamasta julkisuusdiplomatiasta ja kuinka Nato on sitä hyödyntänyt tutkimusaineiston rajauksen aikaan.

Tutkimusaineistona on Naton Instagram-postaukset ajalta 24.2.2022–30.6.2022. Tutkimusaineiston rajauksen myötä tutkimusaineistoksi muodostui kokonaisuudessaan 78 Instagram-postausta ja niissä esiintyneet 132 yksittäistä virkettä. Tutkielman teoreettisena viitekehyksenä hyödynnetään julkisuusdiplomatian käsitettä ja kansainvälisten järjestöjen hyödyntämää viestintää suurille yleisöille. Tutkimusaineistoa analysoidaan teoriaohjaavan sisällönanalyysin avulla. Analyysissä hyödynnetään julkisuusdiplomaattisen käsitteen lisäksi myös aikaisempia tutkimuksia Naton julkisuusdiplomatiasta ja niistä muodostettuja julkisuusdiplomatian ilmentymiä.

Tutkimusaineiston analysoinnissa yksittäiset virkkeet luokiteltiin ensin kymmeneen (10) alaluokkaan, joista teoriaohjaavan sisällönanalyysin mukaisesti muodostettiin analyysin yhdistävät yläluokat. Lopullisiksi yhdistäviksi yläluokiksi muodostuivat yläluokat: Ukrainan sota, sotilaallinen valta ja yhteisö.

Naton julkaisemien Instagram-postauksien yksittäisistä virkkeistä havainnoitiin analyysin avulla julkisuusdiplomatian ilmentymiä. Nato pyrkii tutkimustulosten mukaisesti julkisuusdiplomatiallaan ilmentämään omaa strategiaansa, korostamaan julkisuuskuvaansa, painottamaan arvojaan ja hakemaan oikeutusta kovan vallan käytölle. Tutkimuksen tulokset osoittavat myös, että Naton julkisuusdiplomatia on monelta osin aikaisemmista tutkimuksista muodostettujen oletuksien mukaista ja tavoittelee kokonaisuudessaan Naton kansainvälisen roolin korostamista muihin kansainvälisiin toimijoihin verrattuna.

Tutkielman tarkoitus on toimia pohjana keskustelulle, jossa Naton julkisuusdiplomatiata tarkastellaan kansainvälisen konfliktin aikakaudella. Tutkimuksen pohjalta olisi mahdollista jatkaa Naton julkisuusdiplomatian tutkimista esimerkiksi ottamalla tutkimusaineistoksi myös muut Naton käytössä olevat sosiaalisen median alustat ja tehdä niiden julkisuusdiplomatian ilmentymisestä vertailua keskenään.

Avainsanat: Nato, julkisuusdiplomatia, puolustusliittouma, Instagram, Instagram-postaus, julkisuuskuva

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	1
1.1. Johdatus näkökulmista tutkimukseen	1
1.2. Tutkielman rakenne	6
2. JULKISUUSDIPLOMATIA	8
2.1. Diplomiasta julkisuusdiplomatiiaan	8
2.2. Julkisuusdiplomatia käsitteenä	11
2.3. Uusi julkisuusdiplomatia	16
2.4. Sosiaalinen media osana uutta julkisuusdiplomatiiaa	22
3. KANSAINVÄLISET JÄRJESTÖT JULKISUUSDIPLOMATIASSA	25
3.1. Kansainväliset järjestöt	25
3.2. Julkisuusdiplomatia sotilasliitto Natossa	27
3.2.1. <i>Julkisuusdiplomaattinen strategia ja NATO 2022 Strategic Concept</i>	29
3.2.2. <i>Julkisuusdiplomatian konkreettinen ilmentyminen Natossa</i>	30
4. TUTKIMUSKYSYMYKSET, -AINEISTO JA -MENETELMÄ	38
4.1. Tutkimuskysymykset	38
4.2. Tutkimusaineisto	39
4.3. Tutkimusmenetelmä	40
5. AINEISTON ANALYSOINTI	44
5.1. Ukraina sota -yläluokka	45
5.2. Sotilaallinen valta -yläluokka	47
5.3. Yhteisö -yläluokka	52
6. JULKISUUSDIPLOMATIAN TAVOITTEIDEN ILMENTYMINEN YLÄLUOKISSA	57
6.1. Naton strategian ilmentyminen yläluokissa	58
6.2. Naton julkisuuskuva korostaminen yläluokissa	62
6.3. Naton arvojen painottuminen yläluokissa	65

6.4. Kovan vallan oikeuttaminen yläluokkien virkkeissä.....	68
JOHTOPÄÄTÖKSET.....	72
LÄHTEET	81

KUVIOLUETTELO

Kuvio 1. Julkisuusdiplomatian eri tasot.	19
---	----

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1. Perinteisen ja uuden julkisuusdiplomatian hallitsevat ominaisuudet.	18
Taulukko 2: Pelkistettyjen virkkeiden lukumäärät alaluokissa.	45
Taulukko 3: Julkisuusdiplomatian tavoitteet Naton perspektiivistä.	57

1. JOHDANTO

Johdannon alussa on lyhyt johdatus tutkielman taustalla vaikuttaneisiin näkökulmiin, joiden pohjalta tutkielman tutkimuskohde ja -ongelma ovat valikoituneet. Kansainvälisten toimijoiden kuin myös viestintävälineiden muutokset ja diplomatia -käsitteen laajentuminen, ovat toimineet innostajana koko tutkielmalla. Taustalla vaikuttaneiden näkökulmien yhteydessä tuodaan myös tarkemmin ilmi tutkielman asetelmia ja millaisia kysymyksiä tutkimusongelman ympärille on muodostettu. Luvun toisessa alaluvussa avataan tarkemmin tutkielman rakennetta ja etenemistä.

1.1. Johdatus näkökulmista tutkimukseen

Vuosikymmenten aikana niin koko maailma kuin yhteiskunnat ovat kokeneet muutoksia ja yhtenä suurimmista muutoksista voidaan pitää digitalisaation nopeaa kehittymistä. Tämän myötä myös yhteyden pitäminen esimerkiksi niin tavallisten ihmisten, yritysten kuin valtioiden välillä on monipuolistunut. Yhteyden pitämisen monipuolistumista ja muutosta kuvaavat muun muassa Mihail Gorbatšovin ensimmäinen kännykällä soitettu puhelu Suomen vierailulla vuonna 1989 tai Ruotsin pääministeri Carl Bildtin sähköpostiviesti Yhdysvaltain presidentti Bill Clintonille vuonna 1994. Nämä ovat hetkiä, jolloin teknologian kehittyminen on vaikuttanut myös valtion päämiesten keskinäiseen yhteydenpitoon ja mahdollisesti työskentelytapoihin. Molempia tapauksia voidaan pitää askeleina kohti sitä, että poliittinen kommunikointi ja kontaktointi globaalisti on nopeutunut ja helpottunut ainakin tekniikan ja digitalisaation kehittymisen osalta. (Fletcher 2017, 78 & Laaksonen 2020.) Nämä edellä olevat nostot voivat näin 2020-luvulla tuntua idioottimaisilta, koska puhelut ja sähköpostiviestit ovat jo kauan olleet osa yhä useamman meidän arkea. On kuitenkin oleellista huomioda, että molemmista tapauksista on aikaa alle 40 vuotta. Siksi voimmekin havahtua siihen, kuinka nopeasti viimeaikainen digitalisaation lisääntyminen ja kehittyminen on tapahtunut.

Aika ja kehitys ei ole pysähtynyt, mikä näkyy siinä, että meillä on tällä hetkellä käytössä esimerkiksi monia muitakin keinoja olla yhteydessä globaalisti kuin pelkät sähköpostiviestit tai puhelut. Samaan aikaan myös tiedonsaannin korostuminen ja lisääntyminen ovat herättäneet ihmisissä entistä enemmän käsityksiä siitä, kuinka he voivat olla osa globaalia yhteisöä yhdessä kansainvälisten toimijoiden rinnalla. Tätä kautta heidän halunsa uskoa diplomatian harjoittaminen pelkästään diplomaateille on alkanut horjua. Ihmisten halua olla itse osa kansainvälistä prosessiä ja sitä kautta

toimia niin sanottuina diplomatian edustajina, on lisääntynyt merkittävästi. (Seib 2012a, 104.) Tällä on ollut vaikutuksia siihen, että uusia ei-valtiollisia toimijoita on tullut osaksi kansainvälistä politiikka, mikä on kasvattanut samalla kansainvälisten toimijoiden kenttää entisestä laajemmaksi.

Muutosta eri kansainvälisten toimijoiden kohdalla voidaan alkaa hahmottamaan toisen maailmansodan päättymisen jälkeen. Tällöin kansainväliset järjestöt alkoivat ottaa entistä isompaa roolia omien tavoitteiden, sitoumuksiensa ja toimivaltansa saavuttamiseksi ja järjestöt alkoivat viestiä niistä entistä ammattimaisemmin. Viestinnän muutoksen taustalla oli esimerkiksi erinäisten viestintäosastojen perustamiset osaksi kansainvälisiä järjestöjä ja niiden toimintaa. Näiden viestintäosastojen kautta kansainväliset järjestöt ovat pystyneet harjoittamaan myös omaa diplomaatiaansa ja varsinkin julkisuusdiplomatiaa. Julkisuusdiplomatian kautta useat kansainväliset järjestöt ovat korostaneet muun muassa ihmisoikeuksia, demokratisoitumista, kollektiivista turvallisuutta, rauhanrakentamista kuin -turvaamista. (Tomescu-Hatto 2014, 89.) Länsimaisten arvojen ja oikeuksien korostamisesta ja ylläpitämisestä muodostui nopeasti kansainvälisten järjestöjen agenda, jota ne kykenivät varsinkin julkisuusdiplomatian kautta osoittamaan entistä paremmin esimerkiksi ulostuloissaan ja viesteissään. Koska julkisuusdiplomatia on käsitteenä oleellinen, syvennyttään luvussa 2 tähän käsitteeseen syvällisemmin.

Vaikka diplomaatia ja varsinkin julkisuusdiplomatia tuli osaksi kansainvälisiä järjestöjä jo varhaisessa vaiheessa, erilaiset toimijat ovat edelleenkin olleet kykeneviä muuttamaan perinteistä diplomatian käsitettä. Käsite diplomatiasta onkin alkanut viimeistään 2000-luvulla hämärtyä, kun sen on hajaantunut entistä useampaan ”alakäsitteeseen”. Nykyisin voimmekin puhua esimerkiksi kansalaisdiplomatiasta tai e-diplomatiasta perinteiden diplomatia käsitteen rinnalla. (Meglin & Nieminen 2018, 11.) Diplomatiasta on muodostunut yleismaailmallinen käsite, joka voidaan linkittää nykyisin yhä useampaan kanssakäymiseen. Tutkielman kannalta diplomatian käsitettä tarkastellaan kuitenkin vain julkisuusdiplomatian kautta, eikä esimerkiksi juuri kansalaisdiplomatiaa tai e-diplomatiaa lähdetä sen tarkemmin tässä määrittelemään.

Diplomatiaa voidaan pitää sallittuna metodina esimerkiksi eri kulttuureja yhdistävälle viestinnälle ja kanssakäymiselle, kun niiden tarkoituksena on sovinnollisessa hengessä olla vuorovaikutuksessa keskenään. Sovinnollinen vuorovaikutus edustaa yhtä lailla niin vallan tavoittelua kuin vetovoimaan, ja sitä kautta voidaan vahvistaa, että korostaa pehmeän vallan ja julkisuusdiplomatian hyödyntämistä kansainvälisissä suhteissa. Käytettäessä vetovoimaa, ja varsinkin julkisuusdiplomatiaa, tulee käyttäjän huomioida, että julkisuusdiplomatialla on oma roolinsa tässä vuorovaikutuksessa.

Onnistuessaan julkisuusdiplomatia vaatii itsekritiikin, uskottavuuden ja kansalaisyhteiskunnan roolien ymmärtämistä. Muuten se ei voi tuottaa onnistuneesti pehmeä valtaa ja edesauttaa tavoitteisiin pääsyä esimerkiksi vallan kasvattamisen osalta. (Meglin & Nieminen 2018, 11 & Nye 2008, 94.) Kaikki uudet kansainvälisen politiikan toimijat eivät omaa kovan vallan mukaisia resursseja, joiden avulla vankistaa omaa asemaansa tai esimerkiksi arvojaan kansainvälisessä politiikassa. Näin ollen pehmeän vallan mukaiset keinot ja siten julkisuusdiplomatia jäävät mahdollisesti ainoaksi mahdollisuudeksi saavuttaa ja tuoda omia agendoja suuremman yleisön tietoisuuteen. Sen avulla kansainvälisillä toimijoilla voi olla muun muassa mahdollisuutta saavuttaa muutoksia yleisessä mielipiteessä, toimintatavoissa tai jopa valta-asemissa globaalin pelikentän sisällä.

Diplomatia -käsitteen ”laajentuminen” erilaisiin diplomatian alakäsitteisiin, mutta varsinkin julkisuusdiplomatian tuleminen osaksi kansainvälisten järjestöjen arkipäiväisempää viestintää, on innoittanut minua tutkimaan vuonna 1949 perustettua sotilasliitto NATOa¹ ja varsinkin sen harjoittamaa julkisuusdiplomatiata 2020-luvulla. Ajatus Natosta pelkästään kovan vallan ja perinteisen diplomatian edustajana voi olla käynyt ajansaatossa vanhahtavaksi, vaikka Nato on kautta aikain ollut kovan vallan ilmentymä. Omien liittolaistensa kanssa Nato on pyrkinyt taistelemaan esimerkiksi Neuvostoliittoa, että sen liittolaisten kanssa muodostettua Varsovan liittoa vastaan. (Seib 2012b.) Ajan myötä tilanteet ja toimijat kansainvälisessä politiikassa ovat vaihtuneet, mutta Nato on kuitenkin säilyttänyt oman paikkansa, mistä kertoo liittolaisten lukumäärän kasvaminen. Alkujaan Nato oli kahdentoista (12) valtion ulkoministerin allekirjoittama Pohjois-Atlantin sopimus², mutta liittolaisten määrä on vuosikymmenten aikana kasvanut kolmeenkymmeneen kahteen (32) jäsenvaltioon ja kylmän sodan päättymisen jälkeenkin Natoa voidaan pitää eräänlaisena läntisen maailman ”lihasvoimana” eli sotilaallisen vallan ilmentymänä. Naton sotilaallista valtaa ja voimaa onkin esimerkiksi hyödynnetty Kosovon konfliktissa vuonna 1999 kuten myös Libyan konfliktissa vuonna 2011. (Seib 2012b, NATO 2022b & NATO 2024a.) Edellä nostettujen konfliktien myötä, Naton toiminta onkin näyttäytynyt ulkomaailmalle pitkälti juuri sotilaallisten operaatioiden kautta, mikä on vankistanut mielipiteitä perinteisestä kovan vallan käyttäjästä kansainvälisen politiikan pelikentällä.

Itsensä Nato on kuitenkin määrittänyt liberaalidemokraattisten normien ja arvojen puolustajaksi, jonka perustavanlaatuiset turvallisuustehtävät määrittää Pohjois-Atlantin sopimus. Nämä kylmän sodan aikaan kirjatut turvallisuustehtävät ovat määritelty lähtökohtaisesti hyvinkin yleisiksi, joten ne

¹ Lyhenne erisnimestä North Atlantic Treaty Organization, esiintyy myöhemmin kirjoitusmuodossa Nato

² tunnetaan myös Washingtonin sopimuksena

ovat kestäneet, säilyneet ja kehittyneet muuttuvan maailman mukana. Edelleenkin pyrkimykset turvata kestävä rauha Euroopassa, perustuen demokratiaan, yksilönvapauteen, ihmisoikeuksiin ja oikeusvaltion yhteisiin arvoihin ovat Naton turvallisuustehtävien lähtökohtana. (Güleç 2021, 101 & NATO 2022c.) On kuitenkin huomioitavaa, että kaikki konfliktit eivät tapahdu vain Naton jäsenvaltioiden alueella. Siksi toiminnassaan Nato pyrkii projisoimaan arvojaan myös jäsenvaltioidensa ulkopuolelle. Arvojen priorisoinnin tarkoituksena on kyetä ehkäisemään ja hallitsemaan käynnissä olevia kriisejä, tasaannuttaa konfliktien jälkeistä tilannetta, että tukea alueiden jälleenrakentamista. (NATO 2022c.) Toiminnan ja tavoitteiden onnistuminen itsessään voi vaatia myös Natolta julkisuusdiplomatian ja pehmeän vallan hyödyntämistä, vaikka ajatus Natosta kääntyykin usein automaattisesti kovan vallan harjoittajaksi.

Kansainvälisessä politiikassa ja globaalissa maailmassa tapahtunut suuri käänne Venäjän hyökätessä Ukraina 24.2.2022. Kyseinen tapahtuma on lisännyt mielenkiintoa Naton julkisuusdiplomatiaa kohtaan, sillä uhka konfliktin leviämisestä koskettaa myös Natoa ja varsinkin sen yksittäisiä jäsenmaita Euroopassa. Sotilasliiton eurooppalaiset liittolaiset ovat yhä enenevässä määrin Venäjän sotilaallisen uhan vaikutuspiirissä ja sodan lopputulemasta riippuen myös mahdollisia eskalaation kohteita. Venäjän hyökkäys Ukraina alkoi niin kutsuttuna erikoisoperaationa, jonka pyrkimyksenä oli puhdistaa Venäjän jo Ukrainalta aikaisemmin liittämät alueet ukrainalaisista ja natseista. (McFaul 2023 & Orhan 2022, 141.) Edelleenkin käynnissä oleva erikoisoperaatio on vaihtunut suoranaiseksi sodaksi Ukrainan ja Venäjän välillä, johon Nato on ottanut tällä hetkellä osaa vain sanallisesti kuin myös antamalla Ukrainalle tukea niin rahallisesti, kuin sotilastarvikkeellisesti (Kervinen, 2023). Kovan vallan käyttö tai jännitteen lisääminen Naton puolelta ei ole noussut toiminnan keskiöön vaan enemmänkin tilanteeseen on peritty reagoimaan sanallisella viestinnällä.

Ukrainan sodalla ei ole ollut pelkästään vaikutuksia Ukraina ja Venäjään, vaan myös Natoon ja Suomeen. Suomen Valtioneuvoston selonteossa kuvataan, kuinka Suomen turvallisuusympyrä muuttui perustavanlaatuisesti helmikuussa 2022 (Valtioneuvosto 2022, 3). Turvallisuuden uudelleen arvioinnin seurauksena Suomi on 18.5.2022 jättänyt yhdessä Ruotsin kanssa Naton pääsihteeri Jens Stoltenbergille jäsenhakemuksen ja Nato-maat allekirjoittivat molempia maita koskevan liittymispöytäkirjan 5. heinäkuuta 2022. Sen seurauksena niin Suomesta kuin Ruotsista tuli Naton tarkkailijajäseniä ennen kuin jokainen jäsenmaa on ratifioinut maiden jäsenhakemukset parlamentissaan. (NATO 2022d & Ulkoministeriö 2022a.) Suomen tie Naton jäseneksi kävi historiallisen nopeasti ja 4.4.2023 Suomesta tuli Naton jäsen (Nurmi 2023). Ruotsin kohdalla

ratifioiminen vei huomattavasti kauemmin aikaa, mutta viimein tämän vuoden maaliskuun alussa Ruotsista tuli virallisesti Naton jäsen (NATO 2024b).

Edellä olleet esimerkit ovat vaikuttaneet siihen, että kiinnostukseni tutkia diplomatian ilmenemistä, varsinkin julkisuusdiplomatia -käsitteen osalta, on vahvistunut ajan saatossa. Siksi tutkielmassa onkin haluttu lähteä tutkimaan, millainen on julkisuusdiplomatian ja kansainvälisen toimijan välinen suhde nykyaikana, kun käytössä on entistä enemmän erilaisia viestintävälineitä ja -kanavia. Kansainväliseksi toimijaksi tarkasteluun olen halunnut ottaa Naton, koska kansainvälinen politiikka ja turvallisuus ovat kokeneet muutoksia edellä nostetun Ukrainan sodan myötä. Tutkielmassa tullaankin tarkastelemaan Naton harjoittamaa julkisuusdiplomatiata Ukrainan sodan alun ja Madridin huippukokouksen välillä. Tarkemmin analysoinnissa tullaan keskittymään Naton virallisella Instagram-tilillä julkaistuihin postauksiin, jotka ajoittuvat aikavälille 24.2.2022–30.6.2022. Näistä postauksista muodostetaan yksittäisiä virkkeitä, joista pyritään löytämään julkisuusdiplomatian ilmentymistä. Julkisuusdiplomatian ilmentymisellä pyritään vastaamaan tutkimusongelmaani, *”Ilmentääkö Naton julkisuusdiplomatia liittouman arvoja, ydintehtäviä ja poliittista kuin sotilaallista ohjausta osana sen Instagram-viestintää?”*, ja osoittamaan, että Naton julkisuusdiplomatia on aikaisemmista tutkimuksista muodostettujen oletuksien mukaista. On totta, että Instagram-postaus voitaisiin kokonaisuudessaan nähdä julkisuusdiplomatian ilmentymänä. Tässä tutkielmassa halutaan kuitenkin syvällisesti keskittyä Instagram-postauksissa esiintyviin lauseisiin ja niiden ilmentämään julkisuusdiplomatiiaan, eikä lähteä tarkastelemaan esimerkiksi Instagram-postauksissa käytettyjä valokuvia ja niiden julkisuusdiplomatiata.

Tutkielman tutkimuskysymykset ovat *”Mitä Nato viestii julkisuusdiplomatiallaan Ukrainan sodan alun ja Madridin huippukokouksen välillä?”* ja *”Miksi Nato viestii näin julkisuusdiplomatiassaan?”*. Tutkimuskysymysten tueksi esitän apukysymyksen *”Mitä alustavien oletuksien mukaista julkisuusdiplomatian ilmenemistä Naton Instagram-postauksissa on?”*. Apukysymyksen tarkoituksena on tukea tutkimuskysymyksiä ja auttaa muodostamaan havaintoja julkisuusdiplomatian ilmentymisestä, että auttaa minua selventämään omaa käsitystäni Naton harjoittamasta julkisuusdiplomatiasta. Tutkimusaineistoa tullaan analysoimaan sisällönanalyysin avulla. Aineiston analysoinnissa hyödynnetään teorialähtöistä sisällönanalyysia. Sitä hyödyntämällä aineistossa tullaan etsimään viitteitä julkisuusdiplomatian ilmentymisen oletuksista koskien Naton Instagram-postauksia ja hakemaan vastauksia tutkimuskysymykseen ja apututkimuskysymyksiin.

1.2. Tutkielman rakenne

Tutkielma rakentuu seitsemästä luvusta, joissa ensimmäisessä eli tässä luvussa taustoitetaan tutkimusta, avataan tutkielman tavoitteet ja määritellään tutkimuskysymykset. Toisessa luvussa lukijalle avataan julkisuusdiplomatiaa. Lukijalle on tarkoitus avata käsitys siitä, mitä julkisuusdiplomatiolla tarkoitetaan ja kuinka sitä harjoitetaan kansainvälisessä politiikassa. Päätaavoitteena on muodostaa lukijalla kuva, milloin julkisuusdiplomatia on tullut osaksi diplomatiaa ja millaisia elementtejä siihen sisältyy verrattuna perinteiseen diplomatiaan. Samassa luvussa muodostetaan lyhyt katsaus, kuinka diplomatia on kehittynyt kohti julkisuusdiplomatiaa ja millaista julkisuusdiplomatia on 2020-luvulla. Tutkielman kolmannessa luvussa tarkastellaan ensin lyhyesti kansainvälisiä järjestöjä ja sen jälkeen syvennyttään avaamaan Natoa. Kolmannen luvun lopussa kartoitetaan, millainen on Naton ja julkisuusdiplomatian välinen suhde kokonaisuudessaan aikaisempien tutkimusten pohjalta.

Tutkielman neljännessä luvussa lukijalle muodostetaan käsitys tutkimusaineiston muodostumisesta ja tarkastellaan tutkimusaineistoon vaikuttaneita tekijöitä. Tällä luodaan pohja tutkimusasettelulle ja aineistonanalyysille. Tutkimusaineiston lisäksi tässä neljännessä luvussa käsitellään myös sisällönanalyysia eli tutkielman tutkimusmenetelmää. Tutkimusaineistoa analysoidaan hyödyntäen teorialähtöistä sisällönanalyysiä. Luvun tarkoituksena on selventää lukijalle, kuinka tutkimusaineistoa analysoidaan teorialähtöisellä sisällönanalyysillä ja millaisia tuloksia sillä pyritään aineistosta muodostamaan. Tutkielman viides luku pohjautuu aineiston analyysiin, jossa ensin yksittäiset lauseet on klusteroitu teorialähtöisen sisällönanalyysin mukaisesti lauseiden sisällöistä nousseiden yhdistävien teemojen mukaisesti muodostettuihin alaluokkiin. Sen jälkeen alaluokista on yhdistetty kolme erilaista yläluokkaa. Muodostetut yläluokat ovat *Ukrainan sota, sotilaallinen valta* ja *yhteisö*. Nämä yläluokat on johdettu yhdistäviksi aihekokonaisuuksiksi aikaisemmin muodostetuista alaluokista ja niiden kautta yksittäisistä lauseista on lähdetty etsimään julkisuusdiplomatian ilmentymistä, jota luku kuusi käsittelee.

Tutkielman kuudennessa luvussa julkisuusdiplomatian ilmentymistä on tutkittu teoriaohjaavan sisällönanalyysin kautta. Tämä luku on jaettu neljää alalukuun, jotka ilmentävät julkisuusdiplomatiaa eri näkökulmista. Nämä neljä eri näkökulmaa ovat tutkimuskirjallisuudesta ja aikaisemmista tutkimuksista muodostettuja julkisuusdiplomatian tavoitteita Naton perspektiivistä. Tutkielma viimeinen luku on johtopäätökset, jossa kootaan yhteen tutkimusaineistosta nousseet päätelmät ja

vastataan tutkimuskysymykseen. Näiden lisäksi luvussa luodaan ajatuksia jatkotutkimuksille ja esitetään pohdintoja kysymyksistä joihin tutkielma ei vastannut.

2. JULKISUUSDIPLOMATIA

Tutkielmassa tarkastelen Naton Instagram-postauksien tavoitteita ja oletuksia julkisuusdiplomatia käsitteen kautta. Tutkimusaineisto on rajattu aikavälille 24.2.2022–30.6.2022. Käsitteenä julkisuusdiplomatia koetaan osaksi pehmeää valtaa, joka taas ymmärretään pyrkimykseksi muokata muiden mieltymyksiä tai tavoitteita ilman uhkailun tai konfliktin käyttöä lopputuleman saavuttamisessa. Yhteisymmärryksen saavuttamiseksi pehmeä valta pyrkii esimerkiksi vaikuttamisen tai suostuttelun keinoin saamaan ihmisiä argumenttien taakse, kun taas julkisuusdiplomatia painottaa yhteisten arvojen esiin nostamista halutun lopputuleman saavuttamisessa. Siksi onkin selvää, että pehmeän vallan ja julkisuusdiplomatian välillä on havaittavissa keskinäinen yhteys. (Nye 2008, 94–95 & Nye 2004, 111.) Pehmeän vallan ja julkisuusdiplomatian välisestä yhteydestä huolimatta, tutkielmassa on päädytty tarkastelemaan Naton Instagram-postauksia ainoastaan julkisuusdiplomatia-käsitteen kautta. Käsitteiden rajaamisella yhteen, pyrin saavuttamaan selkeämmän näkökulman tutkimusongelmaan. Useamman käsitteen yhtäaikainen käyttäminen tutkielmassa saattaisi muodostaa tilanteita, jotka avaisivat uusia ja erilaisia näkökulmia. Niiden myötä tutkielma olisi voinut laajentua laajemmaksi, mikä olisi voinut puolestaan muodostaa haasteita ja epäkohtia tutkimustulosten osalta. Tätä halusin välttää ja pitää tutkielman rakenteen selkeänä. Kuitenkin on syytä muistaa, että pehmeä valta on yhteydessä julkisuusdiplomatiaan ja vaikuttaa sitä tutkielman lopullisiin havaintoihin.

Ennen julkisuusdiplomatian laaja-alaisempaa tarkastelua, avaan seuraavassa alaluvussa lyhyesti diplomatian kehittymistä kohti julkisuusdiplomatiaa. Sen jälkeen määrittelen tarkemmin julkisuusdiplomatian käsitettä, jonka yhteydessä kuvaan modernin julkisuusdiplomatian kahta tasoa ja julkisuusdiplomatian harjoittamista 2020-luvulla.

2.1. Diplomatiasta julkisuusdiplomatiaan

Julkinen keskustelu ja media ovat saattaneet muodostaa monille henkilöille sellaisen kuvan, että valtioiden kahdenvälisiä suhteita hoitavat pelkästään valtioiden päämiehet tai ministerit. Sinällään siinä ei ole mitään väärää, sillä myös valtioiden päämiehet ja ministerit harjoittavat kahdenvälisiä suhteita. Näiden toimijoiden lisäksi kuitenkin valtioiden kahdenvälisiä suhteita hoitavat myös diplomaatit, jotka edustavat kotimaataan toisessa valtiossa. Valtioiden välisiä suhteita hoidetaan diplomatian keinoin, jota suurlähettiläät ja konsulaatit harjoittavat. On myös tärkeää huomioida, että

diplomatiaa harjoittaa nykyisin paljon suurempi joukko ihmisiä kuin mitä edellä määritetään. Suurlähetystöt, konsulaatit, ulkoministeriö ja niissä työskentelevät henkilöt edustavat niin kutsuttua ammattidiplomatiaa, jonka merkitys on kasvanut kansainvälisen epävarmuuden lisääntyessä. (Sharp 2019, 3–4.) Vaikka Sharp painottaakin diplomatian olevan pitkälti valtioiden välistä toimintaa, on se nykyaikana paljon muutakin. On huomioitava muidenkin toimijoiden intressit ja näiden toimijoiden suhteet diplomatiaan ja maiden välisiin suhteisiin.

Diplomatiaa on harjoitettu valtioiden välillä jo kauan ennen kuin sitä on akateemisesti alettu määrittelemään tai tarkastelemaan osana kansainvälisiä suhteita. Diplomatialle ei kuitenkaan voida täysin antaa yksiselitteistä määritelmää ja siksi voidaankin sanoa, että diplomatialla on yhtä monta merkitystä kuin on olemassa yksilöitä (Opondo 2016, 39). Kansainvälisesti diplomatiaan rinnastetaan erilaisia merkityksiä. Yhdysvaltalaiset käyttävät termiä diplomatia, kun he puhuvat yleisesti kansainvälisistä suhteista. Sen sijaan Kiinassa diplomatia rinnastetaan ulkopolitiikkaan, kun taas Iso-Britanniassa diplomatiana pidetään sitä, kun ihmiset kommunikoivat keskenään muiden kanssa ja keskustelussa on havaittavissa jotakin toista häiritsevää. (Sharp 2019, 13.) Jotta diplomatiasta voi saada kokonaisvaltaisen kuvan, on hyvä ymmärtää sen olemassaolon historia ja muistettava sen erilaiset merkitykset.

Diplomatiaa on harjoitettu jo antiikin Kreikassa, vaikka vielä tuolloin ei välttämättä ymmärretty, että kyseinen toiminta on diplomatiaa. Historian kirjoitusten mukaisesti Platon ja Herodotus hyödynsivät pyhää suurlähetystöä, että taloudellista suurlähetystöä. Pyhän suurlähetystön tehtävä oli kuunnella oraakkelia, kun taloudellisen suurlähetystön tehtävänä oli lähteä tutkimaan maailmaa ja samalla pohtia ulkomaalaisten arvoja, ideoita ja toimintaa. (Constantinou & Sharp 2016, 14.) Vaikka antiikin Kreikassa harjoittamaa suurlähetystötoimintaa ei välttämättä voida suoraan pitää diplomatiana, osoittaa tämä kuitenkin, kuinka pitkä historia diplomaattisella toiminnalla on.

Antiikin Kreikalla on merkittävä rooli nykyisen diplomatian muodostumisessa, sillä diplomatian rooli alkoi hahmottua jo Sokrateksen ja hänen seuraajiensa kautta. He pohtivat inhimillisen tiedon jonkinlaista yhdistämistä vieraaseen, tuntemattomaan ja selittämättömään. Inhimillistä tietoa tuli kyetä neuvotteluiden ja etsintöjen kautta yhdistelemään vieraaseen, selittämättömään ja tuntemattomaan. Näin diplomatialla voidaan nähdä olevan tärkeä rooli antiikin Kreikassa, kun sen avulla on pyritty saavuttamaan ratkaisuja neuvotteluihin. Oli neuvottelut sitten omien kantojen ja etujen yhteensovittamista tai eri merkitysten, arvojen ja tietojen yhdistämistä, on diplomatia ollut merkittävässä roolissa. (Constantinou & Sharp 2016, 14.)

Merkittävimpiä vaikutuksia kuitenkin nykyisen diplomatian muovautumiselle on ollut suvereeninen valtiojärjestelmän synty ja sitä kautta diplomatian harjoittaminen Euroopassa 1400-luvulta alkaen. Tuolloin kuninkaalliset ja hallitsijat harjoittivat kommunikointia keskenään esimerkiksi sodasta ja rauhasta. (Sharp 2019, 4.) Diplomatia on kehittynyt ja muotoutunut aikojen saatossa. Ajatus nykyisen kaltaisesta diplomatiasta ja sen harjoittamisesta kehittyi 1800-luvun loppupuolella. Tätä kehitystä tuki etenkin kansallisvaltioiden kehittyminen, missä diplomatia toimi hallitusten ja eri toimijoiden välisenä vuorovaikutuskanavana. Diplomatian sisältö oli paljolti ulkopoliittisia asialinjoja ja asiakysymyksiä, joiden toteuttaminen ja esittäminen jätettiin tuolloin ammattilaisten eli diplomaattien käsiin. (Riordan 2003, 1.) Nykyisin diplomatia ei koske pelkästään valtioiden välisiä suhteita vaan myös valtioiden ja muiden toimijoiden välisten suhteiden hallintaa. Näin ollen diplomatiaa harjoittaa nykyisin entistä suurempi joukko muita toimijoita kuin pelkästään ulkoministerit tai diplomaatit. Yhtä hyvin muun muassa kansalaisjärjestöt, että kansainväliset järjestöt voivat olla osa diplomatian harjoittamista kansainvälisesti. (Barston 2019, 1.) Laajentunut diplomaattisten toimijoiden verkosto on laaja ja kehittyvä kokonaisuus, joka muokkaantuu yhteiskuntien kehittymisen mukana.

Miksi sitten diplomatia on edelleenkin tärkeää kansainvälisten suhteiden ylläpidossa? Sharpin (2019, 6) mukaan diplomatia mahdollistaa niin valtioille kuin muille kansainvälisille toimijoille tavan kommunikoida keskenään. Diplomatian kautta kommunikaatiosta pyritään poistamaan erinäiset mahdollisuudet väärinkäsityksille ja estämään väärinkäsityksistä johtuvat selkkaukset. Tätä diplomatian toimintatapaa voidaan nimittää suhteiden diplomatiaksi. (Sharp 2019, 6.) Diplomaatit joutuvat työssään välillä olemaan keskellä ristiriitoja. Tällöin diplomatian pyrkimyksenä on saada aikaan ratkaisu, joka lopettaisi epävakaa tilanteen (Sharp 2019, 6). Vaikka diplomaatit pyrkivät keskustelemaan keskenään ja sitä kautta muodostamaan yhtenäistä konsensusta, muodostuu heidän työnsä pääsääntöisesti erinäisten ongelmien ratkaisuisista. Diplomatiassa kansainvälisten ongelmien laajuudet ovat paljon muutakin kuin pelkkiä sotilaallisen konfliktin uhkia. Diplomaatti pyrkii ratkaisemaan ongelmia muun muassa kansainvälisen kaupan haasteissa kuin myös aseiden viennin ja tuonnin osalta. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja siihen liittyvät rikkeet ja ongelmat ovat diplomaattien työsarkaa. Näiden lisäksi, viime aikoina, diplomatiassa on keskitytty ylivaltiolliseen haasteeseen; ilmastonmuutokseen ja ympäristön ekologisuuteen. (Sharp 2016, 6.) Diplomatia ei ole ainoastaan yhden tyyppisten ongelmien ratkaisua vaan diplomatian pelikentällä voi kohdata monenmoisia kansainvälisiä haasteita ja ristiriitoja. Diplomatian osalta tulee kuitenkin huomioida, että se ei aina välttämättä ole rauhan tavoittelua. Diplomatian avulla voidaan myös esimerkiksi hakea

oikeutusta ylilentoihin ja sitä kautta suoritettavaan ilmaiskuun. Näin ollen modernin diplomatian yhtenä piirteenä voidaan pitää väkivallan rajan ja diplomaattisen toiminnan hämärtymistä. Toisin sanoen diplomatian sisältö on laajentunut aikaisemmasta sisällöstä. (Barston 2019, 1.) Diplomatiaan siis liittyy paljon ongelmien ratkaisua, mutta nykyään myös enemmissä määrin informaation ja kovien valtakeinojen painottelua valtioiden välisissä suhteissa.

2.2. Julkisuusdiplomatia käsitteenä

Diplomatia itsessään voidaan määrittää yleiskäsitteeksi, jonka alle voidaan sisällyttää monia erilaisia diplomatian muotoja. Näin diplomatia -käsitteen alaisuuteen voidaan sisällyttää diplomatian muoto, *public diplomacy*³, jolle ei voida muodostaa yksiselitteistä määrittelyä (Melgin 2014, 16). Historiasta on havaittavissa, että jo ennen ajanlaskumme alkua, on Lähi-idässä kuninkaat harjoittaneet julkisuusdiplomatian tyylistä kanssakäymistä valtioiden välillä. Tuolloin kuninkaat pyrkivät jakamallaan lahjoilla edistämään suhteitaan muihin valtioihin ja ylläpitämään aikakauden tyylistä ”julkisuusdiplomatiaa”. Niin antiikin Kreikan historiasta kuin Rooman valtakunnan ajoilta on havaittavissa piirteitä julkisuusdiplomatian tyyllisestä diplomatian harjoittamisesta. (Huijgh 2016, 438.) Diplomatia toimintana on historian saatossa sisältänyt julkisuusdiplomatian piirteitä. Näistä ”julkisuusdiplomatian” harjoittamisen ajankohdista on kuitenkin siirryttävä paljon lähemmäksi nykyaikaa ennen kuin on tiedostetusti käytetty termiä julkisuusdiplomatia.

Siksi on tärkeää huomioida, että tutkielmassa julkisuusdiplomatiaa tarkastellaan sen modernin käsityksen ja määrittelyn kautta, joka pohjautuu 1960-luvun Yhdysvaltoihin. Siinä julkisuusdiplomatia on määritelty karkeasti tarkoittamaan vuorovaikutusta, joka ei kohdistu pelkästään ulkomaalaisiin hallituksiin. Julkisuusdiplomatia huomioi valtioista riippumattomat järjestöt ja henkilöt, ja heidän välisensä vuorovaikutuksen. Julkisuusdiplomatia ei ole pelkkää suhdetoimintaa eri toimijoiden välillä, vaan sen tarkoituksena on myös luoda pitkäaikaisia suhteita eri toimijoiden välille. Tämän ohella julkisuusdiplomatia jakaa tietoa kumppaneiden välillä sekä pyrkii myymään ja luomaan positiivista kuvaa julkisuusdiplomatian harjoittajasta. (Melissen 2005, 4 & Huijgh 2016, 438 & Nye 2004, 107 & Cowan & Cull 2008, 6.) Modernin käsityksen ja konseptin julkisuusdiplomatialle loi Tuftsin yliopiston dekaani Edmund Gullion:

³ Myöhemmin käytetään suomennettua termiä julkisuusdiplomatia

”Julkisuusdiplomatia ottaa huomioon julkisten asenteiden vaikutukset ulkopoliittikan muotoiluun ja toteuttamiseen. Se sisältää myös kansainvälisten suhteiden ulottuvuuksia perinteisen diplomatian lisäksi; muiden maiden hallitusten harjoittaman yleisen mielipiteen kehittämistä, yksittäisten ryhmien ja etujen vuorovaikutusta yhdessä valtiossa toisen valtion kanssa, ulkoasioiden raportointia ja niiden vaikutusta politiikkaan, viestintää niiden kanssa, joiden tehtävänä on viestiä kuten diplomaattien ja ulkomaalaisten kirjeenvaihtajien välillä ja kulttuurien välisen viestinnän prosessin.”⁴

Vaikka Gullion luoma konsepti ja käsitys julkisuusdiplomatiasta on jäänyt vallitsevaksi määritelmäksi, sai se aikanaan myös kritiikkiä osakseen. Kritiikki kohdistui varsinkin diplomatian ja julkisuuden yhdistämiseen, jota pidettiin ristiriitaisena. Yleisenä näkemyksenä pidettiin, että diplomatia on hallitusten välistä suhdetoimintaa, jossa vain valtioilla on oma roolinsa. Sen vuoksi valtioista riippumattomat toimijat jätettiin suosiolla huomioimatta ja diplomatian ulkopuolelle. (Huijgh 2016, 438–439.) Gullionin määrittelemässä julkisuusdiplomatiian käsitteessä voi havaita kylmän sodan aikaisen asetelman, jossa julkisuusdiplomatiata harjoittavat valtioiden hallitukset. Määritelmässä kuvataan kylläkin, että millaisia tavoitteita ja keinoja julkisuusdiplomatia sisältää, mutta ei tarkemmin avaa, että kuka tai ketkä sitä loppujen lopuksi käyttävät. Määritelmässä painottuu ajan henki, joka ei ole ainakaan enää kahteen viimeiseen vuosikymmeneen ollut vallitseva kansainvälisten toimijoiden osalta. (Gilboa 2001, 5–6.) Siksi juuri julkisuusdiplomatiassa tuleekin huomioida muutkin toimijat eikä vain toisen valtion virallisia diplomatian harjoittajia. Näin ollen niin kansainväliset järjestöt, yritykset kuin kansalaisjärjestöt voivat kansallisten hallitusten ohella kehittää ja harjoittaa julkisuusdiplomatiata. (Seib 2012a, 109.) Useiden eri toimijoiden välinen vuorovaikutus ja kommunikointi lisää alustoja, joilla julkisuusdiplomatiata harjoitetaan kansainvälisesti. Pysyäkseen mukana jatkuvasti kehittyvässä maailmassa, tarvitsee julkisuusdiplomatia niin valtioiden kuin muidenkin kansainvälisten toimijoiden panosta kehittämiseen ja aseman säilyttämiseen (Lam 2015, 396–397).

Termiä julkisuusdiplomatia on käytetty myös ennen 1960-lukua, jolloin Gullion määritteli edellä esiin nostetun modernin julkisuusdiplomatiian käsitteen. On kuitenkin syytä huomioida, että termillä julkisuusdiplomatia ei välttämättä ole suoraan tarkoitettu samaa, mitä sen modernilla käsityksellä, 1960-luvulta eteenpäin, tarkoitetaan. Edmund Gullionin luoma käsite loi vaihtoehdon esimerkiksi aikaisemmin käytetylle propaganda-termille, joka yhdistettiin suoraan julkisuusdiplomatiiaan (Melgin

⁴ Kts. (Gullion 1965; teoksessa Gull 2008, 19).

& Niemi 2018, 12). Saadakse kuitenkin käsityksen julkisuusdiplomatian muotoutumisesta, on oleellista lyhyesti avata myös termin historiaa kauempaa kuin 1960-luvulta.

Yhtenä ensimmäisistä kerroista, kun termiä julkisuusdiplomatia on todistetusti käytetty kirjallisessa painoksessa, sijoittuu vuoteen 1856 ja *The Times -sanomalehteen*. Tuolloin *The Times* käytti termiä julkisuusdiplomatia synonyymina sanalla kohteliaisuus. (Huijgh 2016, 438 & Cull 2008, 19.) Diplomatiaan vahvemmin linkitettyä julkisuusdiplomatia esiintyi 1900-luvun alkupuolella. Perinteinen julkisuusdiplomatia kehittyi 1900-luvun aikana vaiheittain. Ensimmäinen perinteisen julkisuusdiplomatian vaihe oli ensimmäisen ja toisen maailmansotien aikaisen propagandan levittäminen yksisuuntaisesti kotimaan, että ulkomaan yleisölle. Tällöin perinteistä julkisuusdiplomatiata harjoittivat sotien molemmat osapuolet. Yhtä lailla natsi-Saksa ja Neuvostoliitto ”markkinoivat” omia ideologioitaan, mutta näin tekivät myös esimerkiksi Yhdysvallat ja Iso-Britannia. Tavoitteena kaikilla oli omien aatemaailmojensa levittäminen ulkomaalaisille yleisöille. (Huijgh 2016, 439–440.) Sen tähden julkisuusdiplomatialle on muodostunut myös maine propagandan välittäjänä ja sitä on käytetty myös synonyymina termille propaganda. Konkreettisena vaihtoehtona näiden kahden eri termin käsitteellistämiseksi voidaan pitää Guillionin luomaa käsitettä, jossa käsite yhdistyi pelkästään julkisuusdiplomatiaan. Tämän lisäksi itse terminä propaganda oli saanut paljon negatiivisia merkityksiä, mikä vauhditti uuden termin käyttöönottoa. (Huijgh 2016, 438 & Cull 2008, 19 & Melgin & Niemi 2018, 12.) Täten oli syntynyt tutkielman kannalta oleellinen käsite julkisuusdiplomatia, joka on muutakin kuin propagandaa.

Toinen kehitysvaihe perinteisen julkisuusdiplomatian osalta oli toisen maailmansodan päättyminen ja varsinkin kylmän sodan aikakausi 1940-luvun lopulta aina Neuvostoliiton romahtamiseen vuonna 1991. Tällöin varsinkin Yhdysvallat ja Neuvostoliitto pyrkivät julkisuusdiplomatian avulla vakuuttamaan toisensa ideologioistaan kuin myös taloudellisista ja poliittisista vakauksistaan. Samaan aikaan osaksi julkisuusdiplomatian levittämistä tulivat muun muassa yleisradiot, kulttuuritoiminta ja erinäiset sidosryhmät, jotka olivat valtion tukemia. Varsinkin erilaiset kulttuurin ja tiedonhallinnan edistämiseen tähtäävät toimet ja tapahtumat lisäsivät suosiotaan vuosisadan loppupuolella. Diplomatian näkökulmasta kylmän sodan aikaa voidaan pitää yhtä lailla niin kulttuurien ja aatteiden yhteentörmäyksenä kuin myös sotilaallisten ja strategisten konfliktienittelöinä. (Huijgh 2016, 440 & García & Magnúsdóttir 2019, 5.) Suoran propagandaviestin levittäminen oli vaihtunut esimerkiksi urheilun ja kulttuurin kautta tapahtuvaksi vaikuttamiseksi kylmän sodan aikana. Yhdysvallat esimerkiksi loi 1960-luvun alussa Peace Corps -ohjelman, jonka

pyrkimyksenä oli osoittaa amerikkalaisten anteliaisuutta ilman byrokratiaa, propagandaa tai amerikkalaisten liikemiesten kautta muodostuvaa kuvaa Yhdysvalloista. Ohjelman ideana oli tavallisten, auttavaisten ja kohteliaiden amerikkalaisten avulla välittää ulkomaalaisille hyvää henkeä Yhdysvalloista ja muokata ulkomaalaisten kuvaa maasta positiivisemmaksi pelkkien arkisten kohtaamisten yhteydessä. (Seib 2012a, 109–110.) Näiden arkisten kohtaamisten avulla voitiin muokata kuvaa ja tuottaa materiaalia, mikä palvelisi julkisuusdiplomatiaa keinona vaikuttaa ulkovaltoihin.

Perinteisen julkisuusdiplomatian kolmantena kehitysvaiheena voidaan pitää 1980-lukua, jolloin Joseph Nye toi julkiseen keskusteluun pehmeän vallan ja julkisuusdiplomatian välisen suhteen. Se muokkasi käsitteellistä keskustelua perinteisen julkisuusdiplomatian ympärillä. Pehmeä valta asetettiin kovan vallan vastakohtaksi, joka oli muun muassa käsittänyt uhan taloudellisista pakotteista ja sotilaallista yhteenotosta. Julkisuusdiplomatialla ja pehmeällä vallalla nähtiin olevan yhteys: julkisuusdiplomatia on yksi pehmeän vallan tärkeimmistä keinoista saavuttaa haluttuja lopputuloksia. (Huijgh 2016, 440–441.) Jotta julkisuusdiplomatialla voidaan saavuttaa haluttuja lopputuloksia, on syytä muistaa niin sanottu julkisuusdiplomatian kultainen sääntö eli tärkeintä ei ole se, mitä sanot, vaan se, mitä teet. Järkevän politiikan harjoittamisella julkisuusdiplomatian kautta, voidaan saavuttaa lisää valtaa, mutta itse järkevää politiikkaa ei voida korvata millään. (Cull 2010, 13.)

Laajempaan käyttöön ja tietoisuuteen julkisuusdiplomatia nousi vasta 1990-luvun aikana. Esimerkiksi Isossa-Britanniassa perustettiin julkisuusdiplomatian strategialautakunta⁵ ja Yhdysvalloissa kyseinen diplomatian muoto nousi julkiseen keskusteluun vuoden 2001 terrori-iskujen jälkeen (Cowan & Cull 2008, 6 & Cull 2008, 22). Varsinkin kaksituhattaluvun alun tapahtumia voidaan pitää käännekohtana kansainvälisessä politiikassa ja näin ollen myös julkisuusdiplomatian harjoittamisessa. New Yorkiin kohdistettu terrori-isku käynnisti Yhdysvaltain johtamana sotatoimet niin Irakissa kuin Afganistanissa. Tämä avasi toimijoiden silmiä ja lisäsi päättäjien käsitystä oman maansa ulkoisen maineen merkityksestä. Länsimaat havahtuivat todellisuuteen, että heidän tulisi kyetä olla tekemisissä ulkomaisten yleisöjen kanssa, jotta esimerkiksi muslimi- ja arabimaissa saataisiin luotua hyvän tahtoiset suhteet ja samalla edistettyä jo olemassa olevia suhteita. (van Doeveren 2011, 5.) Yhtä aikaa Yhdysvallat ja Iso-Britannia kuitenkin pyrkivät muokkaamaan kotimaisen yleisönsä suhtautumista sotaan. Jälkikäteen on korostettu, kuinka

⁵ Suomennettu vapaasti termistä *Public Diplomacy Strategy Board*

molempien maiden hallitukset hyödynsivät ja muokkasivat saamiaan tiedustelutietoja itselleen sopiviksi. Sen avulla maiden hallitukset pyrkivät rakentamaan kotimaiselle yleisölle suunnatun julkisuusdiplomaattisen sanoman niin, että se puolsi esimerkiksi sotatoimia Irakissa. Tiedustelutiedon hyödyntäminen julkisuusdiplomatiassa antoi sille mahdollisuuden levittää haluttua sanomaa ja sitä kautta pyrkiä muokkaamaan yleistä mielipidettä. (Pinkus 2013, 33–34.) Valtioiden pyrkimyksenä oli siis oikeuttaa toimintaansa ja saada toiminnalleen hyväksyntää. Tähän käytettiin julkisuusdiplomatiaa, diplomatiaa ja mielikuva vaikuttamista.

Kotimaiselle, että ulkomaiselle yleisölle suunnattu julkisuusdiplomatia ei kaikesta huolimatta toiminut parhaalla mahdollisella tavalla, eikä sotatoimet Irakissa ja Afganistanissa välttämättä edistäneet hyvien suhteiden luomista arabi- ja muslimimaihin. Sen sijaan diplomatian osa-alueella tapahtui muutoksia. Julkisuusdiplomatiasta tuli osa diplomaattista toimintaa, jonka tavoitteena oli aina kansallisten tuotemerkkien viennistä kehitysavun järjestämiseen ja pyrkimys voittaa puolelleen paikallisten väestöjen mielet ja sydämet. Valitettavasti kuitenkin konkreettisemmat tavoitteet saada muslimi- ja arabimaiden kansalaiset hyväksymään länsimaalaisia arvoja ja politiikkaa epäonnistuvat. (van Doeveren 2011, 5 & 6–7.) Vaikka laajempien tavoitteiden, kuten demokratian ja ihmisoikeuksien, edistäminen ei ole järkevää aseina, ei myöskään julkisuusdiplomatia tarjoa ratkaisua kaikkiin ongelmiin (Nye 2009, 162). Epäonnistumisella on valitettavasti pitkäaikaisia seurauksia ja molemmiin puoleisten suhteiden muodostaminen on entistä haasteellisempää epäonnistuneen julkisuusdiplomatian harjoittamisen myötä.

Joseph Nye (2004, 107–109) toteaa julkisuusdiplomatialla olevan kolme erilaista ulottuvuutta. Nämä ulottuvuudet ovat päivittäinen kommunikointi, strateginen kommunikointi ja kestävien suhteiden kehittäminen avaintoimijoiden kanssa. Päivittäisen kommunikoinnin -ulottuvuudella tarkoitetaan julkisuusdiplomatiassa sitä, että kotimaisten kuin ulkopoliittisten päätösten kontekstia avataan kansalaisille. Kontekstin avaamisessa on kuitenkin oltava erittäin huolellinen, sillä esimerkiksi kotimaisten lehdistöjen lisäksi myös ulkomaalaiset lehdistöt ovat kiinnostuneita ulostuloista. Huonosti avatulla kontekstilla voi olla seurauksia, jotka voivat muokata valtion antamaa kuvaa kansainvälisessä politiikassa. (Nye 2004, 108.) Päivittäinen kommunikointi ei ole siis väline informaation levittämiseen, vaan myös keino suhteiden ylläpitämiseen.

Strategisen viestinnän -ulottuvuudella Nye (2004, 108) tarkoittaa toimintaa, jossa on suunniteltu suoraviivaisia teemoja eri tapahtumien ympärille. Ulottuvuuden tarkoituksena on toteuttaa vuoden aikaan erilaisia tapahtumia ja viestiä keskeisistä teemoista. Näiden päätarkoituksena on teemojen

tunnettavuuden lisääminen ja oman asiansa edistäminen. (Nye 2004, 108.) Viimeisellä ulottuvuudella tarkoitetaan konkreettisesti kestävien suhteiden kehittämistä avaintoimijoiden kanssa. Esimerkkinä suhteiden kehittämisestä Nye (2004, 109) nostaa esiin muun muassa erilaiset seminaarit, koulutusohjelmat, harjoitukset ja konferenssit. Näiden kahden ulottuvuuden tarkoituksena on pyrkiä lobbaamaan ja tuomaan esille tiettyjä teemoja ja herättää niiden ympärillä kiinnostusta ja keskustelua.

Pelkkien ulottuvuuksien ymmärtäminen ei riitä, vaan niiden lisäksi julkisuusdiplomatian viestinnässä tulee huomioida asioiden monimuotoisuus ja eri toimijoiden taustat. Ongelman tai tilanteen ratkaisuna ei välttämättä toimi pelkkä tiedon jakaminen. Uskomukset ja oletukset siitä, että toisella osapuolella ei ole tarvittavia tietoja ja siksi he eivät näe asiaa samalla tavalla kuin haluaisimme, on riskialtis ajattelutapa. Samaan aikaan myös kulttuuristen kontekstien huomioon ottaminen on tärkeää, jotta vältetään ikäviltä tilanteilta. Jossain tapauksissa esimerkiksi kotimaiseen viestintään sopivat ilmaisut eivät toimi ulkomaalaisten kanssa viestittäessä. (Nye 2004, 111–112.) Siksi onkin syytä kyetä huomioimaan, että viestintä on monella tasolla toimimista ja ymmärrystä vaikuttavista olosuhteista.

Yhteiskuntien kehittyminen ja muuttuminen ovat myös vaikuttaneet julkisuusdiplomatiaan ja sen toimintamalleihin diplomatian pelikentällä. Modernin julkisuusdiplomatian kehityksessä on havaittavissa kaksi erilaista vaihetta, jotka ovat edellä kuvattu perinteinen julkisuusdiplomatia⁶ (1900-luvut) ja seuraavassa luvussa kuvattu uusi julkisuusdiplomatia⁷ (alkaen 2000-luvulta). (Huijgh 2016, 439–441 & Gilboa 2008, 58.) Syventyessä tähän tulee kuitenkin hahmottaa, että historialla ja aikaisemmilla kehitysvaiheilla on edelleen osansa myös uudessa julkisuusdiplomatiassa. Ne eivät katoa, vaan kehittyvät ja uudet ajattelumallit nousevat keskiöön.

2.3. Uusi julkisuusdiplomatia

Perinteisen julkisuusdiplomatian kehittymistä ja muuttumista 1900-luvun aikana ovat vauhdittaneet viestinnän kehittyminen ja monipuolistuminen kuin globalisaatio. Teknologian kehittyminen ja sen vaikutus viestintään ovat koskettaneet myös perinteistä julkisuusdiplomatiata olennaisesti esimerkiksi menetelmien, riskien, lupausten ja rajoitusten kautta. Sen myötä perinteisen julkisuusdiplomatian rinnalle kehittyi ajatus uudesta julkisuusdiplomatiasta. (Huijgh 2016, 441.) Viime aikoina tarkastelut

⁶ Vapaasti suomennettu termistä *traditional public diplomacy*

⁷ Vapaasti suomennettu termistä *new public diplomacy*

ja keskustelut ovat alkaneet keskittyä entistä enemmän tähän uuteen julkisuusdiplomatiiaan. Tämän voi panna merkille myös Van Doeveren (2011, 5–6) havainnoissa julkisuusdiplomatian muutoksesta 2000-luvulla ja uuden julkisuusdiplomatian tulemisesta. Hän nostaa esiin, että julkisuusdiplomatia on muuttanut muotoaan ja sitä kautta myös merkitystään. Muuttumisen taustalta voidaan havainnoida uusien ja erilaisten viestintäteknologioiden tuleminen ja niiden asettamat vaatimukset, jotka ovat koskettaneet ja muuttaneet myös diplomatian käytänteitä. (Van Doeveren 2011, 5–6) Yhtä aikaa julkisuusdiplomatiasta on tullut entistä laajemmalle levittäytyneitä, mikä on myös hankaloittanut sen tarkkaa määrittämistä. Tämän takia uuden julkisuusdiplomatian pyrkimyksenä on ollut mukauttaa julkisuusdiplomatia osaksi informaatioaikakauden olosuhteita ja vaatimuksia (Gilboa 2008, 58). Uusien informaatiokanavien nopea ilmentyminen tuo edelleen julkisuusdiplomatialle uudenlaisia alati muuttuvia pelikenttiä ja toimintatapoja.

Gilboania ja Van Doeverenia laajemman erottelun uuden ja perinteisen julkisuusdiplomatian välillä vallitsevista eroavaisuuksista, antaa Nicholas J. Gull teoksessaan *Public Diplomacy: Lessons from the Past* (2009). Gull (2009, 13) on nimittäin eritellyt seitsemän (7) eroavaisuutta perinteisen ja uuden julkisuusdiplomatian välille, jotka ovat:

- 1) kansainväliset toimijat ovat epäperinteisempiä ja kansalaisjärjestöt ovat erityisen merkittäviä
- 2) toimijoiden käyttämät mekanismit kommunikoidakseen globaalin yleisön kanssa ovat siirtyneet uusiin, reaaliaikaisiin ja globaaleihin teknologioihin
- 3) uudet teknologiat ovat hämärtäneet aiemmin jäykät rajat kotimaisten ja kansainvälisten uutisfäärien välillä
- 4) vanhojen propagandakäsitteiden tilalla hyödynnetään markkinointia: paikka- ja maabrändäys
- 5) käsitys julkisuusdiplomatiasta arvovallan kielenä ja kansainvälisenä imagona on vaihtunut puhumiseen pehmeästä vallasta ja brändäämisestä
- 6) kansainvälisten toimijoiden roolin muutos; samanmielisten toimijoiden yhteen saattamiseksi, jonka aikana toimija voi vaikuttaa kanssakäymiseen
- 7) ylhäältä alas -viestinnän painotus on vähentynyt, kun tavoitteena on luoda julkisuusdiplomatialla enemmän suhteita

Edellä olevien eroavaisuuksien lisäksi Gull (2009, 14) on laatinut taulukon, jossa käy ilmi perinteisen julkisuusdiplomatian kuin uuden julkisuusdiplomatian hallitsevien ominaisuuksien eroavaisuudet:

Hallitsevat ominaisuudet	Perinteinen julkisuusdiplomatia	Uusi julkisuusdiplomatia
<i>Kansainvälisten toimijoiden identiteetti</i>	Valtiolliset	Valtiolliset ja ei-valtiolliset
<i>Tekninen ympäristö</i>	Radiot Sanomalehdet Lankapuhelimet	Satelliitit Internet Reaaliaikaiset uutiset Matkapuhelimet
<i>Mediaympäristö</i>	Selkeä raja kotimaisten ja kansainvälisten uutisten välillä	Kotimaisten ja kansainvälisten uutisten hämärtyminen keskenään
<i>Tausta lähestymistavalle</i>	Poliittisen puolustamisen hyöty ja propagandateoria	Yritysbrändäyksen kasvu ja verkostoteoria
<i>Terminologia</i>	Kansainvälinen kuva Arvovalta	Pehmeä valta Maakuva
<i>Roolin rakenne</i>	Ylhäältä alas, toimijalta ulkomaalaiselle yleisölle	Vaakasuuntainen, toimijan ohjaama
<i>Roolin luonne</i>	Kohdennettu viestintä	Suhteen rakentaminen
<i>Kokonaistavoite</i>	Kansainvälisen ympäristön hallinta	Kansainvälisen ympäristön hallinta

Taulukko 1: Perinteisen ja uuden julkisuusdiplomatian hallitsevat ominaisuudet.⁸

Edellä esitettyjen eroavaisuuksien ja hallitsevien ominaisuuksien rinnalle nostan vielä Huijghin (2016, 439) luoman kuvion, jossa hän on vielä Gulliakin tarkemmin erotellut perinteisen julkisuusdiplomatian ja uuden julkisuusdiplomatian eroavaisuuksia toisistaan:

⁸ Lähde: Cull 2009, 14

Perinteinen julkisuusdiplomatia: 1900-luku

Uusi julkisuusdiplomatia: 2000-luku

Selkeät rajat ulkomaalaisen ja kotimaisen, valtioiden ja kansalaisyhteiskuntien välillä		Läpäisevät ja olemattomat rajat, vallan hajautuminen
Valtioiden välinen diplomatia		Monikeskinen diplomatia: valtion yläpuolella, alapuolella ja ulkopuolella
Vahvistetut säännöt ja normit		Orastavat säännöt ja normit
Vähemmän diplomaattisia toimijoita, vähemmän ihmisiä, vähemmän ongelmia		Enemmän diplomaattisia toimijoita, enemmän ihmisiä, enemmän ongelmia
Teollisen aikakauden teknologia: tulosteet, radio ja televisio		Digitaalisen aikakauden teknologia: perinteinen ja sosiaalinen media
Hierarkkinen, valtiokeskeinen, ylhäältä-alaspäin		Verkostoinut, horisontaalinen
Tiedon levittäminen, viestien suunnittelu ja jakelu	UUDEN LISÄKSI = INTEGROIVAA JULKISUUSDIPLOMATIAA	Suhteellinen, yhteistyökykyinen: viestien vaihto, vuoropuhelu ja keskinäinen ymmärrys sekä yhteistyöverkostot
Yhdestä moniin (yksisuuntainen)		Monelta monelle (monisuuntainen)
Vähemmän tietoa, enemmän huomiota		Enemmän tietoa, vähemmän huomiota
Ulkoministeriöt: portinvartijoita, ulkoasioiden päätoimijoita		Koko hallituksen diplomatia: ulkoministeriöt alaryhminä, tärkeitä mutta eivät ensisijaisia
Sota taistelukentällä: valtion toimijoiden välillä		Aseellinen konflikti ihmisten välillä: valtion ja ei-valtiollisten toimijoiden välillä
Kulttuuriset esteet		Sisältää kulttuurisen monimuotoisuuden
Julkisuusdiplomatia on episodista ja perifeeristä diplomatiaan nähden		Julkisuusdiplomatia on pysyvä ja keskeinen osa diplomatiata
Hallitukselta ihmisille julkisuusdiplomatia		Monet valtiolliset, alueelliset, osavaltiolliset ja kansalaisyhteiskunnalliset toimijat mukana julkisuusdiplomatiassa
Passiivinen yleisö (epäsuora osallistuminen)		Aktiivinen yleisö (suora osallistuminen)
Ulkomaalaiset yleisöt	PARASTA MOLEMMISSA = TÄYDENTÄVÄT RISTIRIITAISUUKSIEN SIJAAN	Ulkomaiset ja kotimaiset toimijat ovat julkisia, kumppaneina ja itsenäisinä toimijoina
Suostutella "sodan ideoilla": metakertomuksia		Ymmärtää, vaikuttaa, osallistua ja tehdä yhteistyötä globaaleissa julkisissa yhteyksissä: useita kertomuksia
Saada viesti oikein, valmiiksi muotoiltu ja muuttumaton viesti		Ymmärtää, mitä muut näkevät, yhdessä luotoja ja dynaamisia
Lähtäjän kuvien muokkaaminen		Vaikuttaminen poliittisiin asenteisiin muokkaamalla poliittisia asenteita
Hallinnut Yhdysvaltain ja Iso-Britannian kokemukset		Kokemuksia USA:sta, Euroopasta ja myöhemmin ei-länsimaista

Kuvio 1: Julkisuusdiplomatian eri tasot.⁹

⁹ Lähde: Huijgh (2016, 439)

Tämän tutkielman kannalta niin Gullin laatima listaus uuden julkisuusdiplomatian eroavaisuuksista perinteisestä julkisuusdiplomatiasta kuin Gullin Taulukko 1 ja Huijghin Kuvio 1 luovat oleellisia suuntaviivoja Naton julkisuusdiplomatian tutkimiselle. Naton julkisuusdiplomatian tutkiminen Instagram-julkaisujen kautta antaa Natosta kuvan uuden julkisuusdiplomatian toimijana. Yhtä lailla ymmärrys Natosta eri maiden hallitustenvälisenä toimijana kuin myös Naton kyky viestiä erilaisten uusien teknologioiden kautta lisäävät käsitystä Natosta uuden julkisuusdiplomatian harjoittajana. Nato harjoittaa viestintäänsä monella uuden julkisuusdiplomatian mukaisella sosiaalisen median kanavalla, sillä Natolla on käytössä esimerkiksi useita eri Facebook-tilejä kuin myös Instagram-tilejä, LinkedIn -tili, X, Youtube -kanava ja Telegram -viestintäsovellus (Nato 2024c).

Samaan aikaan on kuitenkin havaittavissa, että Naton viestinnässä on myös perinteisen julkisuusdiplomatian hallitsevia ominaisuuksia. Tämän vuoksi Naton julkisuusdiplomaattinen viestintä ei kaikilta osin täytä kaikkia uuden julkisuusdiplomatian piirteitä. Naton harjoittamassa julkisuusdiplomatiasta voidaan mahdollisesti havaita niin perinteisen kuin uuden julkisuusdiplomatian elementtejä, joiden avulla Nato pyrkii luomaan ja välittämään omaa julkisuusdiplomatiansa. Perinteinen julkisuusdiplomatia ei sulje pois uuden julkisuusdiplomatian tarjoamia ja tuomia kanavia. Päinvastoin. Uuden julkisuusdiplomatian nouseminen ei tee vähennä perinteisen diplomatian käytänteitä, vaan jopa pikemminkin lisää niiden merkitystä. (Cull 2010, 15.) Toiminta on mukautumiskykyistä ja kyky käyttää molempien ominaisuuksia tarvittaessa on tärkeää, jotta saavutetaan haluttu lopputulema.

Siirtyminen perinteisestä julkisuusdiplomatiasta uuden julkisuusdiplomatian käyttämiseen ei suinkaan ole ollut kaikille helppoa. Ongelmia on aiheuttanut muun muassa esimerkiksi hallitustenvälisen organisaation, kuten Naton, harjoittama julkisuusdiplomatia, joka voi olla ristiriidassa yksittäisen tai useamman kansallisvaltion harjoittaman diplomatian kanssa. Tämä on voinut aiheuttaa ongelmia kansallisvaltiossa, joka on saattanut joutua perustelemaan kotimaiselle yleisölleen, miksi valtion oma julkisuusdiplomatia on ristiriidassa esimerkiksi Euroopan unionin ajaman julkisuusdiplomatian kanssa. (Huijgh 2016, 441.) Tähän ongelmakohtaan palataan tarkemmin Naton kontekstista seuraavan luvun alaluvussa 3.2.2. *Julkisuusdiplomatian konkreettinen ilmentyminen Natossa.*

Toisenlaisen haasteen on tuonut myös kotimaisten toimijoiden ja yleisön vahvempi rooli uudessa julkisuusdiplomatiassa, joka täytyy kyetä tiedostamaan ja ymmärtämään. Pelkän valtion näkeminen julkisuusdiplomatian harjoittajana on säilyttänyt vahvan aseman muun muassa Yhdysvalloissa,

vaikka yhtä aikaa tiedostetaan kotimaisten ei-valtiollisten toimijoiden entistä suurempi rooli julkisuusdiplomatiassa. Tätä kyseistä haastetta voidaan pitää perinteisten kansainvälisten politiikan toimijoiden kuten länsimaiden ongelma, kun taas uudet toimijat esimerkiksi Aasian valtiot ja hallitustenväliset järjestöt ovat oppineet länsimaiden kokemista haasteista. Ne ovat kyenneet paremmin mukautumaan kotimaisiin toimijoihin ja kehittämään sisäistä ulottuvuutta julkisuusdiplomatiassa. (Huijgh 2016, 443.) Alati muuttuva ympäristö ja toimijat luovat tälle haasteelle ulottuvuuden, jossa toimijoiden on kyettävä reagoimaan nopeammin uusiin toimijoihin ja viestintäalustoihin. Siksi uuden julkisuusdiplomatian harjoittaminen ei ole kaikille toimijoille välttämättä helposti omaksuttavaa.

Globaalin maailman aikana niin tiedon kulku kuin myös viestintä on nopeutunut. Samalla viestijöiden määrä on moninkertaistunut. Tämän takia myös julkisuusdiplomatiassa on huomioitu viestin kohdentaminen tietyille ryhmille internetin kautta. Tämä ei kuitenkaan sulje pois kasvokkain tapahtuvan viestinnän tehokkuutta, mutta täydentää ja vahvistaa viestin leviämistä. (Nye 2004, 111.) Uudenlaiset viestintäkanavat uudessa julkisuusdiplomatiassa, kuten sosiaalinen media ja internet, mahdollistavat viestien suuntaamisen entistä kohdennetummalle yleisölle. Näin ollen diplomatian ja julkisuusdiplomatian osalta on huomioitava näiden viestintäkanavien merkitys ja millainen rooli niillä on nykypäivän diplomatian viestinnässä. Lisääntyneen informaation aikakaudella politiikan ja viestinnän samanaikainen harjoittaminen on vaikeaa, mikä osaltaan heikentää pehmeän vallan resursseja (Nye 2004, 113). Resurssien kohdentaminen oikeaan kanavaan ja oikealle kohdeyleisölle vie energiaa ja tekee tavoittelusta resursoimatonta. Instagram ei välttämättä ole oikea kanava spesifien viestien kohdentamiselle, mutta toimii kanavana levittää viestiä laajalle joukolle ympäri maailmaa.

Toisaalta yksi asia on kuitenkin julkisuusdiplomatian kehittymisestä huolimatta pysynyt oleellisena osana julkisuusdiplomatiataa. Tarkasteltiin sitten perinteistä tai uutta julkisuusdiplomatiataa on retoriikka ja sen hyödyntäminen edelleenkin merkittävässä roolissa. Esimerkkinä retoriikan merkityksestä uuden julkisuusdiplomatian aikakaudelle on presidentti Barack Obaman puhe Kairossa vuonna 2009. Puheessaan presidentti Obama pyrki rakentamaan uudelleen yhdysvaltalaisten ja muslimien välisiä suhteita ympäri maailmaa, jotka olivat osittain tuhoutuneet 2000-luvun alun tapahtumien seurauksena. Tulevien suhteiden lähtökohtana tulisi olla rehellisyys ja avoimuus molempien puolelta. Siksi julkisuusdiplomatiataa harjoittavien tulisi kyetä huomioimaan toimiensa todenmukaisuus, eikä välittää kohdeyleisölleen valheellisia ja propagandallisia viestejä. (Seib 2012a, 111–112.) Esimerkiksi tietyllä tapaa hyvinkin yleismaailmalliset ja perinteiset viestinnän retoriset

ilmaukset on pyritty päivittämään vastaamaan paremmin maailman nykyistä tilannetta. Tämän vuoksi julkisuusdiplomatiassa tarvitaan uusia perusteluja, tuoreita argumentteja, järkevää harkintaa, että vahvaa sinnikkyyttä. Näiden avulla julkisuusdiplomatiasta onnistuu vakuuttamaan yleisönsä ja jopa saamaan jonkun tai jotkut ulkomaalaisesta yleisöstään kannattamaan julkisesti julkisuusdiplomatiian päämääriä. (Harmon 2008, 144.) Uusien retoristen ilmausten käytön lisäksi julkisuusdiplomatiasta tulee aina muistaa sen tapa vaikuttaa ajallisesti tietyssä ajassa. Kyseessä ei ole mikään nopea taistelua tai keino muokata kansainvälisiä suhteita. Pitkäaikaisella julkisuusdiplomatiian kamppailulla saavutetaan pysyvämpiä muutoksia yleiseen mielipiteeseen lopulta (Harmon 2008, 153). Vaikka nykyään globaalissa maailmassa tilanteet muuttuvat nopeasti ja informaatio lisääntyy hetki hetkeltä, tietyt päämäärät ja suunnat ohjaavat julkisuusdiplomatiian toimintatapoja.

2.4. Sosiaalinen media osana uutta julkisuusdiplomatiata

Perinteisen julkisuusdiplomatiian harjoittamisessa muun muassa radiolla ja sanomalehdillä on ollut merkittävä rooli. Uuden julkisuusdiplomatiian myötä nämä kaksi perinteisen julkisuusdiplomatiian teknistä ympäristöä ovat joutuneet siirtymään taka-alalle internetin ja sosiaalisen median vallattua niiden paikat. Internetistä ja sosiaalisesta mediasta on tullut oleellinen tekninen ympäristö toteuttaa uuden julkisuusdiplomatiian mukaista sanomaa ympäri maailmaa. (Seib 2012a, 120.) Uusi tekninen ympäristö tarjoaa uudelle julkisuusdiplomatialle tyypillisen globaalin ja nopean vaikutuskanavan. Uuden julkisuusdiplomatiian myötä esimerkiksi yhä useammat ministerit ovat alkaneet pitämään omia blogejaan ja yhä enenevässä määrin twiittejä kirjoitetaan jopa päivittäin X:ään (Melissen 2011, 1). Tämä osoittaa, kuinka uusi julkisuusdiplomatiata on muuttanut konkreettisesti julkisuusdiplomatiian harjoittamista. Uusi julkisuusdiplomatiata on luonut myös paineen ja tavan olla yhteydessä suoraan kansalaisiin. Näin ollen esimerkiksi blogeista tai sähköisistä tiedotteista on muodostunut lähestyttävämpi tapa olla yhteydessä kansalaisiin kuin muista diplomatiian viestintämuodoista. Yhtä aikaa julkisuusdiplomatiata on tuonut diplomaatit kanssakäymiseen tavallisten henkilöiden kanssa, kun usein perinteisessä diplomatiassa kanssakäymiset ovat tapahtuneet suljettujen ovien takana. (Melissen 2011, 1–2.) Sosiaalinen media tarjoaa kuin myös vaatii vallankäyttäjää opettelemaan uusia välineitä, joiden avulla he voivat harjoittaa toimintaansa.

Uusien teknisten ympäristöjen tuleminen on vaikuttanut myös tavallisiin ihmisiin. Sillä nykyaikana yhä suurempi joukko ihmisistä pystyy käyttämään internetin ja sosiaalisen median tarjoamaa henkilökohtaista valtaansa hyväkseen ja samaistumaan siellä heille esitettyihin väitteisiin ja

ajatuksiin. Informaation ja sosiaalisen median käytön lisääntyminen ovat myös koskettaneet julkisuusdiplomatiaa. Kansalaiset ovat nykyisin entistä skeptisempiä auktoriteetin suhteen ja yhä useammat valtioiden hallitukset eivät saa täyttä luottamusta kansalaisilta. Samalla julkisuusdiplomatian harjoittamisen suhteen tulee entistä enemmän ohjeita useilta eri byrokratian harjoittajilta ja tehtävien tulisi olla suoritettu entistä nopeammin. Viranhaltijoiden rinnalle ovat nousseet esimerkiksi kansalaisjärjestöt ja kansainväliset yritykset, jotka pystyvät viestimään omaa agendaansa valtiollisia toimijoita paremmin ja vapaammin. Näiden ulkopuolisten toimijoiden edustajat ja brändit pystyvät koskettamaan huomattavasti suurempaa väkijoukkoa kuin mitä yksittäisten valtioiden hallitukset voivat omilla toimillaan loppujen lopuksi saavuttaa. (Nye 2004, 113–114 & Seib 2012a, 120.) Näin ollen toimijoiden kenttä voi olla sama, mutta pelisäännöt ja toimintatavat totaalisen erilaiset uuden julkisuusdiplomatian aikakaudella.

Toimijoiden muutoksesta ja sosiaalisen median hyödyntämisestä huolimatta yhdeksi julkisuusdiplomatian haasteeksi nousee ulkomaalaisen yleisön reagointi haluttuihin pyrkimyksiin. Esimerkiksi Yhdysvaltain pyrkimykset muokata Lähi-idän maita osaksi länsimaisia arvoja ja rakenteita, epäonnistui täysin. Yleisöä ei onnistuttu saada reagoimaan hyvinkin yksipuolisen julkisuusdiplomatian käytöllä, jonka viesti ei varsinkaan kohdannut halutun kohdeyleisön kanssa. (Van Doeveren 2011, 7.) Siksi julkisuusdiplomatiaa ei tulisi käyttää kapea-alaisena pehmeän vallan välineenä, jolla pyrittäisiin kohti tiettyjä toivottuja muutoksia. Kapea-alainen käyttö vähentää enemmänkin toimijan tai toimijoiden kiinnostavuutta ja vähentää yleisön kiinnostusta tarttua konkreettisiin toimiin. Julkisuusdiplomatian avulla lähestytty ulkomaalainen yleisö tulee pitää kiinnostuneena, jotta se palvelee haluttuja tavoitteita ja sitä kautta lähentyy kohti julkisuusdiplomatian harjoittajaa. Kuitenkin ulkomaalainen yleisö voi helpommin kokea vastustusta kuin houkuttelevuutta tarttua heille esitettyihin muutoksiin. (van Doeveren 2011, 6–7.) Seib (2014, 98) korostaakin, että yleisön pitäminen tyytyväisenä maailman muuttuessa on eräs julkisuusdiplomatian haasteista. Jo kapea-alaisen käytön muuttaminen laaja alaisemmaksi voi pitää yleisön tyytyväisenä, mutta muitakin muutoksia julkisuusdiplomatian harjoittamisessa tarvitaan. Nopeasti muuttuvat tilanteet ja uusien kanavien vetovoimaisuus muuttavat toimintaympäristöä, joka muodostaa haasteen tavoitteiden saavuttamiseen.

Sosiaalisen median hyödyntäminen osana uutta julkisuusdiplomatiaa on tuonut esiin toimijoiden mahdollisuuden olla vuorovaikutuksessa kohdeyleisönsä kanssa. Vuorovaikutus ei kuitenkaan saisi olla yksipuolista ja Cullin (2009, 18) mukaan toimijan ja yleisön välillä tarvitaan kuuntelua, jotta onnistunutta julkisuusdiplomatiaa on mahdollista harjoittaa. Julkisuusdiplomatiassa toimijan tulisi

kyetä hallitsemaan kansainvälistä ympäristöään keräämällä ja kokoamalla tietoja kohdeyleisöstään ja heidän mielipiteistään. Vuorovaikutuksen rakentuminen kuuntelun kautta antaa julkisuusdiplomatiaa harjoittavalle taholle mahdollisuuden suunnata ajamansa politiikka osaksi kohdeyleisön haluja ja tarpeita. (Cull 2009, 18.) Edelleen esimerkki Yhdysvaltain halusta muokata Lähi-idän maita osoittaa, kuinka kuuntelemattomuus voi myös aiheuttaa julkisuusdiplomatian harjoittajalle ongelmia. Nimittäin Yhdysvaltain epäonnistuminen julkisuusdiplomatiassaan maksoi valtiolle useita satoja miljoonia dollareita ja pakotti silloisen julkisuusdiplomatiasta vastanneen alivaltiosihteerin eroamaan virastaan (Harmon 2008, 141–142). Vuorovaikutteisempi ympäristö tarjoaa omat etunsa, mutta tuo myös haasteita. Yleisön kuuntelun kautta osa haasteista voitaisiin mahdollisuuksien mukaan välttää.

Digitalisaation myötä kohdeyleisön kuuntelemisesta on tullut helpompaa. Esimerkiksi Instagram-julkaisuihin kirjoitetut kommentit tai Cullin (2009, 50–51) esiin nostama blogialusta kansainvälisessä tapahtumassa antavat toimijoille tärkeitä tietoja kohdeyleisöstään ja heidän ajatusmaailmoistaan. Edelleenkin kuunteleminen on enemmässä määrin retorinen strategia kuin konkreettinen toimi. Tutkielman kohdalla olen kuitenkin päättänyt tarkastella pelkästään Instagram-postauksien julkaisijan kirjoittamia lauseita, enkä ole lähtenyt ollenkaan tutkimaan millaisia kommentteja postaukset ovat saaneet kohdeyleisöiltään. Tutkielmassa ei ole tarkoitus syventyä tarkemmin siihen, kuinka Nato kuuntelee kohdeyleisöjään takaisin päin, vaikka sosiaalisen median myötä kuuntelemisen tulisi olla näkyvää ja digitaalisen kehityksen myötä myös helpommin toteutettavissa (Cull 2009, 48). Tämä lisäisi entisestään kohdeyleisön ymmärrystä, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa vastavuoroisesti julkisuusdiplomatian kautta esimerkiksi kansainvälisiin toimijoihin ja niiden tavoitteisiin.

Vaikka tutkielmassa Naton harjoittamaa julkisuusdiplomatiaa lähestytään sosiaalisen median tarjoaman aineiston kautta, ei siinä pyritä kuitenkaan tekemään syvällistä analyysia Naton kyvystä kuunnella kohdeyleisöään. Tutkielmassa ei tulla analysoimaan sitä, kuinka Nato on kyennyt kuuntelemaan kohdeyleisöään ja onko sillä mahdollisesti ollut vaikutuksia harjoitettuun julkisuusdiplomatiiaan. Natolla on käytössä muitakin uuden julkisuusdiplomatian hyödyntämiä viestintävälineitä kuten aikaisemmassa luvussa todettiin. Naton tuottamien julkaisujen vertaileminen yhtä viestintäkanavaa hyödyntäen tuottaa tutkimukselle tarpeellisen aineiston tutkia, mitä Naton julkisuusdiplomatia sisältää tutkimuksen aikarajauksen ajalla ja onko se teoriasta ja aikaisemmista tutkimuksista muodostettujen ennako-oletusten mukaista.

3. KANSAINVÄLISET JÄRJESTÖT JULKISUUSDIPLOMATIASSA

Uusi julkisuusdiplomatia on hyväksynyt valtiosta riippumattomat toimijat osaksi diplomatian harjoittamista, vaikka se onkin vaikuttanut valtioiden asemaan diplomatian osa-alueella. Lähtökohtaisesti valtiosta riippumattomat toimijat hyväksytään helpommin osaksi julkisuusdiplomatiataa, kun ne toimivat yhteistyössä valtioiden hallitusten kanssa. Tällöin niiden koetaan toimivan valtioiden hyväksi ja silloin ne ovat eräänlaisia hallituksen agentteja kansainvälisissä suhteissa. (Gregory 2016; teoksessa Huijgh 2016, 442.) Tämä ei kuitenkaan ole estänyt muidenkaan kansainvälisten järjestöjen nousua osaksi kansainvälistä politiikkaa uuden julkisuusdiplomatian aikakaudella.

Kansainvälisten järjestöjen tulemiseen osaksi uutta julkisuusdiplomatiataa on Pagovskin (2015, 6) mukaan vaikuttanut esimerkiksi ilmastonmuutos, talous- ja finanssikriisi, sisällissodat kuin terrorisminkin. Lisäksi yhä enenevässä määrin kansainvälisten järjestöjen aseman korostumiseen julkisuusdiplomatiassa on vaikuttanut niiden kyky hyödyntää viestinnässään erilaisia viestintävälineitä. Myös julkisuusdiplomatian konkreettisella käytöllä viestinnässä ja ulostuloissa on ollut vaikutusta kansainvälisten järjestöjen asemaan julkisuusdiplomatian pelikentällä. (Huijgh 2016, 442.) Samalla tavalla kansainväliset järjestöt kuin valtiolliset toimijat pyrkivät viesteillään: 1. muodostamaan suotuisan yleisen mielipiteen itsestään, 2. kehittämään parempaa ymmärrystä ulkoisen yleisön keskuudessa, 3. luomaan positiivista imagoa ja mainetta itselleen ja 4. vaikuttamaan toisten toimijoiden käyttäytymiseen ja politiikkaan vaikuttamalla ulkomaisen yleisön mielipiteisiin ja asenteisiin (Malone 1988 & ym; teoksessa Zatepilina 2009, 157). Kansainvälisten järjestöjen kasvanut rooli valtiollisten toimijoiden rinnalla lisää tarvetta avata, että millainen on kansainvälisten järjestöjen ja julkisuusdiplomatian välinen suhde kansainvälisessä politiikassa. Tähän paneudutaan seuraavissa kappaleissa.

3.1. Kansainväliset järjestöt

Kuten jo aikaisemmin tässä tutkielmassa on nostettu esille, on diplomatia perinteisesti tulkittu valtioiden keskenään harjoittamaksi toimeksi, jonka juuret ovat kaukana menneisyydessä. Tätä yleistä käsitystä diplomatian toimijoista on tullut haastamaan kansainväliset järjestöt, mikä on herättänyt kysymyksiä siitä voiko kansainväliset järjestöt lopulta harjoittaa julkisuusdiplomatiataa. Zhikica Pagovski on esimerkiksi pyrkinyt omassa tutkimuksessaan *Public Diplomacy of Multilateral*

Organizations: The Cases of NATO, EU, and ASEAN (2015) esittämään vastauksia kansainvälisten järjestöjen mahdollisuuteen harjoittaa julkisuusdiplomatiaa ja samalla todistamaan niiden legitimiyyttä ja valtaa kansainvälisessä politiikassa. Naton näkökulmasta esimerkiksi terrorismin torjunta ja kyberturvallisuus poikkeavat liittouman alkuperäisestä tarkoituksesta, mutta juuri tällaisten toimien kautta Nato pyrkii osoittamaan omaa valtaansa ja legitimiyytään muuttuneessa maailmassa (Pagovski, 2015). Pohdittaessa kansainvälisten järjestöjen roolia julkisuusdiplomatiassa, tulee ymmärtää maailmanpolitiikan muutos. Toimijoiden ja toimintaympäristöjen joukosta on tullut globaalisti jättimäinen ja näillä kaikilla on omat agendansa, joita ne pyrkivät edistämään.

Julkisuusdiplomatia on nykyisin osa maailmanpolitiikan rakennetta, jossa valtiot ja ei-valtiolliset toimijat, kuten kansainväliset järjestöt pyrkivät priorisoimaan sanomiaan poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja selittämään omia arvojaan paremmin maailmalle (Güleç 2021, 101 & Hocking 2005,41). Ottawan sopimus on yksi esimerkkitapaus valtioista riippumattomien toimijoiden painoarvosta uuden julkisuusdiplomatian aikana. Ottawan sopimus todistaa, kuinka uudet diplomaattiset menetelmät ja toimijat saivat tuotua uutta globaalia politiikkaa osaksi kansainvälistä oikeutta yhdessä perinteisten diplomaattisten toimijoiden eli valtioiden kanssa. (Davenport 2003, 19). Tästä huolimatta kansainvälisten järjestöjen rooli on nykyisin myös muutakin kuin pelkkien sanomien välittämistä ja sitä kautta poliittisten tavoitteiden muuttamista. Toimiva viestintä on kuitenkin avainasemassa tässä kaikessa. Tästä seuraten kansainväliset järjestöt ovat jo 1990-luvulta alkaen varustettu erillisillä viestintäosastoilla, joissa viestinnän harjoittajat ja erinäiset viestintästrategiat pyrkivät rakentamaan järjestöjen julkisuusdiplomatiaa yhdessä erilaisia bränditekniikoita hyödyntäen (Tomescu-Hatto 2014, 89 & Wolff 2014, 87).

Kokonaisuudessaan kansainväliset järjestöt, ei-hallitustenväliset järjestöt, ovat viime aikoina rohkeammin pyrkineet tarttumaan kansainvälisiin ongelmiin, joita viralliset elimet tai tahot eli hallitukset tai hallitustenväliset järjestöt eivät voi tai aio käsitellä. Esimerkiksi Lääkärit ilman rajoja, Amnesty International tai Human Rights Watch ovat ottaneet käsittelyyn sellaisia ongelmia, joihin virallisilla elimillä ei ole ollut mahdollisuutta tai halua puuttua. Kansainvälisten järjestöjen lähtökohtana on tehdä yhteistyötä paikallisten johtajien ja ryhmien kanssa, mikä varmistaa avun kohdistamisen juuri sitä tarvitseville. (Gass & Seiter 2020, 162.) Yhteistyöllä ja avun kohdistamisella, sitä tarvitseville, kansainväliset järjestöt pystyvät levittämään omaa julkisuusdiplomatiansa ehkä jopa paremmin kuin pelkkien kirjoitettujen viestien ja sanomien avulla. Julkisuusdiplomatian yleisö on lähempänä diplomatian harjoittajaa, mikä helpottaa tässä tapauksessa kansainvälisten järjestöjen agendan toteutumista, että imagon kiillottamista.

Yleisöllä on suuri merkitys julkisuusdiplomatiassa, mikä on valtioiden harjoittaman julkisuusdiplomatian kohdalla tarkoittanut viestinnän kohdentamista kotimaahan (sisäinen yleisö) tai toiseen valtioon (ulkoinen yleisö.) Näiden lisäksi viestintä on voinut kohdistua niin kotimaan kuin ulkomaan kansalaisiin omien valtion rajojen sisällä kuin niiden ulkopuolella. (Huijgh 2016, 439–440 & Nye 2008, 95.) Viestinnän kohdentaminen edellä kuvatuille yleisöille, tekee julkisuusdiplomatian käyttämisestä valtioille yksinkertaista, mutta miten kansainväliset järjestöt onnistuvat julkisuusdiplomatiansa viestinnässä? Valtioista poiketen kansainvälisillä järjestöillä yleisö on mahdollisesti hyvinkin laajalle hajautunutta ja toisistaan poikkeavaa. Kansainvälisten järjestöjen kohdalla sisäinen yleisö voi tarkoittaa esimerkiksi jäsenvaltioiden kansalaisia, kun taas ulkoiseksi yleisöksi voidaan kutsua ulkomaiden hallituksia ja ulkomaiden kansalaisia (Pagovski 2015, 8). Kaikki kansainväliset järjestöt eivät kuitenkaan muodostu jäsenvaltioista. Näin ollen kohderyhmiä on useita ja yleisöt yksilöllisiä. Tällöin viestinnän kohdentamisesta tulee uudelle julkisuusdiplomatialle tyypillisesti moniulotteista ja -kanavaista.

Sekä uusi julkisuusdiplomatia että uudet kansainväliset järjestöt eivät ole onnistuneet tekemään diplomatian harjoittamisesta välttämättä yhtään selkeämpää tai helpompaa yhdellekään toimijalle. Liian kiistanalainen toimija voi pelotella pois toimijoita ympäriltään, kun taas liian matalaprofiilisella toimijalla voi olla vaikeuksia saada ympärilleen toimijoita. (Gass & Seiter 2020, 164). Vaikka julkisuusdiplomatian hyödyntäminen voi osaltaan olla kansainvälisille järjestöille luontevampaa kuin valtioille, ei niidenkään ajamat tavoitteet aina onnistu julkisuusdiplomatian harjoittamisessa.

Tutkimuksessa julkisuusdiplomatiasta tullaan tutkimaan Naton harjoittaman julkisuusdiplomatian kautta. Siksi tulenkin seuraavissa luvuissa tarkastelemaan Natoa omana kansainvälisenä toimijana ja näin syventää käsitystä Naton ja julkisuusdiplomatian välisestä suhteesta.

3.2. Julkisuusdiplomatia sotilasliitto Natossa

Maailman muuttuessa on kovan vallan rinnalle tullut pehmeä valta, jota myös julkisuusdiplomatia painottaa ja hyödyntää ilmentymisessään. Perinteisten kovaa valtaa edustavien toimijoiden, kuten Nato, on ollut vaikeuksia mukautua uusiin vaatimuksiin, vaikka niihin sopeutumisesta on paljolti kiinni myös näiden toimijoiden tulevaisuus (Seib 2012b). Ajan saatossa pelkän sotilasliittouman rooli on mahdollisesti muuttunut kansainvälisillä areenoilla, vaikka Nato edelleenkin edustaa

liberaalidemokratian mukaisia normeja ja arvoja. Tämä tekeekin Naton julkisuusdiplomatian tutkimisesta moniulotteisen kokonaisuuden.

Nykyisin paikalliset kuin myös globaalit kriisit eivät rajoitu pelkkiin aseellisiin konflikteihin, jonka vuoksi niihin reagoiminen ja puuttuminen on muuttunut. Samalla se on muuttanut kovan vallan esiintymistä kansainvälisessä politiikassa. Tästä huolimatta sotilaallinen voima on edelleen perimmäinen vallan esiintymä valtion itsepuolustuksessa, vaikka kovasta voiman käytöstä on tullutkin kalliimpaa kuin aikaisemmin. Sotilaallisen voiman rinnalle on tullutkin muita instrumentteja kuten viestintä, institutionaaliset taidot kuin myös keskinäisen riippuvuuden manipulointi. (Nye 1990, 157–158.) Naton on täytynytkin pystyä mukautumaan pehmeän vallan ja julkisuusdiplomatian olemassaoloon hiljakseen, jotta se voi edistää omia agendojaan muuten kuin pelkän sotilaallisen voiman avulla.

Naton tapauksessa yhtenä esimerkkinä julkisuusdiplomatian roolin painoarvosta ja siihen mukautumisesta voidaan pitää vuonna 2004 perustettua julkisen diplomatian komiteaa¹⁰ (*Committee on Public Diplomacy/CPD*). Komitean tarkoitus on seurata tiedotus- ja kulttuurisuhteiden komitean¹¹ (*Committee on Information and Cultural Relations/CICR*) toimintaa ja sitä kautta korostaa jäsenmaiden tiedottamisen ja tietoisuuden merkitystä organisaation toiminnassa. (NATO 2022a & Pagovski 2015, 5.) Julkisen diplomatia komitean lisäksi julkisuusdiplomatian ilmentymistä Naton toiminnassa voidaan havainnoida erinäisten sosiaalisten mediakanavien tullessa osaksi Naton arkipäiväistä viestintää. Tutkija Caitlin Schindler on artikkelissaan *Proactively preserving the inward quiet: Public Diplomacy and NATO* (2015, 142) nostanut esiin Naton perustaneen muun muassa Facebook-sivun, Twitter-syötteen ja Youtube-kanavan, jotka luovat Natolle toimivia alustoja viestiä kansainvälisesti. Näiden alustojen kautta Nato voi vaivattomasti viestiä kansainväliselle yleisölleen, mikä helpottaa julkisuusdiplomatian harjoittamista.

Hahmottaakseen, mitä Nato viestii julkisuusdiplomatiassaan, on tarkasteltava Naton julkisen diplomatia komitean vuonna 2009 luomaa julkisuusdiplomatian strategiaa. Kyseisen strategian pitäisi olla suunnattu pelkästään vuosien 2010–2011 aikavälille, mutta Nato ei ole julkaissut muita strategioita, jotka käsittelisivät vastaavalla tavalla julkisuusdiplomatiata. Sen vuoksi tässä tutkimuksessa tarkastellaan edellä mainittua julkisuusdiplomatian strategiaa, vaikka sen ei pitäisikään olla enää ajankohtaisin Naton strategioista. Julkisen diplomatia komitean julkaisun kautta lähestytään Naton strategiaa julkisuusdiplomatiiaan, eli mikä on Naton agenda käyttää julkisuusdiplomatiata osana

¹⁰ oma suomennos nimestä Committee on Public Diplomacy

¹¹ oma suomennos nimestä Committee on Information and Cultural Relations

omien tavoitteidensa saavuttamista. Julkisuusdiplomaattisen strategian lisäksi Naton julkisuusdiplomatialle pyritään löytämään merkitystä vuonna 2022 julkaistusta *NATO 2022 Strategic Concept* -strategiakonseptista. Naton ja julkisuusdiplomatian välisen suhteen ja merkityksen kokonaiskuvan tarkastelussa hyödynnetään myös aikaisempia tutkimuksia aiheesta ja niiden tuottamia havaintoja. Painopiste tulee kuitenkin olemaan vuoden 2009 julkisen diplomatiakomitean julkaisussa ja vuoden 2022 strategiakonseptissa.

3.2.1. Julkisuusdiplomaattinen strategia ja NATO 2022 Strategic Concept

Julkisuusdiplomaattinen strategia *2010–2011 NATO Public Diplomacy Strategy* (2009, 1) painottaa, että Naton viestinnän tulee keskittyä aktiiviseen ja tehokkaaseen luottamuksen edistämiseen, liittouman tukemiseen, että vahvistamaan Naton julkisuuskuva ja mainetta. Onnistuakseen julkisuusdiplomatiassaan Naton on täytynyt uudistaa viestintävälineitä ja viestintänsä lähestymistapoja. Samalla reagoida paremmin yleisönsä ja kyetäkseen priorisoimaan viestintänsä haasteita olemassa olevien henkilöresurssien ja talouden asettamissa rajoissa. Tämän lisäksi liittoutuneiden kuin myös Naton sotilas- ja siviilielinten on pitänyt sitoutua vahvistamaan toisiaan viestinnän haasteissa ja myötävaikuttamaan viestinnän kokonaisuuden johdonmukaisuuteen ja yhtenäisyyteen. (NATO 2009, 1.) Viestinnän huomioimisella ja kehittämisellä on ollut vaikutusta myös Naton harjoittamaan politiikkaan. Naton mukaan sen harjoittamaa strategista viestintäpolitiikkaa voidaan pitää suurena edistysaskeleena, joka on tehnyt julkisuusdiplomatiasta ja strategisesta viestinnästä olennaisen osan Naton harjoittamaa politiikkaa. Strategisesta viestinnästä ja julkisuusdiplomatiasta on tullut konkreettinen osa Naton politiikan suunnittelua ja toteuttamista. Viestinnässään Nato on myös huomionnut Naton siviili- ja sotilasyhteistyön, joka pohjautuu Naton yhteiseen visioon. (NATO 2009, 1.)

Strategiakonseptien suhteen Nato ei ole ollut erityisen aktiivinen toimija, sillä 2020-luvulle tultaessa Nato on julkaissut vain kuusi strategiakonseptia olemassaolonsa aikana, vaikka strategiakonsepteilla on ohjattu liittouman suuntaa, kodifioitu päätöksiä ja välitetty liittouman tarkoitus julkisuusdiplomatiata hyödyntäen. Edellinen strategiakonseptia on peräisen Lissabonin huippukokouksesta eli vuodelta 2010. Tämän kyseisen strategiakonseptin koettiin olevan kuitenkin vanhentunut ja antavan vain vähän ohjausta Naton poliittiselle ja sotilaalliselle puolelle. (Ringsmose & Rynning 2021, 147–148.) Näin ollen Natolle luotiin seitsemäs strategiakonsepti, joka hyväksyttiin 29. päivä kesäkuuta 2022 Madridin huippukokouksessa. Uudessa strategiakonseptissa Naton arvoiksi määriteltiin yksilönvapaus, ihmisoikeudet, demokratia ja oikeusvaltio ja ydintehtäviksi sotilasliitolle

määritettiin pelotteen ja puolustuksen ylläpitäminen, kriisien ehkäisy ja hallinta sekä yhteinen turvallisuus. (NATO 2022e, 3.) Näiden määrittelyjen lisäksi uusi strategiakonsepti antaa Natolle poliittista ja sotilaallista ohjausta. Nimittäin Naton tarkoituksena on myös edistää hyvää hallintoa: integroimalla ilmastonmuutos, kansalaisten turvallisuus, naiset, rauha ja turvallisuus -agendat osaksi sotilasliiton kaikkiin tehtäviin (NATO 2022e, 3). Kokonaisuudessaan Naton olemassaolon merkitys vielä 2020-luvullakin tiivistyy strategiakonseptin kolmeen viimeiseen lauseeseen, jotka ovat: ”*Nato on välttämätön euroatlanttisen turvallisuuden kannalta.*”, ”*Nato takaa rauhamme, vapautemme ja vaurautemme.*” ja ”*Liittoutuneena jatkamme yhdessä puolustamista turvallisuutemme, arvojemme ja demokraattisen elämäntavan puolustamiseksi.*” (NATO 2022e, 11). Nato on uudella strategiakonseptillaan sitouttanut laajemmin globaalit haasteet osaksi omaa agendaansa ja painottanut näiden tärkeyttä omassa toiminnassaan.

Julkisuusdiplomatian kannalta Naton strategiakonsepti antaa Natolle raamit, joita korostaa toiminnassaan. Naton viestinnän tulee julkisuusdiplomaattisen strategian mukaisesti edistää luottamusta, tukea liittoumaa ja vahvistaa Naton julkisuuskuva ja mainetta. Naton haasteena on kuitenkin, ettei se lankea liialliseen globaaliin hallintotapaan. Uskottavuutta Naton globaaliin hallintotapaan on heikentynyt toimet Afganistanissa. Varsinkin Naton hätiköity lähteminen Afganistanista ja tilanteen jättäminen epäjärjestykseen ovat vähentäneet luottamusta Naton arvoihin ja toimintatapoihin. Naton täytyykin selkeästi viestiä, että se on sitoutunut puolustamaan demokraattisia arvoja niin jäsenmaiden sisällä kuin myös liittoumaan kuulumattomien valtioiden kohdalla. (Ringsmose & Rynning 2021, 163.) Onnistuakseen tavoitteissa, viestinnässä tulee nostaa esiin strategiakonseptissa määriteltyjä arvoja, ydintehtäviä, että antaa suuntaa poliittiselle ohjaukselle. Nämä osa-alueet ovat Naton julkisuusdiplomatian ilmentymiä 2020-luvulla, joita tutkielmassa tarkastellaan Naton Instagram-julkaisuista aikavälillä 24.2.2022–30.6.2022.

3.2.2. Julkisuusdiplomatian konkreettinen ilmentyminen Natossa

Julkisuusdiplomaattinen strategia antaa selkeän pohjan Naton viestinnälle, kun taas strategiakonsepti puolestaan määrittää Naton arvot, ydintehtävät ja poliittisen ohjauksen alkaen vuodesta 2022 aina seuraavan strategiakonseptin luomiseen asti. Näiden kahden asiakirjan pohjalta on tarpeellista lähteä tarkastelemaan konkreettisesti julkisuusdiplomatian ilmentymistä Naton toiminnassa ja tarkastella aikaisempien tutkimusten eri näkökulmia Naton julkisuusdiplomatian esiintymisestä. Aikaisempien tutkimusten lähtökohtina on muun muassa ollut Naton julkisuusdiplomatian kehittyminen

globalisaation rinnalla kuin myös julkisuusdiplomatian kohdentaminen entisiin Neuvostotasavallan alueisiin. Näiden lisäksi julkisuusdiplomatiaa on aiemmin tarkasteltu esimerkiksi Naton digitaalisen toimijuuden näkökulmasta, julkisuusdiplomatian suhteesta hallitustenväliseen organisaatioon sekä tutkittu Naton omaa raamitusta julkisuusdiplomatialle.

Konkreettisenä julkisuusdiplomatian tavoitteena Naton viestinnässä on julkisuuskuvan vahvistaminen ja maineen parantaminen. Näitä tavoitteita voidaan pitää samanlaisena toimenpiteenä kuin kaupallisen yrityksen tarkoitusta luoda itsellään omaa brändiä tai valtion tavoitteena luoda itsestään positiivista maakuva kohdeyleisölleen. Molemmat näistä toimijoista pyrkivät rakentamaan itsestään haluttuja brändejä maineen, arvojen ja asenteiden osalta. Maailman yhdentymisen myötä, jokainen toimija on pyrkinyt tekemään itsestään sellaisen toimijan, jonka ”tuotemerkillä” tai brändillä on kansainvälistä painoarvoa kilpailijoihin verrattuna. (van Ham 2001, 3.) Nato on kokenut omassa julkisuuskuvarassaan myös konkreettisia haasteita ja ongelmia. Esimerkiksi vuonna 2012 Chicagossa järjestetyn huippukokouksen yhteydessä mielenosoittajat osoittivat mieltään ja ottivat yhteen paikallisen poliisin kanssa. Mielenosoittajat esittivät, että Nato on rikkaan kapitalistisen eliitin työkalu, jolle se pyrkii asettamaan ja määrään järjestystä heikommassa asemassa oleville valtioille. (Wolff 2014, 73.) Chicagon tapahtumat olivat kolaus Naton käsitykseen omasta julkisuuskuvarastaan. Viimeistään tässä vaiheessa kävi ilmi, että maailman muuttuessa, on myös toimijoiden kyettävä sopeutumaan ympärillä tapahtuvaan muutokseen kuin myös toimintatapoihin, jotta ihmisten mielikuva organisaation julkisuuskuvarasta vastaa sen hetken normeja.

Myös sotilasliitto Nato on pyrkinyt luomaan itsestään kansainvälisesti halutun toimijan. Artikkelissaan *The Rise of the Brand State: The Postmodern Politics of Image and Reputation* (2001, 3) Peter van Ham toteaa Naton luomalla brändillä ja maineella olevan vaikutusta sotilasliiton laajenemiseen ja siihen, kuinka valtiot suhtautuvat mahdolliseen sotilasliiton jäsenyyteen. Yhtä lailla Natalia Yakavenko ja Galina Pirkorska ovat artikkelissaan *Transformation of NATO Public Diplomacy* (2018, 199) painottaneet Naton tavoitteeksi luoda itsestään myötämielinen kuva julkisuusdiplomatian avulla. Sitä kautta Nato pyrkii muokkaamaan kohdeyleisönsä arvoja euroatlanttista identiteettiä suosivaksi ja hakemaan esimerkiksi yhteisymmärrystä rauhanturvaamista ja kriisinhallintaa koskevissa kysymyksissä. Julkisuusdiplomatian kautta Nato ei pyri hakemaan pelkästään tukea sotilaallisiin operaatioihin, vaan julkisuusdiplomatialla pyritään saavuttamaan konsensusta ei-sotilaallisiin asioihin. Naton julkisuusdiplomatia hyödyntää intensiivisiä propagandistisen toiminnan muotoja, jotta se voi esitellä itsensä läpinäkyvänä ja vuorovaikutteisena toimijana kohdeyleisölleen. (Yakavenko & Pirkorska 2018, 199 & 203.) Yksi strategiakonseptin

tavoitteista on myös pelotteen ylläpitäminen, joten julkisuusdiplomatiassa halutaan myös viestittää omasta voimasta. Olemalla aktiivinen toimija, Nato ylläpitää brändiään ja korostaa näin toimivaltaansa voimankäyttäjänä, mutta myös rauhanrakentajana.

Onnistuneen ja halutun brändin luomisen mukana on tullut myös tiukkoja vaatimuksia, joita Naton täytyy suojella oman asemansa ja brändinsä ylläpitämiseksi. Julkisuusdiplomatiassa avulla saavutettu imago ei ole mikään itsestäänselvyys. Naton täytyy siis huomioida omassa julkisuusdiplomatiassaan yhtä lailla ulkoinen yleisö kuin sisäinen yleisö ja heidän viestinsä Naton suuntaan. Onnistunut julkisuusdiplomatiassa vaatii ehdottomasti kuuntelua, joka pohjautuu esimerkiksi ulkoisesta yleisöstä kerättäviin mielipiteisiin ja niiden järjestelmälliseen analysointiin (Cull 2010, 12). Naton kohdalla imagon luominen julkisuusdiplomatiassa hyödyntäen kohdistuu mielestäni helposti vain ulkoiseen yleisöön, jolle Nato pyrkii viestimään tärkeystään ja mahdollisuudesta tulla osaksi sotilasliittoumaa. Täten Cullin esittämä ulkoisen yleisön viestin kuunteleminen ja analysoiminen, ovat oletettavasti merkittävässä osassa Naton julkisuusdiplomatiassa. Sen vuoksi on oleellista kysyä, että tarjoaako Nato julkisuusdiplomatiassaan viestejä sisäiselle yleisölleen ja kuunteleeko Nato sisäisen yleisönsä mielipiteitä julkisuusdiplomatiassa harjoittamisessa. Toisin sanoen, olisiko arvojen, poliittisen ohjauksen ja ydintehtävien viestiminen sisäiselle yleisölle tärkeämpää yhtenäisen sotilasliiton kannalta kuin näiden viestiminen ulkoiselle yleisölle?

Vaikka Nato on onnistunut muodostamaan itsestään merkittävän toimijan, ei sekään pysty toimimaan ilman kritiikkiä tai konsensusta jäsenvaltioiden kesken. Edelleenkin Nato kohtaa kovan vallan mukaisia uhkia, jotka muodostavat uhan koko sotilasliiton kollektiiviselle turvallisuudelle kuin sen vakaudelle. Sopimuksissaan jäsenmaat ovat luvanneet puolustaa Natoa. Näin ollen Naton täytyy kyetä valitsemaan oikeat viestintävälineet, jotta alueelliseen turvallisuuteen ja vakauteen kohdistuvista uhista pystytään viestimään julkisuusdiplomatiassa kautta. Siksi Naton on pystyttävä hyödyntämään niin kovaa kuin pehmeää valtaansa toiminnassaan. Hallitustenvälisenä organisaationa Nato voi pehmeän vallan mukaisella viestinnällä oikeuttaa kovan valtansa käyttöä. (Schindler 2015, 133 & Seib 2012b.) Uhista riippumatta Naton pitää pystyä painottamaan jäsenvaltioidensa eli sisäisen yleisönsä tiedottamista ja tietoisuuden merkitystä, eikä pelkästään keskittyä ulkoiselle yleisölle suunnattuun brändin rakentamiseen. Jan Melissen (2011, 16) onkin huomionnut, että Nato on keskittänyt suurimmat resurssinsa juuri julkisuusdiplomatiassaan kohdalla sisäiseen yleisöön. Resurssien keskittäminen sisäiseen yleisöön vaikuttaa suoraan Naton haluamiin tavoitteisiin, jota se pyrkii julkisuusdiplomatiassaan viestimään. Melissen (2011, 16) esittääkin, että Nato tavoittelee juuri omia jäsenvaltioitaan viestinnässään ja pyrkii saamaan niiltä tukea organisaatiolleen ja tehtävilleen.

Melissenin ajatuksen mukaisesti Naton julkisuusdiplomatia keskittyy viestinnässään strategiakonseptin mukaisten ydintehtävien välittämiseen sisäiselle yleisölle, eikä esimerkiksi arvoista viestimiseen ulkoiselle yleisölle. Sisäisen ja ulkoisen brändin tavoitteet voivat olla samansuuntaisia, mutta viestinnässä samasta asiasta voidaan joutua hyödyntämään eri julkisuusdiplomaattisia keinoja tavoitteista kuin kohderyhmistä riippuen.

Huolimatta julkisuusstrategian pyrkimyksistä saavuttaa niin luottamusta kuin tukea jäsenmailtaan, on Nato esimerkiksi joutunut 2010-luvulla kohtaamaan haasteita jo olemassa olevan sisäisen yleisön tyydyttämisessä. Aiemmin esiin nostettu esimerkki Chicagon huippukokouksen yhteydessä olleesta mielenosoituksesta on yksi esimerkki Naton kohtaamista haasteista. Haasteiden seurauksena Naton tulisikin esimerkiksi kohdentaa julkisuusdiplomatiansa sekä yhdysvaltalaisille, että muiden jäsenvaltioidensa yleisölle. Paremmiin kohdistetun viestinnän avulla Nato pystyisi viestimään Yhdysvalloille, että Euroopan puolustaminen on edelleenkin tärkeä prioriteetti ja ilmaisemaan muille jäsenvaltioilleen, että ehjä ja toimiva sotilasliitto vaati jäsenvaltioita nostamaan puolustusmenojaan ja sotilaallisia valmiuksiaan. (Seib 2014, 98.) Julkisuusdiplomatian kohdentaminen parantaisi Naton reagoimista kokemiinsa haasteisiin. Esimerkiksi hyvällä julkisuusdiplomatialla Nato pystyisi kertomaan jäsenvaltioiden kansalaisille suoraan, että heitä turvaisi erinomaisesti toimiva sotilasliitto, jonka jäsenmaat käyttävät yhdessä yli 1 000 miljardia dollaria puolustukseen vuodessa turvatakseen jäsenvaltioidensa turvallisuuden (Ringsmose & Rynning, 2021, 148).

Melissenin (2011) näkemykset Naton pääasiallisesta viestinnän kohteesta ja sitä kautta julkisuusdiplomatiassa viestittävästä asioista ovat ristiriidassa van Hamin (2001) esittämiin väitteisiin, että Nato suosisi enemmän ulkoista yleisöä julkisuusdiplomatiassaan. Vaikka Melissen ja van Ham näkevät julkisuusdiplomatian kohdeyleisön eri lailla, ovat kummankin näkökulmat mahdollisia. Tutkielman näkökulmasta olen päätenyt siihen, että tutkimusaineiston tarkastelussa ei tulla keskittymään spesifisti kohdeyleisöihin. Tutkimusaineistoa ei siis tulla analyysivaiheessa jaottelemaan sisäisen tai ulkoisen yleisön kesken, vaan Instagram-postauksien yksittäisten virkkeiden osalta puhutaan pelkästä kohdeyleisöstä. Naton viestintä kohdistuu aktiivisesti ja tehokkaasti luottamuksen edistämiseen kuin myös yhteisen liittouman tukemiseen ja julkisuuskuvan kohottamiseen. Kenelle viestintä on suunnattu voi hämärtää julkisuusdiplomatian keinojen tulkittamista, sillä julkisuusdiplomatialla viestintää suunnataan niin sisäisille kuin ulkoiselle yleisölle samassa postauksessa. Näin ollen kohdeyleisön tarkempi määrittäminen ja jaottelu ei ole mielestäni tarpeellista tutkielman kannalta.

Naton tapauksessa sotilaallisen uhan ajoittainen vähentyminen, että kylmän sodan päättyminen ovat vaikuttaneet niin sisäiseen kuin ulkoiseen yleisöön ja heidän suhtautumiseensa julkisuusdiplomatian alkuperäiseen tavoitteeseen. Naton julkisuusdiplomaattisen strategian (2009 2–3) mukaan sosiaalisen ja taloudellisen turvallisuuden nouseminen yleisimmäksi huolen aiheeksi kuin kansallinen turvallisuus, on vähentänyt kansalaisten kiinnostusta ja ymmärrystä allianssin rooleja ja toimijoita kohtaan. Sotilaallisen uhan vähentymistä ei voida kuitenkaan pitää ainoa tekijänä, mikä on vaikuttanut esimerkiksi kohdeyleisön asenteisiin Natoa kohtaan. Asenteiden muuttumisen taustalla on myös epäonnistunut julkisuusdiplomaattinen strategia, joka on keskittynyt enemmälti tiedon jakamiseen ja medialle vastaamiseen kuin jäsenmaidensa yleisen mielipiteen kuunteluun ja siitä informoimiseen Naton politiikassa (Schindler 2015, 142). Jotta julkisuusdiplomatian harjoittamisessa on Natolle konkreettisia hyötyjä, on sen täytynyt vaihtaa julkisuusdiplomatian strategiaansa ja luopua jäykistä ulostuloista. Viestiessä julkisesti tulee kuitenkin huomioida, että kohdeyleisön raja hämärtyy. Viestillä voidaan tavoittaa niin allianssin jäsenvaltioita kuin ulkopuolisia toimijoita. Myös tästä johtuen kyseinen tematiikka on rajattu ulos tutkielman analysoinnissa.

Nato kärsii eräänlaisesta imago-ongelmasta, sillä yleinen käsitys Natosta nojaa pitkälti kylmän sodan aikoihin ja ajatukseen Natosta Yhdysvaltain johtamana sotilaallisena organisaationa, joka edistää suoraan sen päämääriä. Samalla Nato mielletään globaaliksi poliisiksi tai kylmän sodan jälkeiseksi jäänteeksi. Sen myötä ihmisillä ei ole kovinkaan suurta tietämystä Naton nykyisistä operaatioista ja tehtävistä kuten esimerkiksi kriisinhallinnasta, kumppanuussuhteista tai siviilihätäsuunnittelusta. (Pagovski 2015 & Babst 2008, 3.) Paremman käsityksen ja ymmärryksen aikaansaamiseksi Naton tulisi harjoittaa pehmeää valtaansa enemmän toiminnan kuin pelkkien puheiden kautta. Tällöin Nato ei näyttäytyisi ihmisille eräänlaisena eliittiyrityksenä vaan liittoumana, joka toimii heidän puolestaan ja heidän etujensa mukaisesti (Dubovyk 2011, 30). Schindler (2015, 144) esittääkin, että Naton tulisi panostaa julkisuusdiplomatiassaan enemmän humanitaariseen apuun kuin pelkkään sanalliseen viestintään. Nato voisi esimerkiksi suojella avustustyöntekijöitä ja -tarvikkeita tai turvata avustusjärjestöjen pääsyn konfliktialueille. Näiden pienien tekojen avulla Nato voisi jättää jälkeensä pitkäaikaisia vaikutelmia harjoittamastaan pehmeästä vallasta. (Schindler 2015, 144.) Niin perinteisen diplomatian kuin myös julkisuusdiplomatian kohdalla on syytä huomioida, että kaikissa tapauksissa ei voida harjoittaa samaa kaavaa. Tästä syystä myös Naton julkisuusdiplomatian kohdalla pehmeän vallan ilmentymistä tulisi harjoittaa aina tapauskohtaisesti eikä yhden tietyn lähtökohdan mukaisesti.

Naton julkisuusdiplomatian kohdalla on ollut havaittavissa tiettyjä kohdennuksia maailman muuttuessa bipolaarisesta eli kaksinapaisesta vallan tasapainosta Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen. Yakavenko ja Pirkorska (2018, 197–206) nostavat esille, kuinka Naton julkisuusdiplomatia kohdentui koskettamaan varsinkin entisiä Neuvostotasavallan alueita, joihin Naton tiedotustoimistot pyrkivät levittämään laajasti Naton julkisuusdiplomatian rakenteita ja verkostoja. Ukraina on yksi parhaista esimerkeistä, missä Nato on usean vuosikymmenen ajan pyrkinyt kohentamaan kansalaisten tietoisuutta ja käsitystä Natosta julkisuusdiplomatian avulla. Bipolaarisen ajan jälkeen Nato onkin onnistunut osoittamaan, että sen tehtävät, tavoitteet ja päämäärät voidaan mukauttaa sotilasliiton strategisen ohjauksen mahdollisuuksiin. (Yakavenko & Pirkorska 2018, 197–198 & 202–203.) Vaikka Nato on onnistunut kohentamaan esimerkiksi ukrainalaisten tietoisuutta viestimällä itsestään, haasteena on kuitenkin ollut Naton kyky vastavuoroisesti kuunnella yleisöään takaisinpäin. Kuuntelemattomuuden seurauksena Schindler (2015, 145) väittää syntyneen tilanteita, joihin Nato olisi yhdessä liittolaisten kanssa pystynyt reagoimaan jo etukäteen, jos se olisi vain malttanut kuunnella yleisöään. Esimerkiksi Venäjän käymään sotaan Georgiaa vastaan olisi voitu reagoida Natossa ja sen jäsenmaissa paremmin, mikäli Nato olisi osannut kuunnella ennusmerkkejä niin venäläiseltä kuin georgialaiselta yleisöltä. Toisessa tapauksessa Nato olisi voinut saada ennakkovaroituksia Venäjän hyökkäyksestä Krimin niemimaalle, jos se olisi kuunnellut Ukrainaa, eikä vain pyrkinyt viestimään itsestään ukrainalaisille. (Schindler 2015, 145.) Julkisuusdiplomatiiaan kuuluu siis omien intressien ajaminen, mutta myös kuunteleminen. Naton toiminta tarvitsee jäsenvaltioita, mutta myös ulkopuolisien toimijoiden ymmärrystä muista valtioista.

Sosiaalinen media on tullut osaksi Naton viestintää ja sosiaalisen median hyödyntäminen on tullut yhdeksi alustaksi julkisuusdiplomatian harjoittamisessa. Cansu Güleçin artikkelissa *NATO and Public Diplomacy: Opportunities and Constraints of 21st Century* (2021, 115) painotetaan, kuinka Nato voi nykyaikana parhaiten saavuttaa kansainvälisen yleisönsä juuri digitaalisia työkaluja käyttäen. Digitaaliset työkalut tarjoavat tehokkaalla käytöllä helpoimman tavan saavuttaa ihmisiä. Erilaiset sosiaalisen median strategiat huomioivat niin Naton tehtävien, toimijoiden kuin itse instituution korostamisen viestinnässä. Sosiaalisen median kampanjoiden sisällöt mahdollistavat esimerkiksi hashtagien käytön, multimedian ja infografiikan levittämisen esimerkiksi Twitterin kautta, jolloin on mahdollista tavoittaa koko globaali maailma. (Manor 2016.) Julkisuusdiplomatiassaan Nato on luonut ja brändännyt WeAreNato -konseptin, jota se hyödyntää muun muassa sosiaalisessa mediassa. Kyseisellä konseptilla Nato pyrkii välittämään kuvaa roolistaan euroatlanttisen turvallisuuden ylläpitäjänä, keskittymään liittoutuneiden välisiin yhtenäisyyksiin ja korostamaan solidaarisuuden etuja. Koko sotilasliittoa koskevassa viestinnässä Nato haluaa

havainnollistaa, kuinka jäsenmaat työskentelevät ja toimivat yhdessä esimerkiksi diplomatian, sotilaallisen yhteistyön kuin kriisinhallinnan parissa. (NATO 2017.) Nykypäivänä sosiaalisen median alustoja on erilaisia, joten julkisuusdiplomatiassa on toiminnassaan etsittävä tilanteeseen sopiva alusta ja markkinointitapa. Uusien alustojen ilmentyminen aiheuttaa myös haasteita valita juuri sitä oikeaa alustaa viestiä yleisölle ja kuunnella yleisöä.

Globaali koronapandemia on koskettanut myös sotilasliitto Natoa, vaikka kyseessä ei olekaan aseellinen konflikti. Pandemia on koskettanut myös kansainvälisiä järjestöjä ja myöskään Nato ei ole voinut välttyä sen vaikutuksilta. Pandemia vaikutti laaja-alaisesti niin Naton jäsenmaiden asukkaisiin, instituutioiden arkiseen toimintaan, yleiseen kaaokseen ilmapiiriin kuin moniin muihin mikro- ja makrotason kokonaisuuksiin. Pandemian vaikutuksista Naton digitaaliseen toimintaan, ovat syventyneet Corneliu Bjola ja Ilan Manor artikkelissaan *Nato's Digital Public Diplomacy during the COVID-190 Pandemic* (2020, 77–87). Tutkimuksessaan Bjola ja Manor ovat tarkastelleet Naton digitaalista toimintaa, twiittejä, koronapandemian alussa ja millaista roolia Nato on välittänyt pandemian aikana. Tämän kautta he ovat pyrkineet ymmärtämään Naton viestien yleistä teemaa, tyyliä ja vaikutusta kriisin aikana. (Bjola & Manor 2020, 78.)

Bjolan ja Manorin (2020, 79) mukaan koronapandemian alkupuolella Naton julkaisemissa viesteissä pystyi hahmottamaan neljä erilaista pääviestiä, joiden kautta Nato pyrki välittämään julkisuusdiplomatiansa viestiä kohdeyleisölle. Ensimmäinen Naton välittämistä viesteistä oli, kuinka Naton on säilyttänyt valmiutensa pandemian aikana. Toisena viestinä Nato pyrki välittämään yleisölle tiedon Naton liittyneen kansallisiin ponnisteluihin pandemian torjunnassa. Kolmantena viestinä voidaan pitää Naton ilmaisua, kuinka sen liittolaiset ovat solidaarisesti tulleet toistensa avuksi koronan torjunnassa. Viimeisessä viestissä Nato pyrki osoittamaan omien sotakalustojen uudelleenkäyttöä pandemian kohdalla. (Bjola & Manor 2020, 79–82.) Näillä neljällä viestillä Nato on onnistunut osoittamaan kohdeyleisölleen oman merkityksensä ja olemassaolonsa, vaikka koronapandemia ja siihen reagoiminen eivät kuulukaan sotilasliiton ensisijaisiin tehtäviin. Nato vastasi kriisiin luomalla narratiivin, joka välitti sotilasliiton pysyneen toimintakykyisenä ja toimineen kaiken aikaa sisäisesti sulkuaikana (Bjola & Manor 2020, 84). Naton mukautuminen koronapandemian aikana osoittaa sotilasliiton olevan kykenevä vastaamaan jopa yllättäviin haasteisiin. Julkisuusdiplomatialla viestiminen koronapandemian aikana osoittaa Naton tähtäävän viestinnässään hyvän hallinnon korostamiseen ja esittää uudenlaisen puolen Naton ydintehtävistä.

Vaikka Naton julkisuusdiplomatialla vaikuttaa olevan selvät tavoitteet ja toimivat välineet edistää sitä, ei edelleenkään tule unohtaa Philip Seibin (2012b) esittämää kysymystä, että ”*Jos Nato katoaisi yhdessä yössä, muuttuisiko maailma?*”. Siksi julkisuusdiplomatian olemassaolo ei ole merkityksetöntä, eikä jäsenvaltioista koostuva Nato ole varmastikaan koskaan stabiilissa tasapainossa. Julkisuusdiplomatiansa kautta Naton tulee esimerkiksi yhä saada jäsenvaltiot ymmärtämään Naton merkitys tästä päivästä tulevaisuuteen. Julkisuusdiplomatian onnistunut ja tehokas hyödyntäminen voi edistää allianssin legitimiyyttä ja lisätä yleistä ymmärrystä siitä, miksi transatlanttinen turvallisuusyhteisö jatkaa muuttumistaan maailman mukana (Babst 2008, 8). Nato on ollut välttämätön rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisessä Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa noin 70-vuoden ajan. Siksi myös epävarmuuden ja arvaamattomuuden vallitessa, tulee vahvasta liittoumasta entistä tärkeämpi kuin koskaan. (NATO 2017.) Itsensä kehittäminen ja mukautuminen uudenlaisiin haasteisiin ovat ehto Naton kaltaiselle kansainväliselle toimijalla.

4. TUTKIMUSKYSYMYS, -AINEISTO JA-MENETELMÄ

4.1. Tutkimuskysymys

Tutkielman tutkimusongelma on: *”Ilmentääkö Naton julkisuusdiplomatia liittouman arvoja, ydintehtäviä ja poliittista kuin sotilaallista ohjausta osana sen Instagram-viestintää?”*. Tutkielmalle on muodostettu kaksi tutkimuskysymystä. Ensimmäinen tutkimuskysymys on: *”Mitä Nato viestii julkisuusdiplomatiallaan Ukrainan sodan alun ja Madridin huippukokouksen välillä?”* ja toinen tutkimuskysymys on: *”Miksi Nato viestii näin julkisuusdiplomatiassaan?”*

Varsinaisten tutkimuskysymysten lisäksi esitän apukysymyksen: *”Mitä alustavien oletuksien mukaista julkisuusdiplomatian ilmenemistä Naton Instagram-postauksissa on?”* Apukysymyksen pohjalta olen lähtenyt etsimään vastauksia molempiin tutkimuskysymyksiin eli hahmottamaan käsitystäni siitä, että mitä Naton julkisuusdiplomatian ilmenemisellä on odotettu ja mitä minun tulisi siltä odottaa. Siksi olenkin luonut tutkimuskirjallisuuden ja aikaisempien julkisuusdiplomatiikka käsittelevien tutkimusten kautta oletuksia eli hypoteeseja. Tutkielmani on laadullinen tutkimus, jossa Alasuutarin (1999, 269) mukaan hypoteesien testaaminen tulee olla olennainen osa tutkimusprosessia. Hypoteeseja ei kuitenkaan tule muotoilla etukäteen, vaan pikkuhiljaa tutkimuksen ja analyysin edetessä. Tällöin tutkimuksen kohde on tullut tutkijalle tutuksi ja tutkija on kyennyt löytämään tarpeellisia hypoteeseja tutkimukselleen. (Alasuutari 1999, 269.) Muodostamani hypoteesit ovat muodostuneet yksi kerrallaan julkisuusdiplomatiikkaan syventyessäni. Niiden tarkoituksena on muodostaa pohjaa tulosten esittelylle ja ilmentää alustavia oletuksia julkisuusdiplomatiikka ilmentymiselle toimijan näkökulmasta. Hahmottamani viisi (5) hypoteesia ovat:

- 1) Julkisuusdiplomatiikka on päivittäistä kommunikointia tai strategista viestintää (Nye 2004, 108).
- 2) Nato hyödyntää julkisuusdiplomatiikkaa oman kuvansa ylläpitämisessä (van Ham 2001, 3 & Yakavenko & Pirkorska 2018, 199 & 203).
- 3) Julkisuusdiplomatiikka avulla kohdeyleisön arvoja ja asenteita pyritään muuttamaan lähemmäksi euroatlanttisia arvojen (Dubovyk 2011, 30 & Yakavenko & Pirkorska 2018, 199).
- 4) Sosiaalista mediaa käytetään julkisuusdiplomatiikka välineenä, jonka avulla Nato viestii arvoistaan, ydintehtävistään ja poliittisesta ohjauksestaan (Güleç 2021, 115 & Bjola & Manor 2020, 77–87 & NATO 2017).

- 5) Julkisuusdiplomatiassa haetaan oikeutusta kovalle vallalle (Schindler 2015, 133 & Seib 2012b).

4.2. Tutkimusaineisto

Tutkielmani tutkimusaineistona käytän Naton julkaisemia Instagram-postauksia. Instagram-postauksien hyödyntäminen tutkimusaineistona on mielestäni erittäin mielenkiintoinen lähtökohta, sillä esimerkiksi Naton kohdalla sen Instagram-postauksia on tutkittu todella vähän. Naton Instagram-postausten tutkiminen on kiinnostavaa senkin takia, että uusi julkisuusdiplomatia hyödyntää viestinnässään eri sosiaalisen median kanavia. Siksi juuri Instagram-postauksien tutkiminen voi tuoda esiin uusia havaintoja julkisuusdiplomatian tavoista ilmentyä ja osoittaa samalla, että kansainväliset toimijat, kuten Nato, hyödyntävät todellakin sosiaalista mediaa oman julkisuusdiplomatiensa ilmentämisessä.

Tutkimusaineiston olen koonnut Naton viralliselta Instagram-tililtä, jossa jokainen aineistossa käytetty postaus on julkaistu. Tutkimusaineiston jokainen Instagram-postaus on julkaistu alkuperäisesti englannin kielellä, ja sen vuoksi olenkin itse vapaasti suomentanut jokaisen postauksen niiden analysoinnin yhteydessä. Suomentamisen yhteydessä postauksiin on jätetty niissä esiintyneet emoji. Emojien merkitystä ei ole kuitenkaan tutkielmassa sen tarkemmin analysoitu. Analysoinnin kannalta yksittäiset Naton Instagram-postaukset muodostavat tutkielmalle kokonaisuudessaan dokumentoidun tietolähteen, joka oleellisesti sisältyy osaksi laadullisen tutkimuksen aineistokeruumenetelmiä (Tuomi & Sarajärvi 2018, 72).

Tutkimusaineiston keräsin käyttämällä Instagramin internet-sivua, enkä hyödyntämällä mobiililaitteille olemassa olevaa sovellusta. Syynä alustan valintaa oli se, että käyttämällä internet-sivua pystyin vaivattomasti tallentamaan tutkimusaineiston itselleni. Tutkimusaineiston keräämisessä en käyttänyt mitään ennalta määriteltyjä oletuksia, esimerkiksi julkaisuissa tulisi esiintyä tiettyjä hashtagia, vaan tutkimusaineisto koostuu kaikista Instagram-sivuilla olleista postauksista. Tutkimusaineistosta on oleellista huomioida, että se koostuu pelkästään julkaistuista Instagram-postauksista eikä sisällä Naton julkaisemia Instagram-tarinoita.

Rajasin tutkimusaineiston tietylle ajanjaksolle, jotta aineiston koko pysyisi maltillisena. Sen vuoksi tutkimusaineistoni koostuu aikavälin 24.2.2022–30.6.2022 julkaistuista Instagram-postauksista.

Ajallisen rajauksen taustalla on halu rajoittaa tutkimusaineisto hallittavaan kokonaisuuteen tutkielman kannalta, sillä Naton Instagram-tilillä on yli 2 500 julkaisua. Tämän lisäksi päivämäärä 24.2.2022 on merkityksellinen kansainvälisessä politiikassa, koska kyseisenä päivänä Venäjä aloitti hyökkäyksensä Ukrainaan (Ulkoministeriö 2022b). Myös tutkimusaineiston rajaaminen loppumaan 30.6.2022 on tiedostetusti valittu samaksi ajankohdaksi kuin Naton Madridin huippukokouksen päättymisajankohta (NATO 2022f). Ajallisen rajauksen asettaminen Venäjän ja Ukrainan käymään sotaan on mielenkiintoinen, koska se linkittyy suoraan Naton olemassaolon lähtökohtiin eli sotilaalliseen turvallisuuteen ja suvereniteetin puolustamiseen. Onkin kiinnostavaa, että onko aseellisen konfliktin olemassaolo ja konfliktin laajenemisen uhka havaittavissa Naton julkisuusdiplomatiassa. Lisäksi kiinnostusta herätti Madridin huippukokous ja siellä julkaistu uusi strategiakonseptia ja kuinka se on voinut voivat välittyä jo ennen huippukokousta Naton harjoittamassa julkisuusdiplomatiassa.

Aikarajauksen myötä alustavaksi tutkimusaineistoksi muodostui 109 Instagram-postauksesta. Näistä julkaisuista 15 koostui yhdestä kuvasta ja tekstistä, kun taas kahdella tai useammalla kuvalla ja tekstillä julkaistuja Instagram-postauksia oli 55 kappaletta. Loput 39 julkaistua postausta koostuivat videosta ja tekstistä. Instagram-postauksissa olleiden kuvien tai videoiden määrällä ei ole vaikutusta tutkimusaineiston analysoinnissa, sillä tässä tutkimuksessa niiden analysointi keskittyy pelkästään julkaistujen postauksien tekstiosuuksiin. Lopulliseksi tutkimusaineistoksi muodostui 78 Instagram-postausta ja niistä havaitut 132 ilmausta eli yksittäistä virkettä.

4.3. Tutkimusmenetelmä

Tutkielmani on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus, joka lähtee tarkastelemaan ilmiötä eli julkisuusdiplomatiata Naton Instagram-postauksista. Laadullinen tutkimus tarjoaa tarvittavat työkalut ilmiön tarkasteluun ja korostaa pohdinnan merkitystä kohdeilmiötä tutkittaessa laaja-alaisen aineiston avulla (Eskola & Suoranta 1998, 11–12; Hirsjärvi & Hurme 2008, 28).

Laadulliselle tutkimukselle olennaista on sen osallistavuus. Tästä huolimatta tutkijan tulee kuitenkin omassa osallistuvuudessaan kyetä huomioimaan oma roolinsa; ottaako kantaa vai pysytteleekö ulkopuolella. Myös tutkijan tulee osata hahmottaa omat olettamuksensa ja arvostuksensa tutkittavaan asiaan. (Eskola & Suoranta 1998, 14.) Tutkijan osallistuvuuden lisäksi myös teoriapitoisuuden vaikutuksella on olennainen rooli laadullisessa tutkimuksessa. Tutkijan omalla käsityksellä

tutkittavasta aiheesta, annetulla merkityksellä tutkittavaan aiheeseen ja tutkimuksessa käytetyillä välineillä on vaikutuksia tutkimuksen tuloksiin. (Tuovi & Sarajärvi 2018, 20.) Täten tutkimukseni tulokset eivät voi olla täysin puolueettomia. Omalla roolillani osallistavuudessa ja käsityksilläni aiheesta, on merkillepantava vaikutus tutkielmassa esitettäviin lopputuloksiin.

Tutkimusaineiston tutkimusmenetelmänä käytetään sisällönanalyysia, joka soveltuu Tuomen ja Sarajärven (2018, 86–87) mukaan hyvin kirjalliseen muotoon tuotetun aineiston analysoimiseen. Analysoitaessa aineistoa sisällönanalyysin avulla, on oleellista huomioida aineiston itsessään tuottama sisältö. Aineisto voi olla hyvinkin hajanainen, mutta tarkoituksena on luoda yhtenäistä ja selkeää informaatiota tutkittavasta aiheesta. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 91.) Tutkimusaineiston tutkimisessa sisällönanalyysia hyödyntäen, tulee keskittyä arvioimaan tekstin tuottamia merkityksiä ja tulkintoja. Siksi tekstiä tullaan sisällönanalyysin mukaisesti tarkastelemaan kokonaisuutena, jonka kautta siitä pyritään nostamaan esiin diskursseja eli tulkintaraportteja. (Juholin 2017, 298)

Tutkielman tutkimusaineiston analysointi tapahtuu hyödyntämällä teoriaohjaavaa sisällönanalyysia. Teoriaohjaavan analyysin hyötynä tutkimusaineiston analysoinnissa on se, että aikaisemmin valittu teoria voi toimia analyysin apuna, mutta analyysin ei kuitenkaan tarvitse perustua suoraan kyseiseen teoriaan. Aikaisemmalla tiedolla on myös merkittävä rooli teoriaohjaavassa analyysissa kuten muun muassa aineistosta tapahtuvan analyysiyksiköiden valinnassa. Vaikka aikaisemman tiedon merkitystä ei tule unohtaa, painottaa teoriaohjaava analyysi enemmänkin uusien ajatusten syntymistä kuin teorian testaavuutta. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 81.) Teoriaohjaavan analyysin avulla on mahdollista muodostaa yllättäviäkin havaintoja tutkimusaineistosta ja saada nousemaan esiin uusia julkisuusdiplomatian tavoitteita Naton julkaisemista Instagram-postauksista.

Teoriaohjaava sisällönanalyysi sisältää samoja vaiheita kuin aineistolähtöinen sisällönanalyysi, jonka Miles ja Huberman (1994, 10–12) määrittelevät pohjautuvan kolmeen eri vaiheeseen, jotka ovat aineiston redusointi, klusterointi ja abstrahointi. Tämä kolmen eri vaiheen malli sopii myös teoriaohjaavaan sisällönanalyysiin, joka poikkeakin vasta abstrahoinnin yhteydessä aineistolähtöisestä sisällönanalysoinnista (Tuomi & Sarajärvi 2018, 99). Sen johdosta analysoin tutkimusaineistoa samalla tavalla kuin aineistolähtöistä analysointia käytettäessä, mutta poikkeen analysoinnin viimeisessä vaiheessa eli abstrahoinnissa. Ennen kuin lähdän tarkemmin avaamaan edellä olevia kolmea vaihetta, tulee minun määrittää analyysiyksikkö sisällönanalyysille. Analyysiyksikkö voi olla esimerkiksi yksittäinen sana, lause tai useasta lauseista muodostuva ajatusjoukko (Tuomi & Sarajärvi 2018, 92). Tutkielman analyysiyksikön muodostaa tässä

tapauksessa Instagram-postaus, joka lähtökohtaisesti on rakentunut lyhyistä ajatusjoukoista. Oletuksena on, että yksi julkaistu Instagram-postaus voi sisältää useampia ilmauksia julkisuusdiplomatiasta.

Teoriaohjaavan sisällönanalyysin kuten myös aineistolähtöisen sisällönanalyysin ensimmäinen vaihe on redusointi eli pelkistäminen. Tässä vaiheessa tutkimusaineistosta karsitaan pois kaikki tutkimukselle epäoleellinen. Pelkistäminen voi tapahtua muun muassa etsimällä tutkimustehtävää kuvaavia ilmaisuja tutkimusaineistosta. Pelkistämisen yhteydessä on huomioitava, että yhdestä ajatusjoukosta voi olla havaittavissa useampia pelkistettyjä ilmauksia. (Tuomi & Sarajävi 2018, 93.) Tutkimusaineiston analysoimisen ensimmäisessä vaiheessa jokainen Instagram-postaus redusoitiin. Yksittäisestä Instagram-postauksesta pyrin havaitsemaan pelkistettyjä ilmauksia ja samaa kuvaavat ilmaiset alleviivasin tutkimusaineistosta saman värisillä kynillä. Pelkistetyillä ilmauksilla tarkoitetaan tässä tutkielmassa yksittäisiä virkkeitä Instagram-postauksen tekstipohjasta. Jos redusoinnin yhteydessä ilmeni sellaisia Instagram-postauksia, jotka eivät sisältäneet viitteitä julkisuusdiplomatian tavoitteista, jäivät ne pois seuraavasta analysoinnin vaiheesta.

Tutkimusaineiston pelkistämisen jälkeen aineisto klusteroitiin eli ryhmiteltiin. Edellisessä vaiheessa muodostetut alkuperäisilmaukset käytiin uudestaan läpi ja niistä etsittiin joko samankaltaisuuksia tai eroavaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Samaa ilmiötä kuvaavat käsitteet ryhmiteltiin ja sitä kautta yhdistin käsitteet eri luokiksi. Näistä luokista muodostui niin sanotut alaluokat, jotka nimettiin niiden sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Alaluokkien muodostamisen jälkeen klusteroinnissa muodostin yläluokkia, jotka vielä tarkemmin ryhmittelivät ilmiöitä. (Tuomi & Sarajävi 2018, 93.) Tutkielman osalta olin päätenyt etsimään klusteroinnissa samankaltaisuuksia. Samankaltaisuuksia etsimällä koetin ilmentää julkisuusdiplomatian esiintymistä Instagram-postauksissa, ja sitä kautta todentamaan Instagram-postauksien olevan osa Naton harjoittamaa julkisuusdiplomatiata. Klusteroinnissa pelkistetyistä ilmauksista muodostettiin kymmenen (10) alaluokkaa, joihin ilmaukset sijoituivat. Tämän jälkeen alaluokkiin sijoitetut ilmaukset sijoitettiin vielä osaksi kolmea (3) yläluokkaa, joiden pohjalta teoriaohjaava sisällönanalyysi toteutettiin. Tätä vaihetta avaan tarkemmin kappaleen 5. alussa.

Teoriaohjaavan sisällönanalyysin kolmas vaihe on abstrahointi eli käsitteellistäminen kuten myös aineistolähtöisen sisällönanalyysin. Tässä vaiheessa analysointia erotellaan tutkimuksen kannalta oleellinen tieto ja valikoidun tiedon perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä. Abstrahoinnissa alkuperäisistä ilmauksista edetään teoreettisiin käsitteisiin, joista edetään aina johtopäätöksiin saakka.

Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä teoreettiset käsitteet tuodaan valmiina, eikä niitä luoda kuten aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä. (Tuomi & Sarajarvi, 2018 93–95). Voidakseni käyttää tutkimusaineiston analysoinnissa teoriaohjaavan sisällönanalyysin kolmatta vaihetta, täytyi ensin muodostaa havaittavia teoreettisia käsitteitä eli oletuksia Naton harjoittaman julkisuusdiplomatian tavoitteita. Näitä julkisuusdiplomatian tavoitteita muodostin aikaisemmin esitettyjen hypoteesien pohjalta, jotka pohjautuvat tutkimuskirjallisuuteen ja aikaisempiin tutkimuksiin. Aikaisemmista tutkimuksista ja teoriasta esiin nousseet oletukset julkisuusdiplomatian tavoitteista ovat:

- Naton strategian ilmentäminen (Nye 1990, 157–158)
- oman julkisuuskuvan korostaminen (van Ham 2001, 3 & NATO 2009, 1)
- Naton arvojen painottaminen (Yakavenko & Pirkorska 2018, 199 & 203)
- oikeutus kovalle vallalle (Schindler 2015, 133 & Seib 2012b)

Nämä neljä julkisuusdiplomatian tavoitetta avaavat mielestäni parhaiten niitä elementtejä, joiden pohjalta Instagram-postauksien yksittäisiä ilmauksia tulisi pystyä teoriaohjaavan sisällönanalyysin mukaisesti havainnoimaan jokaisesta kolmesta yläluokasta, jotka sisältävät aikaisemmin lajitellut yksittäiset virkkeet. Tämän kautta pystytään muodostamaan vastauksia tutkimuskysymyksiin ja osoittamaan mahdollisesti Naton Instagram-postauksien ilmentävän julkisuusdiplomatiaa.

5. AINEISTON ANALYSOINTI

Ennen tutkimusaineiston yksityiskohtaisempaa tarkastelua tutustuin kaikkiin aikarajauksen sisällä olleisiin Instagram-postauksiin. Samalla rajasin alkuperäisestä otoksestani; 109 Instagram-postauksesta, pois sellaiset postaukset, jotka eivät olleet relevantteja Naton harjoittaman julkisuusdiplomatian kannalta. Tekemäni karsinnan pohjalta lopulliseksi tutkimusaineistoksi muodostui 78 Naton julkaisemaa Instagram-postausta ja niiden pelkistetyt virkkeet. Analysoinnin pohjana on toiminut aikaisemmista tutkimuksista ja teoriasta muodostuneet oletukset siitä, mitä Nato julkisuusdiplomatiallaan tavoittelee. Nämä oletukset ovat vaikuttaneet siihen, miten Naton Instagram-postauksia on analysointu.

Analysoinnin aluksi tarkastelin uudestaan tutkimusaineistoani ja samalla ryhmittelin Instagram-postauksien pelkistettyjä virkkeitä eri teemoihin niiden sisällön perusteella. Virkkeiden ryhmittelyn tarkoituksena oli löytää sisällöllisiä yhtäläisyyksiä, joiden perusteella virkkeet jaoteltiin eri alaluokkiin. Näiden pelkistettyjen ilmaisujen jakautuminen eri alaluokkiin käy ilmi taulukosta 2. Analysoinnin kannalta on oleellista painottaa, että yhdessä Instagram-postauksessa on voinut olla useampia tutkimuksen kannalta relevantteja virkkeitä. Näin ollen yksi Instagram-postaus on voinut kuulua useampaan kuin yhteen alaluokkaan. Useamman virkkeen huomioiminen yhdestä Instagram-postauksesta on tuottanut paremman kokonaiskuvan siitä, kuinka Nato julkaisuissaan hyödyntää julkisuusdiplomatiaa. Tämän vuoksi en pyrkinyt rajaamaan julkaisujen sisältöjä kapea-alaisesti vain yhteen virkkeeseen, vaan mieluummin useampaan erilaiseen virkkeeseen.

Pelkistettyjen virkkeiden alaluokat	Yksittäisten virkkeiden lukumäärä
<i>Arvojen ja normien korostaminen</i>	12
<i>Liittolaisten puolustaminen</i>	15
<i>Puolustuksen kehittäminen</i>	16
<i>Sotilaallinen voima</i>	18
<i>Harjoitukset</i>	14
<i>Tapaamiset/kokoukset</i>	6
<i>Turvallisuusuhan korostaminen</i>	7
<i>Ukrainan sodan lopettaminen</i>	3
<i>Ukrainan tukeminen</i>	15
<i>Yhteistyön korostaminen</i>	26
Yhteensä	132 yksittäistä virkettä

Taulukko 2: Pelkistettyjen virkkeiden lukumäärät alaluokissa.

Teoriaohjaavan sisällönanalyysin mukaisesti tutkimusaineisto jaoteltiin klusteroinnissa ensimmäiseksi alaluokkiin ja sen jälkeen alaluokat sijoitettiin niiden aihealueiden mukaisesti yhdistäviin yläluokkiin. Pelkistetyistä ilmauksista muodostamani 10 alaluokkaa yhdistin kolmeen yläluokkaan, jotka muodostuivat yhdistäviksi aiheiksi alaluokkiin sijoitetuille pelkistetyille virkkeille. Alaluokista johdetut yläluokat ovat *Ukrainan sota*, *sotilaallinen valta* ja *yhteisö*. Seuraavissa luvuissa paneudun tarkemmin millaisia alaluokkia ja virkkeitä missäkin yläluokassa on.

5.1. Ukraina sota -yläluokka

Naton Instagram-postauksista esiin nostettujen virkkeiden ryhmittelemisellä alaluokkiin pystyttiin luomaan käsitystä siitä, mitkä olisivat niistä johdetut yhdistävät yläluokat. Ensimmäiseksi yläluokaksi muodostin *Ukrainan sodan*, johon yhdistyi alaluokat *Ukrainan tukeminen* ja *Ukrainan sodan lopettaminen*. Näiden kahden alaluokan kautta kyseiseen yläluokkaan sijoitettiin 12 Instagram-postausta. Näistä postauksista muodostui kokonaisuudessaan 18 yksittäisen virkkeiden joukko, jota avaan seuraavaksi tarkemmin.

Ukrainan tukeminen -alaluokassa tarkastelin viittätoista Naton Instagram-postauksissa käyttämää virkettä. Ukrainan tukemisen lähtökohtana oli ajatuksensa mukaisesti osoittaa Instagram-postauksien kautta, kuinka Nato ja sen liittolaiset tukevat Ukrainaa Venäjän hyökkäyssodan aikana.

*”#NATO liittolaiset sopivat edelleen vahvistavansa ja ylläpitävänsä tukea Ukrainalle UA”*¹²
ja

*”Ukraina voi luottaa meihin. Niin kauan kuin se vaatii.”*¹³

Ukrainan tukemista koskevissa ilmauksissa oli havaittavissa yksi keskeinen tavoite eli viestiä, että Ukraina voi luottaa Natoon sodan aikana. Neljää ilmausta lukuun ottamatta Nato ei yhdessäkään ilmauksessa selventänyt, mitä konkreettisesti tarkoittaa Ukrainan tukemisella. Näissä neljässä yksittäisessä ilmauksessa Nato tarkentaa antavansa Ukrainalle sotilaallista apua kuin myös auttavansa Ukrainan laitteellista siirtymää kohti nykyaikaisia Naton laitteita ja yhteensopivuutta Naton kanssa (NATO 15.5.2022, NATO 15.6.2022, NATO 16.6.2022 & NATO 29.6.2022d).

Kaikissa ilmauksissa Nato, ei osoittanut tukeaan suoraan sitä ilmaisemalla, vaan tuen osoittaminen oli sisällytetty ilmauksiin.

*”Seisomme Ukrainan kansan rinnalla tänä kauheana aikana.”*¹⁴
tai

*”#UkrainallaUA on YK:n peruskirjaan kirjattu perusoikeus itsepuolustukseen. #NATO-liittolaiset ja kumppanit auttavat edelleen Ukrainaa puolustamaan tätä oikeutta”*¹⁵

Yhtä lailla nämäkin ilmaukset osoittavat Naton tukevan Ukrainan suvereniteettia, vaikka niissä ei Ukrainalle osoiteta mitään konkreettisia aineellisia avustuksia tai toimia, joiden kautta Nato tukisi Ukrainaa sodan keskellä. Mielenkiintoinen havainto Naton julkaisemissa Instagram-postauksissa oli se, että ainoastaan kolme postausta sisälsi ilmauksia, joissa kehoitettiin konkreettisesti lopettamaan Ukrainan sota.

*”Me vaadimme Venäjää lopettamaan tämän järjettömän sodan.”*¹⁶ ,

¹² “#NATO Allies agree to further strengthen and sustain support for UkraineUA” (NATO 7.4.2022)

¹³ “Ukraine can count on us. For as long as it takes.” (NATO 29.6.2022d)

¹⁴ “We stand with the people of Ukraine at this terrible time.” (NATO 24.2.2022a)

¹⁵ “#Ukraine UA has a fundamental right to self-defence, enshrined in the UN Charter. #NATO Allies and partners will continue to help Ukraine uphold that right” (NATO 17.3.2022)

¹⁶ “We call on Russia to stop this senseless war.” (NATO 26.2.2022a)

”Kehotamme presidentti Putinia lopettamaan tämän sodan välittömästi, vetämään joukkonsa #UkrainastaUA ja ryhtymään #diplomatiaan nyt”¹⁷

ja

”Lopeta valheet, lopeta sota”¹⁸

Erityisen kiinnostavaksi nämä kolme sodan lopettamiseen kehottavaa ilmausta tekee se, että ne ovat julkaistu helmi- ja maaliskuun aikana Naton Instagramissa. Näiden kolmen postauksen jälkeen Nato on tutkimukseen valitun aikarajauksen sisällä osoittanut vain tukevansa Ukrainaa, eikä ottanut suoraan kantaa sodan lopettamiseen. Tämän vuoksi *Ukrainan sota* -yläluokan pääviestinä on Naton tuen osoittaminen Ukrainalle, eikä niinkään pyrkimys painostaa Venäjää lopettamaan sotatoimet Ukrainassa. Kuten esimerkeillä osoitetaan, Nato on valinnut tietyn julkisuusdiplomaattisen viestintäotteen kommentoidessaan sotaa Ukrainassa.

5.2. Sotilaallinen valta -yläluokka

Toiseksi yhdistäväksi yläluokaksi muodostin *sotilaallinen valta* -yläluokan. Kyseiseen yläluokkaan sijoitin alaluokista *turvallisuusuhan korostuminen*, *sotilaallinen voima*, *puolustuksen kehittäminen* ja *sotaharjoitukset* jaoteltuja yksittäisiä virkkeitä. Näiden neljän eri alaluokan sisältämä *sotilaallinen valta* -yläluokka sisältää 44 Instagram-postausta ja 58 yksittäistä virkettä. Kokonaisuudessaan yksittäiset virkkeet jakautuivat melko tasaisesti neljän eri alaluokan välillä. Eniten yksittäisiä virkkeitä on alaluokassa *sotilaallinen voima* (20 kpl). *Puolustuksen kehittäminen* -alaluokassa on yhteensä 16 kappaletta yksittäisiä virkkeitä, kun taas *sotaharjoitukset* -alaluokassa on 14 kappaletta virkkeitä. Kaikista vähiten yksittäisiä virkkeitä on *turvallisuusuhan korostuminen* -alaluokassa, jossa on vain 8 yksittäistä virkettä.

Instagram-postauksissa, jotka sisältävät virkkeitä *turvallisuusuhan korostuminen* -alaluokasta, voidaan edelleen jakaa kolmeen teemaan niiden sisällön mukaisesti. Ensimmäinen näistä virkkeiden teemoista on vakavimman uhan korostaminen. Tämän teeman mukaisesti näissä ilmauksissa korostuu, kuinka elämme vakavimman turvallisuusuhan keskellä ja kuinka se uhkaa euroatlanttista turvallisuutta. Instagram-postauksissa Nato ilmentää vakavinta turvallisuusuhkaa seuraavanlaisilla yksittäisillä virkkeillä:

¹⁷ “We call on President Putin to stop this war immediately, withdraw his forces from #UkraineUA, and engage in #diplomacy now” (NATO 4.3.2022)

¹⁸ “Stop the lies, stop the war” (NATO 21.3.2022b)

”[...] vakava uhka euroatlanttiselle turvallisuudelle.”¹⁹,

”Naton edessä on vakavin uhka euroatlanttiselle turvallisuudelle vuosikymmeniin.”²⁰

ja

”#NATO vahvistaa edelleen puolustustaan vastauksena vakavimpaan turvallisuuskriisiin, jonka kohtaamme vuosikymmeniin”²¹

Toisena havaittavana teemana turvallisuusuhan korostamisen virkkeissä on Naton omat toimet tilanteen estämiseksi. Näissä virkkeissä Nato painottaa pyrkiensä tekemään kaikkensa tilanteen estämiseksi ja toimineensa tilanteessa diplomatian kautta.

”Jälleen kerran, huolimatta toistuvista varoituksistamme ja väsymättömistä ponnisteluistamme diplomatiassa, Venäjä on valinnut aggression suvereenia ja itsenäistä maata vastaan.”²²

Edellä olevassa virkkeessä korostuu Naton omien toimien lisäksi myös Venäjän rooli kansainvälisen turvallisuuden rikkojana. Samalla tavalla Nato on myös viestinyt toisessakin Instagram-postauksessa (24.2.2022c), jonka yhdessä virkkeessä Nato esittää Kremlin tavoitteena olevan oman vaikutuspiirinsä palauttaminen ja maailmanlaajuisten sääntöjen tuhoaminen. Näiden sääntöjen on koettu pitäneen maailman turvassa kaikki menneet vuosikymmenet. Samaisessa virkkeessä Nato on ilmaissut Venäjän toimien horjuttaneen niitä arvoja, joita Nato on aina kannattanut. (NATO 24.2.2022c.)

Korostaessaan turvallisuusuhkaa, Nato on myös sisällyttänyt Instagram-postauksiin liittouman olemassaolon merkitystä. Muutamassa Instagram-postauksessa Nato on rinnastanut turvallisuusuhan kasvun, että Suomen sekä Ruotsin jäsenhakemukset linkittyväksi toisiinsa.

”Suomen ja Ruotsin hakemukset liittyä allianssiin on selkeä viesti. Aggressio ei kannata. Uhkailu ei toimi. Naton ovi edelleen auki [...]”²³

¹⁹ “[...] a serious threat to Euro-Atlantic security.” (NATO 24.2.2022a)

²⁰ “NATO faces the gravest threat to Euro-Atlantic security in decades.” (NATO 22.6.2022)

²¹ “#NATO is further strengthening its defences in response to the most serious security crisis we are facing in decades”

²² “Once again, despite our repeated warnings and tireless efforts to engage in diplomacy, Russia has chosen the path of aggression against a sovereign and independent country.” (NATO 24.2.2022a)

²³ “The applications by Finland and Sweden to join our Alliance send a clear message. Aggression does not pay. Intimidation does not work. NATO’s door remains open [...]” (NATO 13.6.2022)

Tässä ilmenee, kuinka Suomen ja Ruotsin jäsenhakemuksia hyödynnetään Naton olemassaolon korostajana. Samalla Nato huomauttaa olevansa valmis uusille jäsenmaille ja kuinka aggressio ja uhkailu ei edistä kenenkään päämääriä. Samaan tapaan Nato on ilmaissut allianssin merkityksen tärkeyttä 24.3.2022 julkaistussa Instagram-postauksessa. Kyseisessä postauksessa Nato painottaa, kuinka näin vaarallisena aikana on erityisen tärkeää huomioida transatlanttinen yhtenäisyys ja solidaarisuus. Näiden lisäksi virkkeessä korostetaan, kuinka Eurooppa ja Pohjois-Amerikka seisovat vahvoina ja pysyvät yhtenäisenä Natossa. (NATO 24.3.2022.)

Yksittäiset virkkeet, jotka ilmaisevat sotilaallista voimaa, korostavat Naton kovan vallan ilmentymistä niin Naton jäsenmaille kuin myös allianssin ulkopuolisille toimijoille ja valtioille; eritoten Venäjälle. Ukrainan sodan alkamisen jälkeen Nato onkin julkaissut 18 Instagram-postausta, joissa esiintyy sotilaallinen voima. Nämä julkaisut on sijoitettu *sotilaallinen voima* -alaluokkaan.

Sotilaallisen voiman korostamisella Nato pyrkii välittämään Instagram-seuraajilleen viestiä, että Nato on toimintavalmis ja kykenevä puolustamaan liittoumansa kaikkia alueita. Esimerkiksi alla olevissa virkkeissä Nato korostaa kokonaisuukaista valmiuttaan puolustaa allianssia ja millaisia sotilaallisia toimia liittouma on tehnyt taatakseen alueidensa suvereniteetin:

”4 F-16 ja 4 F-35 hävittäjää on saatavilla 24/7 osallistumaan liittoutuneiden alueen puolustamiseen.”²⁴

ja

”24/7, 365 päivää vuodesta, liittoutuneiden joukot auttavat pitämään Naton vahvana ja valmiina”²⁵

Allianssin puolustamisen lisäksi myös Venäjän sotilaalliset toimet Ukrainassa ovat saaneet oman vastineensa Naton Instagram-postauksien virkkeissä. Näissä virkkeissä, jotka esittelevät Naton sotilaallista voimaa, on myös suoria kannanottoja Naton itäosien suojelemisesta, joita voidaan pitää suorina vastineina Venäjän toimille Ukrainassa.

”Otamme käyttöön elementtejä erittäin valmiista monikansallisesti joukoista, puolustuskeinollisena vastauksena #Venäjän hyökkäykselle #Ukrainaan UA”²⁶,

²⁴ ”4 F-16s and 4 F-35s are available 24/7 to contribute to the defense of Allied territory” (NATO 28.2.2022)

²⁵ ”24/7, 365 days of the years, Allied service members help to keep NATO strong and ready” (NATO 24.6.2022)

²⁶ ”We are deploying elements of the highly ready, multinational force as a defensive measure in response to #Russia's invasion of #UkraineUA” (NATO 1.3.2022)

”Näillä joukoilla tulee olemaan tärkeä rooli #Naton itäosan suojelemisessa, uhkausten ehkäisemisessä ja tarvittaessa sotilaalliseen hyökkäykseen vastaamisessa.”²⁷

ja

”[...] allianssi voi lähettää suuren määrän joukkoja Pohjois-Pohjolaan ja samalla lähettää joukkoja Itä-Eurooppaan osana Naton vastausta #Venäjän hyökkäykseen #Ukrainaan.”²⁸

Näillä ilmauksilla on pyritty vahvistamaan viestiä, kuinka esimerkiksi Naton monikansalliset joukot ovat valmiita puolustamaan Naton itäisiä alueita ja tarpeen tullen jopa vastaamaan sotilaalliseen hyökkäykseen. Lisätäkseen sotilaallisen vallan painotusta, on Nato joissakin Instagram-postauksissaan esitellyt omia joukkojaan ja kalustojaan.

”Vierailijoilla oli mahdollisuus seurata dynaamista näytöstä, joka esitteli ilmavoimien ja maajoukkojen välistä yhteentoimivuutta ja koordinaatiota ”²⁹

ja

”Esittelyssä #Naton uusi monikansallinen taisteluosasto Slovakiassa [...]”³⁰

Näistä esimerkkivirkkeistä käy hyvin ilmi, kuinka Nato on tuonut Instagram-postauksiin joukkojensa esittelyä ja konkreettisia esimerkkejä sotilaallisesta voimastaan.

Sotilaallinen valta -yläluokkaan kuuluvat myös alaluokat *puolustuksen kehittäminen* ja *sotaharjoitukset*. Näihin kahteen alaluokkaan kuuluvien virkkeiden kohdalla olisi ollut mahdollista tehdä toisenlainenkin erottelu esimerkiksi sijoittamalla ilmauksia *sotilaallinen voima* -alaluokan yhteyteen. Molemmat alaluokista kuitenkin esiintyivät useasti tutkimusaineiston yksittäisissä virkkeissä ja ovat olleet useiden Instagram-postauksien sisällöllisiä pääteemoja. Tästä johtuen päätin erotella kummatkin teemat omiksi alaluokikseen.

Instagram-postauksia, jotka käsittelevät Naton eri sotaharjoituksia, voidaan pitää myös vahvana sotilaallisen vallan ilmentymänä. Sotaharjoituksia avaavat virkkeet ovat kuitenkin erilaisia kuin mitä sotilaallisen voiman ympärillä olevat virkkeet. Sotaharjoituksista kertovat yksittäiset virkkeet avaavat

²⁷ ”These forces will play an important role in protecting the eastern part of the #NATO, by deterring threats and, if necessary, responding to military aggression.” (NATO 11.5.2022)

²⁸ ”[...] the Alliance can deploy a large number of forces to the High North and while also sending troops to eastern Europe, as part of NATO’s response to #Russia’s invasion of #Ukraine.” (NATO 28.3.2022)

²⁹ ”The visitors had a chance to observe a dynamic display showing interoperability and coordination between air assets and ground troops ” (NATO 22.6.2022)

³⁰ ”Introducing #NATO’s new multinational battlegroup in Slovakia [...]” (NATO 13.5.2022)

enemmän yleismaailmallisempaa kuvaa Naton sotilaallisesta vallasta ja allianssin keskinäisestä yhteistyöstä kuin, mitä sotilaallisen voiman virkkeet kertovat.

”Harjoituksen tarkoituksena on arvioida ja parantaa etsintä- ja pelastusyhteistyötä naapurimaiden kanssa (Nato- ja ei-Nato-maiden).”³¹

ja

”Harjoitus kokoaa yhteen liittolaisia ja kumppaneita Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta osoittaen kestävästä #transatlantista sidettä Naton ytimessä.”³²

Nämä esimerkit kuvaavat, kuinka Nato harjoittelee yhdessä liittolaisten ja kumppaneiden kanssa. Postauksien kautta, jotka esittelevät sotaharjoituksia, pystyy Nato myös välittämään Instagram-seuraajilleen kuvaa aktiivisesta allianssista, joka ylläpitää sotilaallisen valtansa resursseja ja harjoittelee niiden käyttöä aktiivisesti.

Sotilaallisen vallan ylläpitämiseen ja kehittämiseen linkittyy myös *puolustuksen kehittäminen* -alaluokka, joka nimensä mukaisesti ilmentää Naton puolustuksen kehittämistä koskevia virkkeitä Instagram-postauksissa. Näiden virkkeiden kautta Nato avaa yleisölleen, mitä toimia se on tehnyt turvallisuuden takaamiseksi ja millaisia toimia se on tekemässä turvallisuuden säilyttämiseksi.

”Liittolaiset ovat harjoitelleet yhdessä järjestelmiensä kanssa huhtikuussa, ja maajoukot ovat työskentelevät yhdessä hävittäjien kanssa koheesion parantamiseksi.”³³

ja

”#NATO on sittemmin vahvistanut puolustustaan allianssin itäosassa, ja Naton alueelle on lähetetty enemmän maa-, ilma- ja merijoukkoja eri liittolaisilta.”³⁴

Näiden esimerkkivirkkeiden avulla välitetään informaatiota, mitä toimia ja ratkaisuja Nato on tehnyt turvallisuuden ylläpitämiseksi alueellaan. Sotilaallisen vallan kehittämistä kuvaavat muun muassa seuraavat virkkeet:

³¹ ”The exercise is designed to evaluate and improve search and rescue collaboration procedures with neighboring countries (NATO and non-NATO)” (NATO 5.5.2022)

³² ”The exercise is bringing together Allies and partners from Europe and North America, demonstrating the enduring #transatlanticbond at the heart of NATO.” (NATO 12.3.2022)

³³ ”Allies have been training together with the systems in April, with ground-based forces working with fighter aircraft to improve cohesion.” (NATO 10.5.2022)

³⁴ ”#NATO has since enhanced its defensive posture in the eastern part of the Alliance, with more land, air and maritime forces deployed across the NATO area from various Allies.” (NATO 6.3.2022)

”Tavoitteena on parantaa äärimmäisissä ja vaativissa maastoissa tarvittavia taitoja ja varmistaa, että asevoimamme ovat valmiita vastaamaan kaikkiin uhkiin tai kriiseihin – ja pitämään maamme ja ihmiset turvassa.”³⁵

ja

”Lisäksi Naton liittolaiset käynnistävät urauurtavan aloitteen allianssin teknologisten etujen terävöittämiseksi.”³⁶

Nämä virkkeet esittävät Instagram-seuraajille tietoa siitä, millaisia ratkaisuja Nato on päätenyt tekemään turvallisuuden kuin allianssin puolustuskyvyn säilyttämiseksi huipussaan.

Kokonaisuudessaan *sotilaallinen valta* -yläluokan virkkeet kuvaavat ja välittävät Instagram-seuraajilleen eli kohdeyleisölleen kuvaa sotilaallista kykyään ylläpitävästä allianssista, joka tiedostaa oman roolinsa olevan edelleenkin rauhan ja turvallisuuden keskiössä kansainvälisessä politiikassa. Yläluokan virkkeissä on myös havaittavissa viitteitä, jotka on kohdistettu vahvistamaan Naton ylläpitämää kyvykkyyttä ja toimintavalmiutta vastata Ukrainan sodan mahdollisiin eskalaatioihin. Esimerkiksi näiden avulla Nato on pyrkinyt viestimään Venäjälle ja muille mahdollisille epäilijöille, että allianssilla on tarpeen vaatiessa päättäväisyyttä puuttua tilanteisiin rauhan ja ihmisten suojelemisen takaamiseksi.

5.3. Yhteisö -yläluokka

Naton julkisuusdiplomatiasta vastaava apulaispääsihteeri Tacan Ildem on painottanut vuonna 2017 pitämässään puheessaan, kuinka tärkeää Naton on viestiä siitä mikä Nato on ja mitä Nato tekee (Nato 2017). Vastaavanlaiseen näkökulmaan Naton viestinnän tärkeydestä on muodostanut myös Stefanie Babst (2008, 3), joka esittääkin, että ihmisten tietämys Natosta nojaa pitkälti kylmän sodan aikaan ja ihmisillä ei ole kovinkaan suurta ymmärrystä Naton kaikista tehtävistä ja rooleista. Näin ollen kolmanneksi yläluokaksi muodostui *yhteisö*, joka ei ainoastaan ole pelkkä liittouma vaan globaalisti kaikki Naton toimintaa kohtaavat yksilöt. *Yhteisö* -yläluokan sisälle sijoitin loput neljä alaluokkaa eli *yhteistyön korostaminen, liittolaisten puolustaminen, arvojen ja normien korostaminen sekä tapaamiset/kokoukset*. Lukumäärällisesti yläluokkaan sijoittui 44 Instagram-postausta ja niistä havaitut 59 yksittäistä virkettä.

³⁵ ”The aim is to improve the skills needed operate in extreme and demanding terrain, making sure that our armed forces are prepared to respond to any threat or crisis – and keep our countries and people safe.” (NATO 28.3.2022)

³⁶ ”Additionally, NATO Allies will launch a ground-breaking initiative to sharpen the Alliance’s technological edge.”(NATO 7.4.2022)

Tämän yläluokan suurimmaksi alaluokaksi muodostui *yhteistyön korostaminen*, joka sisältää 26 yksittäistä virkettä. Alaluokan nimen mukaisesti kaikki yksittäiset virkkeet korostavat yhteistyön olemassaoloa ja tärkeyttä. Nato tavoittelee kuvaa yhtenäisestä, aktiivisesti yhdessä toimivasta ja puolustavasta allianssista, korostamalla Instagram-postauksillaan liittolaistensa ja kumppaniensa välistä yhteistyötä. Näihin tavoitteisiin Nato pyrkii julkaisemalla Instagram-postauksissaan virkkeitä, jotka korostavat liittolaisten yhteistyötä esimerkiksi yhteisten arvojen puolustamisessa ja samalla painottamalla yhteisesti päätettyjen asioiden vaikutusta allianssin toimintaan. Erinomaisina esimerkkeinä edellä olevista korostuksista, ovat seuraavat esimerkkivirkkeet, jotka ilmaisevat kuinka Nato on tuonut esiin yhteistyön korostamisen eri yhteyksissä:

”Viime kuukausina #NATO-liittolaiset ja eurooppalaiset kumppanit ovat pysyneet yhtenäisenä vastustaessaan #rauhaa ja ”turvallisuutta vastaan kohdistuvia uhkia Euroopassa.”³⁷,

”Meidän on jatkossakin pysyttävä #NATOssa vahvoina yhdessä suojellaksemme ja puolustaaksemme kaikkia liittolaisia”³⁸,

”Yhdessä olemme vahvempia ja olemme turvallisempia!”³⁹,

ja

”Monikansallisten joukkojen taitojen monimuotoisuus on osa sitä, mikä tekee Natosta vahvan ja kestävästi liiton”⁴⁰

Toisena suurena teemana *yhteisö* -yläluokan sisällä on liittolaisten puolustaminen, joka sisältää 15 yksittäistä virkettä. Seuraavat virkkeet kuvaavat erittäin hyvin alaluokan keskeistä viestiä yleisölleen, joka on kaikissa tilanteissa niin liittolaisten kuin kansalaisten suojeleminen.

”Nämä pelotteen ovat varovaisia ja lisäävät nopeuttamme, reagointiamme ja kykyämme suojella ja turvata miljardi kansalaista, joita vannomme suojelevamme.”⁴¹

”[...] lähetti selkeän viestin, että Nato puolustaa ja suojelee liittoutuneiden alueen jokaista tuumaa.”⁴²

³⁷ “Over the past few months, #NATO Allies and European partners have remained unified in opposition to threats against #peace and #security in Europe.” NATO 27.2.2022)

³⁸ “We must continue to stand strong together in #NATO to protect and defend all Allies” (NATO 23.3.2022)

³⁹ “Together we are stronger and we are more secure!” (NATO 19.5.2022)

⁴⁰ “The diversity of skills among multinational forces is part of what makes NATO a strong and enduring Alliance” (NATO 24.6.2022)

⁴¹ “These deterrence measures are prudent and enhance our speed, responsiveness and capability to shield and protect the one billion citizens we swore to protect.” (NATO 27.2.2022)

⁴² “[...] sending a clear message that NATO will defend and protect every inch of Allied territory.” (NATO 9.3.2022)

”Teemme edelleen kaiken tarvittavan suojellaksemme allianssia ☹️”⁴³

Yksittäisissä virkkeissä, jotka kuvaavat liittolaisten puolustamista painottuu samanlaiset tavoitteet kuin sotilaallista voimaa painottavissa virkkeissä. Kuten edellä olevat kolme virkettä osoittavat, nousee liittolaisten puolustamisen yhteydessä enemmän esille arvoihin ja normeihin perustuvat näkökulmat Naton toimintaan kuin pelkään kovaan valtaan rinnastettavat havainnot. Tämän vuoksi ne on sijoitettu tähän alaluokkaan eikä *sotilaallinen voima* -alaluokkaan.

Arvojen ja normien noustessa esille Naton Instagram-postauksissa, on syytä muistaa, että osa postauksista sisälsi yksittäisiä virkkeitä Naton arvojen ja normien näkökulmasta. Näistä 12 yksittäisestä virkkeestä muodostui alaluoka: *arvojen ja normien korostaminen*. Kyseisen alaluokan perusviestinä on havainnoida yleisölle, kuinka Nato on huomionnut erilaisissa tilanteissa ja toimissaan arvot ja normit. Esimerkiksi sotaharjoitusten yhteydessä Nato on kiinnittänyt huomiota alueen luonnonsuojeluun ja biodiversiteettiin.

”#Naton alankomaalainen NL taisteluosasto osallistui joenpuhdistukseen 🌍 Liettuassa LT”⁴⁴
ja

”Auttaminen #luonnon 🌿 hoidossa ja roskien keräämisessä 🗑️ on tärkeää, olipa se sitten harjoitusalueella tai sotilasharjoituspaikkojen ulkopuolella.”⁴⁵

Nämä yllä olevat esimerkit havainnoivat mainiosti sitä, kuinka Nato haluaa viestiä seuraajilleen globaalisti merkittävästä tehtävästä. Samalla virkkeistä käy ilmi, kuinka luonnonsuojelu on osa sotilasliiton arvoja ja normeja, vaikka niitä ei välttämättä ensimmäisenä osaisi ajatella Naton agendoihin. Näiden virkkeiden lisäksi Nato on julkaissut myös lauseita, joissa painotetaan naisten ja tyttöjen oikeuksia elää vapaina ja tasa-arvoisina yhteiskunnan jäseninä. Tämän lisäksi Instagram-postauksissa on julkaistu myös yksittäisiä virkkeitä toimittajien roolista turvata perusarvojemme toteutuminen oikeusvaltioissa. (NATO 8.3.2022a & NATO 3.5.2022.) Nämä kaikki nostamani esimerkit ovat yksittäisiä havaintoja siitä, kuinka Nato nostaa Instagram-postauksissaan esille arvojen ja normien merkityksen. Näiden esimerkkien lisäksi Naton julkaisuissa nousevat esille seuraavat virkkeet, jotka koskevat Venäjän hyökkäystä Ukrainaan.

⁴³ ”We continue to do everything necessary to shield the Alliance ☹️” (NATO 25.5.2022)

⁴⁴ ”The NL company of #NATO Battlegroup LT took part in a river cleaning 🌍” (NATO 12.6.2022)

⁴⁵ ”Helping to maintain the #nature 🌿 and to collect trash 🗑️ is important, no matter if it is on a training area or outside of the military training places.” (NATO 12.6.2022)

”Siviilien murhaaminen ja asettaminen vaaraan on sotarikos. Kaikki tosiasiat on todistettava ja kaikki näistä julmuuksista vastuussa olevat on saatettava oikeuden eteen”⁴⁶

ja

”Se ei liity Venäjän provosoimattomaan ja perusteettomaan hyökkäykseen #Ukrainaan UA, johon Nato on vastannut ennaltaehkäisevin, oikeasuhteisin ja ei-eskaloivin toimenpitein.”⁴⁷,

Nämä kaksi virkettä ovat yksittäisiä esimerkkejä useammista saman tyylistä virkkeistä, joiden kautta Nato on välittänyt kuvaa sen omista arvoistaan ja normeistaan. Tällaisten virkkeiden avulla Nato on korostanut julkisuusdiplomatiassaan omien toimien paremmuutta ja rinnastanut kritiikin Venäjän toimille Ukrainassa.

Naton Instagram-postauksissa painottui kuusi yksittäistä virkettä, jotka huomioivat jäsenmaiden väliset tapaamiset ja kokoukset. Sen pohjalta muodostin alaluokan *tapaamiset/kokoukset*, jonka sijoitin sisältönsä pohjalta *yhteisö-yläluokkaan*. Kyseisen alaluokan virkkeiden yleisenä teemana painottui tulevaisuuteen katsominen ja Naton roolin kehittäminen vastaamaan uusiin kansainvälisiin haasteisiin.

”Tällä viikolla pidetyssä #NATO-huippukokouksessa johtajat vahvistivat vahvan sitoutumisensa #NATOn avoimien ovien politiikkaan Washingtonin sopimuksen 10 artiklan mukaisesti”⁴⁸

ja

”[...] jossa johtajat tekevät tärkeitä päätöksiä, jotka heijastavat Euroopan uutta turvallisuustodellisuutta, tukevat edelleen samanhenkisiä kumppaneita läheltä ja kaukaa ja sitoutuvat sekä hyväksyvät seuraavan #Strategiakonseptin Naton strategisen kilpailun aikakautta varten.”⁴⁹

Nämä yksittäiset virkkeet esittävät, kuinka sotilasliitto suuntaa katseensa tulevaisuuteen niin vahvistamalla avoimen ovien politiikkaa kuin myös hyväksymällä liittoumalle uuden strategiakonseptin, joka vastaa uuden aikakauden vaatimuksiin. Näiden virkkeiden lisäksi alaluokan

⁴⁶ Targeting and murdering civilians is a war crime. All the facts must be established and all those responsible for these atrocities must be brought to justice”

⁴⁷ ”It is not linked to Russia’s unprovoked and unjustified invasion of #Ukraine UA, which NATO is responding to with preventive, proportionate and non-escalatory measures.” (NATO 12.3.2022)

⁴⁸ ”At this week’s #NATOSummit, leaders reaffirmed their strong commitment to #NATO’s Open Door policy, under Article 10 of the Washington Treaty” (NATO 26.3.2022a)

⁴⁹ ”[...] where leaders will make important decisions that reflect the new security reality in Europe, to further support and engage with like-minded partners, near and far, and to adopt our next #StrategicConcept, NATO’s blueprint for an age of strategic competition.” (NATO 15.5.2022)

virkkeissä painottuu maailman muuttuminen, johon Naton tulee kyetä reagoimaan, jotta se pystyy suojelemaan liittolaisiaan.

”Ministerit olivat myös yhtä mieltä siitä, että Naton seuraavassa #Strategiakonseptissa, joka on etenemissuunnitelma liittouman jatkuvalla sopeutumiselle vaarallisempaan ja kilpailukykyisempään maailmaan, jossa elämme, on otettava huomioon Naton tulevat suhteet #Venäjään ja #Kiinan kasvava vaikutus liittouman turvallisuuteen.”⁵⁰,

”Madridin huippukokouksessa tehdyillä päätöksillä varmistetaan, että Nato jatkaa rauhan säilyttämistä, konfliktien estämistä sekä kansojemme ja arvojemme suojelua”⁵¹

ja

”#NATO-huippukokouksessa määriteltiin Naton strateginen suunta tulevaisuutta varten ja varmistettiin, että liittouma jatkaa sopeutumista ja pitää miljardi ihmistä turvassa.”⁵²

Edellä esitetyt virkkeet tuovat esille, kuinka kansainvälinen politiikka ja globaali turvallisuus ovat murroksessa. Virkkeiden tavoitteena on kuitenkin korostaa kohdeyleisölle Naton reagoimista ja valmiutta kehittyä ympäröivän muutoksen rinnalla. Vaikka maailma muuttuu, Naton tehtävät suojella kansalaisia, ylläpitää rauhaa, puolustaa arvoja ja estää konfliktien syntymistä säilyvät sotilasliittouman ydin prioriteetteina.

⁵⁰ ”Ministers also agreed that NATO’s next #StrategicConcept, a roadmap for the Alliance’s continued adaptation for the more dangerous and competitive world we live in, must take account of NATO’s future relations with #Russia, and #China’s growing influence on Allied security.” (NATO 7.4.2022)

⁵¹ ”The decisions taken at the Madrid Summit will ensure that NATO continues to preserve peace, prevent conflict, and protect our people and our values” (NATO 28.6.2022)

⁵² ”The #NATOSummit has set NATO’s strategic direction for the future, ensuring that the Alliance will continue to adapt and keep its one billion people safe” (NATO 30.6.2022c)

6. JULKISUUSDIPLOMATIAN TAVOITTEIDEN ILMENTYMINEN YLÄLUOKISSA

Luodakseni tutkielmalle kokonaisvaltaisen kuvan Naton Instagram-postauksien julkisuusdiplomatiasta, päädyin tarkastelemaan julkisuusdiplomatiiaa kaikista aikaisemmin muodostetuista yläluokista: Ukrainan-sota, sotilaallinen valta ja yhteisö. Vaikka Ukrainan-sota -yläluokka oli yksittäisten virkkeiden lukumäärältä huomattavasti pienempi, päädyin huomioimaan myös kyseisen yläluokan julkisuusdiplomatian ilmenemisen tarkastelussa. Kokonaisuudessaan Ukrainan-sota on monella tapaa käynyt ilmi Instagram-postauksissa aikarajauksen (24.2.2022–30.6.2022) aikana ja mahdollisesti muovannut Instagram-postauksien sisältöjä huomattavasti. Sen vuoksi koin oleelliseksi tutkia kaikkia kolmea yläluokkaa ja etsiä niistä julkisuusdiplomatian tavoitteille olennaisia elementtejä.

Pystyäkseen analysoimaan yläluokkia on julkisuusdiplomatian teoriasta täytynyt muodostaa selkeät tavoitteet julkisuusdiplomatian ilmenemiselle. Aiemmin kappaleessa 4.1., Tutkimuskysymys, olen nostanut esiin teoriasta nousevia hypoteeseja, kuinka julkisuusdiplomatiia voisi ilmentyä. Niiden pohjalta olen muodostanut Natolle neljä erilaista teoreettista käsitettä julkisuusdiplomatian tavoitteista. Nämä neljä tavoitetta olen listannut taulukkoon 3.

Julkisuusdiplomatian tavoitteet
<i>Naton strategian ilmentäminen</i>
<i>Oman julkisuuskuvan korostaminen</i>
<i>Naton arvojen painottaminen</i>
<i>Oikeutus kovalle vallalle</i>

Taulukko 3: Julkisuusdiplomatian tavoitteet Naton perspektiivistä.

Seuraavissa kappaleissa yhdistän julkisuusdiplomatian tavoitteet ja aikaisemmin muodostettujen yläluokkien 135 yksittäistä virkettä toisiinsa. Näin pystyn muodostamaan tutkimukselle kokonaiskuvan Naton Instagram-postauksien julkisuusdiplomaattisuudesta, ja vastamaan kappaleessa 7 aikaisemmin muodostettuun tutkimuskysymykseen ”Mitä Nato viestii julkisuusdiplomatiallaan Ukrainan sodan alun ja Madridin huippukokouksen välillä?” ja apukysymyksiin ”Mitä alustavien oletuksien mukaista julkisuusdiplomatian ilmenemistä Naton Instagram-julkaisuissa on?” ja ”Miksi Nato viestii näin julkisuusdiplomatiassaan?”.

6.1. Naton strategian ilmentyminen yläluokissa

Naton strategian ilmenemisen osalta yläluokkiin sijoitetuista yksittäisistä virkkeistä on etsitty julkisuusdiplomatian tavoitteita, jotka kuvaavat Naton strategisia suuntia tällä hetkellä, tulevaisuudessa kuin myös menneisyydessä. Näiden suuntien lisäksi strategian ilmentymistä on havainnoitu virkkeistä Naton poliittisen ja strategisen viestinnän näkökulman avulla. Tutkimuksen aikarajauksen sijoittuminen yhtäaikaiseksi Ukrainan sodan kanssa on korostanut Nato merkitystä puolustusliittona.

”Perustamisestaan 4. huhtikuuta 1949 lähtien NATO on taannut turvallisuuden ja vakauden liittoutuneiden kansalaisille Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa”⁵³,

”[...] Naton läsnäolon vahvistaminen idässä, lähetti selkeän viestin, että Nato puolustaa ja suojelee liittoutuneiden alueen jokaista tuumaa.”⁵⁴

ja

”Nato tekee kaikkensa suojellakseen ja puolustaakseen kaikkia liittolaisia”⁵⁵

Edelliset yksittäiset virkkeet välittävät Instagram-postauksien kautta julkisuusdiplomaattista informaatiota kohdeyleisöille. Näillä virkkeillä tuodaan myös julkisuusdiplomaattisesti esille, että Naton strategiana on aina ollut käsitys puolustuksesta ja kaikkien liittolaisten suojelemisesta. Vuosikymmenten aikana Naton tavoite turvallisuuden takaajana ja ylläpitäjänä ei ole muuttunut.

⁵³ “Since its foundation on April 4th 1949, NATO has guaranteed the #security and safety of Allied citizens in Europe and North America” (NATO 5.4.2022a)

⁵⁴ “[...] strengthening NATO’s presence in the east, sending a clear message that NATO will defend and protect every inch of Allied territory” (NATO 9.3.2022)

⁵⁵ “NATO will do all it takes to protect and defend all Allies.” (NATO 24.2.2022a)

Päinvastoin Nato on konkreettisesti vahvistanut olemassaoloaan itäisillä alueillaan, osoittaakseen valmiutensa vastata Ukrainan sodan mahdolliseen leviämiseen Naton jäsenmaihin. Edellä olevilla virkkeillä Nato on hienovaraisesti pyrkinyt julkisuusdiplomatiaa hyödyntäen viestittämään valmiudestaan puolustaa omia alueitaan myös Venäjän suuntaan, vaikka niissä ei olekaan otettu strategisesti kantaa Venäjän toimiin Ukrainan sodassa. Sen sijaan esimerkiksi virkkeissä:

”Pääsihteeri ylisti myös liittolaisia Ukrainan tukemisesta, Venäjälle aiheutuneiden kustannusten aiheuttamisesta ja Naton läsnäolon vahvistamisesta idässä, mikä lähetti selkeän viestin siitä, että Nato puolustaa ja suojelee liittoutuneiden alueen jokaista tuumaa.”⁵⁶,

”Vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaaan #NATO aktivoi puolustussuunnitelmat kaikkien #liittoutuneiden suojelemiseksi ja puolustamiseksi”⁵⁷,

ja

”[...] Nato vastaa ennaltaehkäisevin, oikeasuhteisin ja ei-eskaloivin toimenpitein.”⁵⁸

Nato suoraan perustelee toimiansa olevan seurausta Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Tällaisten virkkeiden kautta Nato osoittaa seuraavansa aktiivisesti Venäjän toimia Ukrainassa ja vastaavansa niihin ennaltaehkäisevin ja ei-eskaloivin toimenpitein. Tähän tapaan Nato tuo julkisuusdiplomatiallaan esille kykyään reagoida tarvittavilla keinoilla, mikäli jotain ei-toivottavaa tapahtuisi.

”Nato ei tavoittele sotaa #Venäjän kanssa”⁵⁹

Vaikka Nato on ilmaissut, ettei tavoittele sotaa Venäjän kanssa, on puolustusliitto ryhtynyt strategisiin toimiin Ukrainan sodan seurauksena. Esimerkiksi seuraavissa yksittäisissä virkkeissä käy ilmi, kuinka Nato on pyrkinyt Ukrainan sodan myötä tiivistämään yhteistyötään niin jäsenmaiden kuin kumppaneiden kanssa.

⁵⁶ ”Secretary General also praised Allies for supporting Ukraine, imposing costs on Russia, and strengthening NATO’s presence in the east, sending a clear message that NATO will defend and protect every inch of Allied territory.” (NATO 9.3.2022)

⁵⁷ ”In response to Russia’s invasion of Ukraine, #NATO activated defence plans to protect and defend all #Allies” (NATO 23.4.2022)

⁵⁸ “[...] NATO is responding to with preventive, proportionate and non-escalatory measures.” (NATO 12.3.2022)

⁵⁹ ”NATO is not seeking a war with #Russia” (NATO 5.3.2022)

”Nopea käyttöönotto on erittäin tärkeää #NATOLle. Se osoittaa Naton liittolaisten kyvyn reagoida nopeasti ja puolustaa toisiaan mistä tahansa tulevilta uhilta.”⁶⁰

ja

”Allianssi on kohdistanut operatiivisesti meri-, maa-, ilma-, avaruus- ja kybervoimansa Naton suvereniteetin puolustamiseen”⁶¹

Samalla myös Nato ilmaisee, kuinka sille on strategisesti tärkeää pystyä toimimaan parhaalla mahdollisella kyvyllä sodan eskaloimassa maailmassa. Näistä virkkeistä on hyvä panna merkille laaja-alainen puolustus, johon sisältyy muun muassa kybervoima.

Vaikka Nato ei olekaan konkreettisesti mukana Ukrainan ja Venäjän välissä sodassa, toimii Nato kuitenkin aktiivisesti sodan taustalla. Seuraavat yksittäiset virkkeet kuvastavat, kuinka Nato strategisesti tukee Ukrainaa sodan keskellä, vaikka samanaikaisesti julkisuusdiplomatialla ei ilmaistakaan halua osallistua puolustusliittona konkreettisiin taisteluihin.

”Ukrainalla on YK:n peruskirjaan kirjattu perusoikeus itsepuolustukseen. #NATO-liittolaiset ja kumppanit auttavat edelleen Ukrainaa puolustamaan tätä oikeutta”⁶²

ja

”Autetaan Ukrainaa pitkällä aikavälillä siirtymään Neuvostoliiton aikaisista laitteista nykyaikaisiin Naton laitteisiin ja parannetaan yhteen toimivuutta Naton kanssa.”⁶³

Sen sijaan Nato esittää Venäjälle suoran ukaasin, että sotilasliitto on valmis tarpeen tullen puolustamaan liittoumansa jokaista aluetta. Tällaisen julkisuusdiplomaattisen viestin kautta Nato mahdollisesti tavoittelee sodan leviämisen estämistä kuin myös korostaa omaa valmiuttaan puuttua eskalaatioihin. Naton Instagram-postauksia ja niissä esiintyvää julkisuusdiplomatiiaa ohjaavat koko liittouman periaatteet, mutta yksittäiset jäsenmaat ovat voineet omilla sosiaalisen median kanavillaan rakentaa toisenlaista julkisuusdiplomaattista viestintää.

⁶⁰ “Rapid deployment is very important for #NATO. It demonstrates NATO Allies’ ability to react quickly and to defend each other against any threat from any direction.” (NATO 8.3.2022b)

⁶¹ “the Alliance has operationally aligned its maritime, land, air, space, and cyber forces to defend our NATO sovereignty” (NATO 27.2.2022)

⁶² ”#Ukraine has a fundamental right to self-defence, enshrined in the UN Charter. #NATO Allies and partners will continue to help Ukraine uphold that right” (NATO 26.2.2022b)

⁶³ ”Helping Ukraine for the longer-term, to transition from Soviet-era equipment to modern NATO equipment, and to improve interoperability with NATO.” (NATO 15.6.2022)

Naton strategian ilmentyminen on peilautunut tutkimuksen aikarajauksen aikana useimmiten erinäisten puolustusta ilmaisevien virkkeiden taakse, jotka heijastelevat Ukrainan sodan vaikutusta Naton toimintaan sillä hetkellä. Mutta virkkeet, jotka ajoittuvat lähemmäksi Madridin huippukokousta, edustavat sisällöiltään Naton strategisia tavoitteita tulevaisuuden osalta. Ennen Madridin huippukokousta Nato on Instagram-postauksissaan esimerkiksi julkaissut seuraavanlaisia virkeitä Naton tulevaisuudesta:

”Ministerit olivat myös yhtä mieltä, että Naton seuraavassa #Strategiakonseptissa huomioidaan allianssin jatkuva sopeutuminen vaarallisempaan ja kilpailukykyisempään maailmaan, otetaan huomioon Naton tulevat suhteet #Venäjän ja #Kiinan kasvavan vaikutuksen alaisuudessa liittoutuneiden turvallisuuteen.”⁶⁴,

”[...] tekevät tärkeitä päätöksiä, jotka kuvastavat Euroopan uutta turvallisuustodellisuutta, tukeakseen ja ollakseen tekemisissä samanhenkisten kumppanien kanssa sekä hyväksyäkseen seuraavan #Strategiakonseptin Naton suunnitelmasta strategisen kilpailun aikakaudelle”⁶⁵,

”Madridin huippukokouksessa tehdyillä päätöksillä varmistetaan, että Nato jatkaa rauhan säilyttämistä, konfliktien estämistä sekä kansojemme ja arvojemme suojelua.”⁶⁶,

”Johtavat kokoontuivat Madridiin tekemään päätöksiä pitääkseen #NATOn vahvana ja valmiina vaarallisempaan maailmaan.”⁶⁷

ja

”#NATO-huippukokous on asettanut Naton strategisen suunnan tulevaisuutta varten varmistaen, että allianssi jatkaa sopeutumista ja pitää miljardi ihmistä turvassa”⁶⁸

Edelliset yksittäiset virkkeet kuvastavat Naton tavoitteita vastata ja huomioida muuttuneet kansainvälisen politiikan tilanteet. Tällaisten julkaistujen Instagram-postauksien avulla Nato kykenee syventämään kohdeyleisöjensä tietoisuutta puolustusliiton strategiasta myös tulevaisuuden osalta. Instagram-postauksien julkisuusdiplomatiaa hyödyntävät virkkeet onnistuvat välittämään

⁶⁴ ”Ministers also agreed that NATO’s next #StrategicConcept, a roadmap for the Alliance’s continued adaptation for the more dangerous and competitive world we live in, must take account of NATO’s future relations with #Russia, and #China’s growing influence on Allied security.” (NATO 7.4.2022)

⁶⁵ “[...] will make important decisions that reflect the new security reality in Europe, to further support and engage with like-minded partners, near and far, and to adopt our next #StrategicConcept, NATO’s blueprint for an age of strategic competition” (NATO 15.5.2022)

⁶⁶ ”The decisions taken at the Madrid Summit will ensure that NATO continues to preserve peace, prevent conflict, and protect our people and our values” (NATO 28.6.2022)

⁶⁷ ”Leaders gathered in Madrid, taking decisions to keep #NATO strong and ready in a more dangerous world.” (NATO 30.6.2022c)

⁶⁸ ”The #NATOSummit has set NATO’s strategic direction for the future, ensuring that the Alliance will continue to adapt and keep its one billion people safe” (NATO 30.6.2022c)

kohdeyleisöille tietoa Naton tulevaisuuden strategian ilmentymisestä, mutta myös Naton tavoitteesta säilyttää rauha ja turvallisuus entistä vaarallisemmassa maailmassa. Yläluokkiin sijoitetuissa Instagram-postauksissa on havaittavissa Naton strategian ilmentämistä, joten niiden sisällössä ilmenee myös julkisuusdiplomatiaa.

6.2. Naton julkisuus kuvan korostaminen yläluokissa

Julkisuusdiplomatian ilmenemistä Naton Instagram-postauksien yksittäisistä virkkeistä, on voitu lähestyä näkökulmalla Naton julkisuuskuva ja sen vahvistaminen tai korostaminen. Esimerkiksi tutkija van Ham (2001, 3) on painottanut, että Nato hyödyntää yritysten tavoin julkisuusdiplomatiaa oman brändinsä muokkaamisessa ja positiivisen julkisuus kuvan korostamisessa. Julkisuus kuvan muodostumisessa Nato hyödyntää esimerkiksi oman maineensa ja kantojensa esiin nostamista. Tätä kautta Nato tavoittelee itsestään kansainvälisesti merkittävää toimijaa, jonka julkisuus kuvalla on suurta painoarvoa muihin toimijoihin verrattuna. (van Ham 2001, 3.)

Naton Instagram-postauksien yksittäiset virkkeet huomioivat julkisuus kuvan korostamisessa Ukrainan sodan, jolla Nato pyrkii korostamaan omaa painoarvoaan Ukrainan tukijana muihin kansainvälisiin toimijoihin nähden. Esimerkiksi seuraavaksi esiintyvät virkkeet korostavat Naton omassa julkisuus kuvassa, kuinka puolustusliitto pyrkii olemaan Ukrainan tukena sodan aikana.

”Seisomme Ukrainan kansan rinnalla tänä kauheana aikana.”⁶⁹

ja

”Viestimme hänelle oli yhtä selkeä. Ukraina voi luottaa meihin niin kauan kuin se tarvitsee.”⁷⁰

Koska Ukraina ei ole puolustusliiton jäsen, Natolla ei olisi sitä kautta välttämätöntä velvollisuutta tukea Ukrainaa räjähdysherkässä kansainvälisen politiikan kriisissä. Siitä huolimatta Nato haluaa osoittaa vankkumattoman tukensa Ukrainalle. Yhtä aikaa se viestii kohdeyleisöilleen arvoistaan ja asenteistaan eli tavoitteistaan säilyttää rauha ja turvata demokraattisen valtion oikeus itsenäisyyteensä. Edellä olevien virkkeiden myötä Nato muun muassa tavoittelee oman julkisuus kuvansa korostamista kohdeyleisöilleen ja pyrkii luomaan sitä kautta puolustusliitosta merkittävän kansainvälisen toimijan. Julkisuus kuvan korostamisen kohdalla Nato soveltaa myös jo aikaisemmin tekemiään panostuksia esimerkiksi Ukrainan avustamisen suhteen. Seuraava yksittäinen

⁶⁹ “We stand with the people of Ukraine at this terrible time.” (NATO 24.2.2022a)

⁷⁰ “And our message to him was equally clear. Ukraine can count on us. For as long as it takes.” (NATO 29.6.2022d)

virke osoittaa, kuinka Nato on tarjonnut jo vuosien ajan tukea Ukrainalle, mutta myös kiillottaa Naton omaa julkisuuskuvaa kansainvälisenä toimijana.

”Nato on tarjonnut tukea useiden vuosien ajan, jotta ukrainalaiset voivat puolustautua. Jatkamme niin ja kehotamme muita tekemään samoin.”⁷¹

Virkkeestä hahmottuu, miten Nato on jo pitkän aikaa asennoitunut tukemaan Ukrainaa. Nostamalla esiin Ukrainan pitkäaikaisen tukemisen, Nato voi luoda itsestään julkisuuskuvaa merkittävänä kansainvälisen toimijana, jonka pyrkimyksenä on tukea heikommassa tilanteessa olevia kansainvälisiä toimijoita. Samaisessa virkkeessä Nato kehottaa myös muita kansainvälisiä toimijoita toimimaan samalla tavoin, jonka voi nähdä korostavan Naton itsensä kokemaa painoarvoa merkittävänä kansainvälisenä toimijana.

Asenteiden kautta tapahtuvassa julkisuuskuvan korostamisessa Nato soveltaa myös tulevaisuuteen suunnattuja arvojen ja asenteiden esiin nostamista. Tulevaisuuteen tähtäävän julkisuuskuvan asenteista painottuu Naton määrätietoisuus siitä, että Natolla on mahdollisuus toimia edelleenkin artikla 10 pohjalta ja kutsua Naton jäseniksi esimerkiksi uusia Euroopan valtioita, jos kyseiset valtiot edistävät sopimuksen periaatteita ja niiden liittyminen edistää Pohjois-Atlantin alueen turvallisuutta (The North Atlantic Treaty 1949 artikla 10). Seuraavaksi esitellyissä yksittäisissä virkkeissä vahvistuvat näkökulmat yhtenäisestä, avoimesta ja kasvavasta puolustusliitosta.

”Tämän viikon #NATO-kokouksessa johtajat vahvistivat vahvan sitoutumisensa #Naton Open Door -politiikkaan Washingtonin sopimuksen artiklan 10 mukaisesti.”⁷²,

”[...] lähettääksemme yksiselitteisen viestin sitouksestamme seistä rinta rinnan #NATO-liittolaisten kanssa.”⁷³

ja

”Liittoutuneet tekivät tänään historiallisen päätöksen kutsua #Suomen ja #Ruotsin #NATOn jäseneksi”⁷⁴

⁷¹ “NATO has been providing support for many years to enable Ukrainians to defend themselves. We will continue to do so and call on others to do the same.” (NATO 26.2.2022b)

⁷² “At this week’s #NATOSummit, leaders reaffirmed their strong commitment to #NATO’s Open Door policy, under Article 10 of the Washington Treaty” (NATO 26.3.2022a)

⁷³ “[...] send an unequivocal message of our commitment to stand shoulder to shoulder with our #NATO allies.” (NATO 11.5.2022)

⁷⁴ “Today, Allies took the historic decision to invite #Finland and #Sweden to become members of #NATO” (29.6.2022c)

Jäsenmaiden johtajien halu vahvistaa sitoutumista Open Door-politiikkaan viestii kohdeyleisöille, kuinka Nato kaikesta kansainvälisestä tilanteesta huolimatta tavoittelee mahdollisia uusia jäsenvaltioita puolustusliiton osaksi ja lisäämään sitä kautta transatlanttista turvallisuutta. Naton julkaisema virke päätöksestä kutsua Suomi ja Ruotsi puolustusliiton jäseniksi, on mielestäni mainio tapa parantaa omaa julkisuuskuvaa. Samanaikaisesti Nato kykenee osoittamaan varsinkin Venäjälle, että se on edelleenkin haluttu kansainvälinen toimija, joka on valmis ottamaan kaikki halukkaat valtiot jäsenekseen. Kyseisellä virkkeellä Nato pystyy kohdentamaan myös julkisuuskuvaansa niille kohdeyleisöille, jotka eivät asu Naton jäsenmaissa. Positiivisen kuvan välittäminen kohdeyleisölle voi lisätä ihmisten kiinnostusta Natoa kohtaan, mikä voi pitkällä aikavälillä muokata kansalaisten asenteita Natoon.

Kokonaisuudessaan suurimman osan Naton julkisuuskuvaa koskevasta korostamisesta käsittelee virkkeitä, jotka painottavat liittouman yhtenäisyyttä ja yhteenkuuluvuutta niin nyt kuin tulevaisuudessakin. Ukrainan ja Venäjän välinen sota onkin vaikuttanut siihen, että Naton Instagram-postauksissa painottuu merkittävästi virkkeet, jotka viittaavat liittouman yhtenäisyyteen.

”Viime kuukausina #NATO-liittolaiset ja eurooppalaiset kumppanit ovat pysyneet yhtenäisenä vastustaessaan #rauhaa ja #turvallisuutta Euroopassa vastaan kohdistuvia uhkia.”⁷⁵

ja

”#Venäjän ehdottoman häpeällisen käytöksen ja #Ukrainaan kohdistuvan perusteettoman hyökkäyksen valossa allianssin yhteenkuuluvuus on tärkeämpää kuin koskaan [...]”⁷⁶

Esitetyt virkkeet osoittavat, kuinka Naton yhtenäisyys on kansainvälisen turvallisuuden ja rauhan tae niin Euroopassa kuin koko maapallolla. Venäjän häpeälliseksi koettu käytös on vahvistanut Naton julkisuuskuvassa sitä, kuinka liittouma on yhtenäistynyt ja sitä kautta hyvinkin pelkistetty virke hyödyntää Naton julkisuuskuvan positiivista sanomaa liittouman painoarvosta kriisien aikana.

”Yhdessä olemme vahvempia ja turvatumpia!”⁷⁷

⁷⁵ “Over the past few months, #NATO Allies and European partners have remained unified in opposition to threats against #peace and #security in Europe.” (NATO 27.2.2022)

⁷⁶ “In light of #Russia’s absolutely disgraceful behaviour and unjustified attack on #Ukraine, Alliance cohesion is more important than ever [...]” (NATO 11.5.2022)

⁷⁷ “Together we are stronger and we are more secure!” (NATO 19.5.2022)

Tähän kun vielä yhdistetään seuraavana tulevat Naton Instagramissaan julkaisemat virkkeet, jotka painottavat puolustuksen monikansallisuutta ja Naton tavoitteita kehittää puolustustaan, vahvistuu Naton julkisuuskuvassa puolustusliiton kansainvälinen painoarvo ja rooli globaalin turvallisuuden ylläpitäjänä.

”Monikansallisten joukkojen taitojen moninaisuus on osa sitä, mikä tekee Natosta vahvan ja kestävästi liittouman”⁷⁸,

ja

”Tällaiset harjoitukset osoittavat, että Nato on #vahva ja #valmis suojelemaan kansakuntiamme ja puolustamaan kaikkia uhkia vastaan.”⁷⁹

Julkisuusdiplomatian kautta Naton julkisuuskuva on painottunut vahvasti kansainvälisen roolin kuin myös yhteenkuuluvuuden korostamiseen. Näiden elementtien kautta Nato kiillottaa omaa julkisuuskuvansa ja kääntää katseen pois mahdollisista liittouman sisäisistä haasteista ja ongelmista. Oman julkisuuskuvan korostaminen ilmentyy hyvin vahvasti yläluokkien yksittäisissä virkkeissä, mikä vahvistaa käsitystä, että Naton Instagram-postaukset ilmentävät julkisuusdiplomatiaa.

6.3. Naton arvojen painottuminen yläluokissa

Yhtenä Naton harjoittaman julkisuusdiplomatian tavoitteista on puolustusliiton arvojen painottaminen. Julkisuusdiplomatian avulla Nato toisin sanoen pyrkii muokkaamaan kohdeyleisön arvoja ja asenteita lähemmäksi euroatlanttisia arvoja (Dubovyk 2011, 30 & Yakavenko & Pirkorska 2018, 199). Kohdeyleisön arvojen ja asenteiden muokkaamisen havainnoimiseksi ja julkisuusdiplomatian hyödyntämisen osoittamiseksi, on oleellista nostaa uudelleen esiin arvot, jotka on kirjattu Naton strategiakonseptiin. Strategiakonseptissa puolustusliiton arvoiksi on määritelty yksilönvapaus, ihmisoikeudet, demokratia ja oikeusvaltion periaatteet (NATO 2022e, 3). Näiden arvojen pohjalta tutkimusaineiston yksittäisiä virkeitä on analysoitu julkisuusdiplomatian harjoittamisen näkökulmasta, jotta selviää, onko Nato tähdännyt kohdeyleisön arvojen ja asenteiden muuttamiseen.

⁷⁸ “The diversity of skills among multinational forces is part of what makes NATO a strong and enduring Alliance” (NATO 24.6.2022)

⁷⁹ “Exercises like these show that NATO stands #strong and #ready to protect our nations and defend against any threat.” (NATO 16.5.2022)

Naton Instagram-postauksien yksittäisten virkkeiden sisällöissä nousee esille demokratia ja oikeusvaltioperiaatteet heti Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa 2022. Nato on Ukrainan sodan ensimmäisen päivän aikana julkaissut omalla Instagram-tilillään seuraavat kolme virkettä, jotka kertovat kohdeyleisöille Naton pyrkimyksistä estää sodan syttyminen diplomatian keinoin. Samalla nämä kolme virkettä pyrkivät vakuuttamaan kohdeyleisöt Venäjän pyrkimyksestä ravistella kansainvälistä turvallisuutta ja horjuttaa valtioiden itsenäisyyttä.

”Huolimatta toistuvista varoituksistamme ja väsymättömistä ponnisteluistamme diplomatiassa, Venäjä on jälleen kerran valinnut hyökkäyksen tien suvereenia ja itsenäistä maata vastaan.”⁸⁰

”Kremlin tavoitteena on palauttaa vaikutuspiirinsä, repiä maailmalaaajuiset säännöt, jotka ovat pitäneet meidät kaikki turvassa vuosikymmeniä ja horjuttaa arvoja, joita kannatamme.”⁸¹

”Näinä vakavina hetkinä, jolloin kansojen oikeudet ja vapaudet ovat kiistanalaisia, on tärkeämpää kuin koskaan vaalia itsenäisyyden käsitettä.”⁸²

Näiden kolmen yksittäisen virkkeen kautta Nato välittää omaa julkisuusdiplomaattista viestiään sen arvoista ja asenteista, joita Venäjä on toimillaan haastanut. Tällaisten virkkeiden kautta kohdeyleisöt voivat mahdollisesti kokea entistä vahvempaa halua puolustaa Naton vaalimia arvoja ja sitä kautta nousta vastustamaan Venäjän toimia Ukrainassa.

Arvojen ilmaiseminen julkisuusdiplomatiassa avulla muokkaa myös Naton julkisuuskuva. Vaikka Nato on puolustusliitto, pyrkii sekin puuttumaan tilanteisiin rauhanomaisin keinoin. Yhdessäkään Naton arvoja kuvaavissa virkkeissä ei käy esille kovan vallan korostaminen vaan enemmänkin rauhanomaisemmat keinot konfliktin lopettamiseksi.

”Kehotamme presidentti Putinia lopettamaan tämän sodan välittömästi, vetämään joukkonsa #Ukrainasta ja ryhtymään #diplomatiiaan nyt”⁸³

Yllä olevassa virkkeessä Nato painottaa diplomatian olevan ratkaisu sodan lopettamiseksi. Sen sijaan seuraavissa virkkeissä Nato on nostanut esiin kansainväliset normit ja säännöt:

⁸⁰ “Once again, despite our repeated warnings and tireless efforts to engage in diplomacy, Russia has chosen the path of aggression against a sovereign and independent country.” (NATO 24.2.2022a)

⁸¹ “The Kremlin’s aim is to re-establish its sphere of influence, rip up the global rules that have kept us all safe for decades, and subvert the values that we hold dear” (NATO 24.2.2022c)

⁸² “In these grave moments when the rights and freedoms of nations are contested, it is more important than ever to cherish the concept of independence.” (NATO 24.2.2022b)

⁸³ “We call on President Putin to stop this war immediately, withdraw his forces from #Ukraine UA, and engage in #diplomacy now” (NATO 4.3.2022)

”#Ukrainalla on YK:n peruskirjaan kirjattu perusoikeus itsepuolustukseen. #NATO-liittolaiset ja kumppanit auttavat edelleen Ukrainaa puolustamaan tätä oikeutta”⁸⁴

ja

”Nato ei suvaitse hyökkäystä liittoutuneiden suvereniteettia tai alueellista koskemattomuutta vastaan.”⁸⁵

Näillä virkkeillä selvennetään, miksi Ukraina saa puolustaa omia alueitaan ja kuinka Nato ei omien arvojensa pohjalta hyväksy hyökkäystä Ukrainaan. Kyseiset virkkeet voivat muovata kohdeyleisöjen arvoja ja asenteita lähemmäksi Naton arvoja ja asenteita, ja samalla Nato voi pyrkiä kääntämään julkista mielipidettä Ukrainan sodan osalta.

Pyrkimyksenä muuttaa kohdeyleisön arvoja ja asenteita lähemmäksi euroatlanttista arvopohjaa, on Nato julkaissut tutkimuksen aikarajauksen sisällä kolme Instagram-postausta, joiden yksittäisissä virkkeissä on havaittavissa yksilönvapauden ja ihmisoikeuksien arvoihin liittyviä elementtejä.

”Kaikkien naisten ja tyttöjen tulee elää vapaina ja tasa-arvoisina.”⁸⁶

ja

”Toimittajat ovat tärkeässä roolissa vapauden, demokratian ja oikeusvaltion perusarvojemme suojelemisessa”⁸⁷

Esimerkiksi edellisistä virkkeistä käy esiin, kuinka Nato omissa arvoissaan painottaa naisten ja tyttöjen oikeuksia kuin myös toimittajien roolia länsimaisten arvojen vaalimisessa. Tällaisilla virkkeillä Nato ei välttämättä tavoittele sen jäsenmaiden kansalaisia, koska Nato voi olettaa suurimman osan jäsenmaidensa kansalaisista edustavan ja elävän länsimaisten arvojen mukaisesti. Näin ollen postauksien viesti onkin suunnattu muiden maiden kansalaisille, jotka eivät pakosti edusta tai noudata edellä esitettyjä yksilönvapauden ja ihmisoikeuden arvoja. Ihmisoikeuksien turvaaminen ja niiden rikkomisesta vastuuseen joutuminen ovat myös Naton arvoja, joista se on viestinyt Ukrainan sodan aikana.

⁸⁴ “#Ukraine has a fundamental right to self-defence, enshrined in the UN Charter. #NATO Allies and partners will continue to help Ukraine uphold that right” (NATO 17.3.2022)

⁸⁵ “NATO will not tolerate any attack on Allied sovereignty or territorial integrity.” (NATO 16.3.2022)

⁸⁶ “All women and girls must live free and equal.” (NATO 8.3.2022a)

⁸⁷ “Journalists play a vital role in helping protect our core values of freedom, democracy and the rule of law” (NATO 3.5.2022)

”Siviilien murhaaminen ja asettaminen vaaraan on sotarikos. Kaikki tosiasiat on todistettava ja kaikki näistä julmuuksista vastuussa olevat on saatettava oikeuden eteen”⁸⁸

Kuten tästä virkkeestä käy ilmi, Nato haluaa ihmisoikeuksien toteutuvan myös sotilaallisen konfliktin aikana ja kenenkään siviilin ei tulisi joutua kokemaan ihmisoikeusrikkomuksia. Jos näin kuitenkin tapahtuisi, Nato vaatisi rikkomuksiin puuttumista ja vastuussa olevien toimijoiden saattamista vastuuseen teoistaan.

Naton strategiakonseptiin määriteltyjen arvojen lisäksi tutkimusaineistosta on löydettävissä yksi sellainen arvo, joka ei useasti nouse esiin Instagram-postauksissa. Nato on yhdessä Instagram-postauksessaan painottanut luonnonsuojelun merkitystä ja kuinka Nato pyrkii esimerkiksi omassa harjoitustoiminnassaan huomioimaan luonnon biodiversiteetin ja luonnonsuojelun merkityksen. Seuraavat kaksi virkettä hahmottavat, kuinka luonnonsuojelu näkyy Naton Instagram-postauksessa.

”Olemme ylpeitä voidessamme olla täällä ja auttaa pitämään isäntävaltiomme sellaisena kuin se on.”⁸⁹

ja

”Auttaminen #luonnon hoidossa, ja roskien kerääminen ovat tärkeää, olipa se sitten harjoitusalueella tai sotilasharjoituspaikkojen ulkopuolella.”⁹⁰

Tällaisten yksittäisten virkkeiden kautta Nato mielestäni pyrkii muovaamaan kohdeyleisöjensä arvoja ja asenteita lähemmäksi euroatlanttisia arvoja, mutta myös vaikuttamaan siihen, että maailma olisi tulevaisuudessa turvallinen ja ympäristöllisesti moninainen paikka asua ja elää. Tätä lähestymistapaa hyödyntäen Nato saattaa myös kohentaa oman brändinsä mainetta, saavutettavuutta ja monipuolisuutta.

Kokonaisuudessaan osa Naton Instagram-postauksista sisältää yksittäisiä virkkeitä, jotka ilmentävät Naton arvojen painottumista. Nämä kaikki virkkeet edustavat Naton käyttämää julkisuusdiplomatiaa, joka rakentuu julkisuusdiplomatian tavoitteelle arvot ja niiden painottaminen.

6.4. Kovan vallan oikeuttaminen yläluokkien virkkeissä

⁸⁸ “Targeting and murdering civilians is a war crime. All the facts must be established and all those responsible for these atrocities must be brought to justice” (NATO 5.4.2022b)

⁸⁹ “We are proud to be here and to help maintain our host-nation as beautiful as it is.” (NATO 12.6.2022)

⁹⁰ “Helping to maintain the #nature 🌿 and to collect trash 🗑️ is important, no matter if it is on a training area or outside of the military training places.” (NATO 12.6.2022)

Naton harjoittaman julkisuusdiplomatian tavoitteena voidaan nähdä oikeutuksen hakeminen kovan vallan soveltamiselle kuten myös Schindler (2015, 133) ja Seib (2012b) ovat omissa teoksissaan esiin nostaneet. Tämän vuoksi tutkimusaineiston yksittäisistä virkkeistä olen hahmotellut tavoitteita, joilla Nato on hakenut oikeutusta kovan vallan mahdolliselle käytölle. Tavoitteita on pyritty tarkoituksenmukaisesti etsimään virkkeistä, vaikka Nato ei ole tutkimuksen aikarajauksen aikana suorittanut yhtään kovan vallan mukaista toimea tai operaatiota.

Ukrainan ja Venäjän välinen sota on vaikuttanut paljon Naton Instagram-postauksiin ja siksi sodalla on myös vaikutusta siihen, kuinka Nato hyödyntää julkisuusdiplomatiaa kovan vallan oikeuttamiselle tällä hetkellä. Yhtenä toistuvana näkökulmana virkkeissä on, että Ukrainan sodan koetaan aiheuttaneen suurimman turvallisuusuhan euroatlanttiselle turvallisuuden vuosikymmeniin. Seuraavat kolme virkettä kuvaavat erinomaisesti, kuinka Nato korostaa Ukrainan sodan olevan suurin uhka turvallisuudelle:

”Liittolaiset seisovat vahvoina yhdessä #NATOssa sukupolven suurimman turvallisuusuhan edessä”⁹¹

”[...] vakava uhka euroatlanttiselle turvallisuudelle.”⁹²

”Naton edessä on vakavin uhka euroatlanttiselle turvallisuudelle vuosikymmeniin. [...]”⁹³

Kasvaneen turvallisuusuhan korostamisella Nato pystyy myös hakemaan oikeutusta mahdollisille kovan vallan toimenpiteilleen, jos kansainvälinen turvallisuustilanne sellaisten toimien käyttöä edellyttäisi Naton näkökulmasta. Turvallisuusuhan kasvua hyödyntämällä, Nato voi esiintyä kansainvälisen turvallisuuden takaajana, joka pystyy ainoana kansainvälisenä toimijana vastaamaan Venäjän mahdollisiin provokaatioihin. Kansainvälisen turvallisuuden takaaminen ei välttämättä onnistua pelkän diplomaattisten keinojen avulla, joten kasvaneen turvallisuusuhan korostaminen hakee mahdollisesti oikeutusta myös kovan vallan käytölle. Kovan vallan käyttö on myös perusteltua, sillä Naton ydintehtävä on jäsenmaiden turvaaminen ja puolustaminen tarpeen sitä vaatiessa kuten seuraavat kaksi virkettä osoittavat.

⁹¹ “Allies stand strong together in #NATO in the face of the biggest security threat in a generation” (NATO 24.3.2022)

⁹² “[...] serious threat to Euro-Atlantic security” (NATO 24.2.2022a)

⁹³ “NATO faces the gravest threat to Euro-Atlantic security in decades. [...]” (NATO 22.6.2022)

”Naton ydintehtävä on pitää kolmekymmentä kansaamme turvassa ja tehdä kaikkensa suojellakseen ja puolustaakseen Naton alueen jokaista tuumaa”⁹⁴

”[...] puolustaa toisiaan mistä tahansa suunnalta tulevilta uhilta.”⁹⁵

Ensimmäinen edellä olevista virkeistä tiivistää kohdeyleisöille, mikä on kautta historian ja edelleenkin Naton ydintehtävä, kun toinen virke taas painottaa uhan mahdollisuuden olevan hyvinkin relevantti. Ydintehtävän nostaminen esiin Instagram-postauksissa voi muistuttaa myös kohdeyleisöjä siitä, että Natolla on joissakin tilanteissa vastuu ja velvollisuus puolustaa alueitaan. Sitä varten Nato voi joutua turvautumaan aseellisiin ratkaisuihin varsinkin, kun uhka voi tulla nykyaikana mistä suunnasta tahansa. Maalta, mereltä tai ilmasta tulevan uhan rinnalle on tullut uhka kybersodasta, jonka Nato on omassa toiminnassaan huomionnut (NATO 27.2.2022).

Ukrainan sota on mahdollistanut sen, että Nato voi hakea oikeutusta kovan vallan käytölle linkittämällä sen vastaukseksi Venäjän toimille Ukrainassa. Esimerkiksi seuraavat kolme virkettä kuvaavat selkeästi, kuinka Venäjä on horjuttanut kansainvälistä turvallisuutta ja Naton tulee lisätä omaa valmiuttaan vastata turvallisuuden ylläpitämiseksi:

”[...] kun otetaan huomioon presidentti Putinin provosoimattoman sodan maailmanlaajuiset seuraukset Ukrainaa vastaan.”⁹⁶,

”Vastauksena #Venäjän hyökkäykseen #Ukrainaan #NATO-liittolaiset ovat lisänneet valmiutta ja valppautta kaikkialla #Euroopassa suojellakseen Natoa kaikilta aggressioilta.”⁹⁷

ja

”[...] osana Naton vastausta #Venäjän hyökkäykseen #Ukrainaan.”⁹⁸

Samaan aikaan edellisistä virkkeistä voi hahmottaa näkökulmaa, jossa ilman Venäjän hyökkäystä, ei Natolla olisi tarvetta myöskään hakea oikeutusta kovan vallan käytölle rauhan turvaamisen näkökulmasta. Mutta kerta Venäjä on valinnut kyseisen polun Ukrainan suhteen, on Natonkin oltava valmiina toimimaan tarpeen sitä vaatiessa.

⁹⁴ “NATO’s core task is to keep our thirty nations safe and will continue to do what it takes to protect and defend every inch of NATO territory” (NATO 15.3.2022)

⁹⁵ “[...] to defend each other against any threat from any direction.” (NATO 8.3.2022b)

⁹⁶ “[...] given the global implications of President Putin’s unprovoked war on Ukraine.” (NATO 7.4.2022)

⁹⁷ “In response to #Russia’s invasion of #Ukraine, #NATO Allies have increased readiness and vigilance across #Europe to shield NATO against any aggression.” (NATO 15.3.2022)

⁹⁸ “[...] as part of NATO’s response to #Russia’s invasion of #Ukraine.” (NATO 28.3.2022)

Näiden äskettäin esittämien toimien lisäksi kovalle vallalle haetaan oikeutusta jo tehtyihin toimenpiteisiin. Kyseiset toimenpiteet nähdään suorina vastauksina Venäjän hyökkäykselle Ukrainaan ja muun muassa seuraavat virkkeet viestivät millaisia rauhanomaisempia toimia Nato on tehnyt vastatoimina. Oikeutusta kovalle vallalle haetaan kenties siis pehmeän vallan alustaa hyödyntäen.

”Vastauksena Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan #NATO aktivoi puolustussuunnitelmat kaikkien #liittoutuneiden suojelemiseksi ja puolustamiseksi”⁹⁹,

”Nämä pelotteet ovat varovaisia ja lisäävät nopeuttamme, reagoitukykyämme ja kykyämme suojella ja turvata miljardi kansalaista, joita vannoimme suojelevamme.”¹⁰⁰,

”[...] nämä ovat säännöllisiä harjoituksia, jotka on suunniteltu hyvissä ajoin ennen #Venäjän julmaa ja perusteetonta hyökkäystä #Ukrainaan, mutta ne auttavat poistamaan mahdollisen virhearvioinnin tai väärinkäsityksen päätöksestämme suojella ja puolustaa liittoutuneiden alueen jokaista senttimetriä.”¹⁰¹

ja

”Käytämme puolustuskeinona erittäin valmiita, monikansallisia joukkoja vastauksena #Venäjän hyökkäykselle #Ukrainaan”¹⁰²

Virkkeissä kuvatut tehdyt toimet ovat kuitenkin helppo tapa perustella, miksi Nato tarvitsisi kovan vallan mukaisia toimia jatkossa. Nato voi perustella kohdeyleisöilleen, että sen tekemät toimet eivät ole olleet riittäviä ja turvataksaan kansainvälisen turvallisuuden täytyy sen pystyä käyttämään myös aseellisia keinoja rauhan palauttamiseksi. Yläluokkiin sijoitettujen yksittäisten virkkeiden kautta Nato hakee julkisuusdiplomatiallaan oikeutusta kovan vallan soveltamiselle. Virkkeet hyödyntävät perusteluja ja mahdollista tarvetta kovan vallan käytölle, joka sisältyy teoreettiseen käsitteeseeni julkisuusdiplomatian tavoitteesta hakea julkisuusdiplomatian avulla oikeutusta kovalle vallalle.

⁹⁹ “In response to Russia’s invasion of Ukraine, #NATO activated defence plans to protect and defend all #Allies” (NATO 23.4.2022)

¹⁰⁰ “These deterrence measures are prudent and enhance our speed, responsiveness and capability to shield and protect the one billion citizens we swore to protect.” (NATO 27.2.2022)

¹⁰¹ “[...] these are regular exercises, planned well before #Russia’s brutal and unjustified invasion of #Ukraine UA, but they help to remove any room for miscalculation or misunderstanding about our resolve to protect and defend every inch of Allied territory.” (NATO 16.5.2022)

¹⁰² “We are deploying elements of the highly ready, multinational force as a defensive measure in response to #Russia’s invasion of #Ukraine” (NATO 1.3.2022)

JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkielmassa on teoriaohjaavan sisällönanalyysin kautta lähdetty havainnoimaan, mitä Nato viestii julkisuusdiplomatiallaan ja selvitetään, miksi Nato hyödyntää julkisuusdiplomatian keinoja Instagram-postauksissaan. Tarkastelun kohteeksi on otettu julkisuusdiplomatian hyödyntäminen Naton Instagram-postauksissa. Niiden kautta on haluttu arvioida, kuinka Naton arvoja ja sen ydintehtäviä on nostettu esille postauksissa ja kuinka poliittista tai sotilaallista strategiaa on sovellettu organisaation viestinnässä. Tarkasteluun on valikoitunut Naton Instagram-postauksien yksittäiset virkkeet, jotka Nato on julkaissut 24.2.2022–30.6.2022 eli Ukrainan sodan alkamisesta aina kyseisenä vuonna järjestettyyn Madridin huippukokoukseen asti. Samalla tutkimusaineistosta on pyritty arvioimaan, että onko Naton julkisuusdiplomatian ilmentyminen aikaisemmin havaittujen oletusten mukaista ja millä tavalla Instagram-postauksien yksittäiset virkkeet konkreettisesti kuvastavat julkisuusdiplomatiata.

Tutkimusaineiston analyysin kautta on havaittavissa, että ensimmäiseen tutkimuskysymykseen ”*Mitä Nato viestii julkisuusdiplomatiallaan Ukrainan sodan alun ja Madridin huippukokouksen välillä?*” on löydettävissä kolme selkeää toistuvaa teemaa, jotka korostuvat Instagram-postauksien julkisuusdiplomaattisissa sisällöissä eli tavoitteissa. Tarkastelun myötä havainnoksi on muodostunut, että Naton julkisuusdiplomatian toistuvina tavoitteina Instagram-postauksissa ovat Naton strategian ilmentäminen, julkisuuskuvan korostaminen kuin myös arvojen painottaminen, jotka vastaavat aikaisemmista tutkimuksista ja teoriasta muodostettuja julkisuusdiplomatian tavoitteita. Nämä tavoitteet ovat johdonmukaisesti nousseet esiin Naton Instagram-postauksissa, eikä tarkastelun kautta noussut esiin mitään yllättävää tai poikkeavaa tavoitetta julkisuusdiplomatian osalta.

Strategian ilmentämisellä Nato viestii aikaisempien oletuksien mukaisesti esimerkiksi omista tavoitteistaan, toimistaan ja suunnitelmistaan. Julkisuusdiplomatian ilmentäminen Naton strategian kautta pohjautuu myös Ukrainan ja Venäjän väliseen sotaan. Sen pohjalta Nato on Instagram-postauksissaan välittänyt julkisuusdiplomaattista viestiään niin strategiallaan kuin halullaan tukea Ukrainaa sodassa. Yhtä aikaa Naton strategiasta välittyy viesti kyvystä ja mahdollisuudesta vastata Venäjän toimiin. Silti Nato ei Instagram-postauksissaan lähde syyttämään kärkkäästi Venäjää, vaan enemmänkin toteaa Venäjän rikkoneen kansainvälisiä normeja ja lakeja hyökätessään Ukrainaan, minkä Nato yhtenevästi jäsenmaidensa kanssa tuomitsee. Täten Naton julkisuusdiplomatialla ei pyritä lisäämään olemassa olevan konfliktin riskiä eskaloitua entisestään vaan todetaan enemmänkin

Naton olevan valmis puolustamaan alueitaan ja liittolaisiaan, jos Venäjän tekemät toimet tai lisääntynyt sodanuhka sitä vaatii.

Instagram-postauksissa usein painottuu Naton omat tavoitteet, toimet ja suunnitelma puolustaa ja suojella liittolaisiaan. Näillä painotuksilla Nato avaa julkisuusdiplomaattisesti kohdeyleisöilleen omaa julkista strategiaansa, mikä ilmentää samoja lähtökohtia kuin mitä Naton vuonna 2022 julkaistu strategiakonsepti sisältää. Nostot Naton tärkeydestä euroatlanttisen turvallisuuden kannalta, rauhan ja vapauden takaamisesta tai arvojen ja demokraattisen elämäntavan puolustamisesta ovat yhteneviä strategiakonseptin kanssa. (NATO 2022e, 11.) Siksi Naton julkisuusdiplomatiaa voi pitää Naton strategian ilmenemisen osalta ainakin niin sanotun yleisinformaation välittäjänä Naton roolista kansainvälisessä politiikassa. Instagram-postauksen avulla voidaan saavuttaa enemmän kohdeyleisöä ja varsinkin erityyppistä yleisöä kuin mitä julkaistulla strategiakonseptilla kyetään saavuttamaan. Instagram-postauksilla voidaan levittää informaatiota, viestiä liittouman suunnasta muuttuneessa turvallisuustilanteessa ja vahvistaa liittouman olemassaoloa. Yleisesti Naton strategian ilmentäminen Instagram-postauksien julkisuudiplomaattisessa sisällössä auttaa Natoa parantamaan omaa julkisuuskuvansa. Julkisuuskuvan parantaminen on analyysin myötä hahmottunut yhdeksi pääteemaksi tässä tutkimuksessa ja sitä voidaan pitää myös Naton sisäisenä tavoitteena.

Naton julkisuuskuvan korostaminen julkisuusdiplomatiassa Instagram-postauksien avulla on oma teemansa, joka esiintyy jollakin tapaa kaikissa tutkimusaineiston yksittäisissä virkkeissä. Julkisuuskuvan viestimisessä julkisuusdiplomatialla Nato pyrkii luomaan itsestään positiivista kansainvälistä toimijaa, johon kohdeyleisön olisi helppo samaistua ja sitoutua kaikkina aikoina. Samalla julkisuusdiplomatiasta kautta tavoitellaan vahvan toimijan ja roolin muodostamista Naton julkisuuskuvaksi, jotta se ei näyttäisi Instagram-postauksissaan liian varovaiselta vaan enemmänkin kykenevältä toimimaan jännitteisessäkin kansainvälisessä ilmapiirissä.

Positiivisen julkisuuskuvan rakentaminen julkisuusdiplomatiasta kautta on monella tapaa sekoitus pehmeitä ja kovia arvoja. Esimerkiksi yksittäisissä virkkeissä saatetaan korostaa Naton roolia rauhan ylläpitäjänä, joka noudattaa länsimaisia arvoja ja normeja. Seuraavassa yksittäisessä virkkeessä Nato voikin taas korostaa omaa julkisuuskuvansa turvallisuuden ylläpitäjänä esittelemällä muun muassa omia taistelujoukkojaan tai niiden valmiutta puolustaa liittoumaa tarpeen vaatiessa. Tutkimusaineistosta on havaittavissa, kuinka Naton julkisuuskuvaa pyritään kiillottamaan myös Ukrainan tukemisen varjolla. Instagram-postauksissa käy useamman kerran ilmi, kuinka Nato yhtenäisenä liittoumana tukee Ukrainaa sodassa ja kehottaa myös muita kansainvälisiä toimijoita

toimimaan samalla tavalla. Julkisuusdiplomatiassa painottuukin julkisuuskuvan osalta yhtenäinen ja keskenään avoin puolustusliittouma, joka on ja pyrkii olemaan enenemässä määrin merkittävä toimija kansainvälisessä politiikassa. Yhtä aikaa ja jopa hieman yllättävästi Nato viestii kohdeyleisölleen julkisuusdiplomatian kautta sotilaalliselle puolustusliittoumalle hyvinkin epätavallisista asioista kuten luonnonsuojelusta, naisten oikeuksista tai sananvapaudesta. Yllättäväksi tämän tekee se, että näin Nato laajentaa omaa toimintaympäristöään ja lähestyy erityyppisiä kohdeyleisöjä ja toimii mielipidevaikuttajana. Kuitenkin tällaisten asioiden kautta julkisuusdiplomatia onnistuu muokkaamaan Natosta pehmeämmän toimijan, johon entistä laajemmin yleisön on helpompi samaistua ja sitä kautta muodostaa omaa julkisuuskuvaansa Natosta kansainvälisenä toimijana. Suora osallistuminen mielipidevaikuttajana tekee Natosta, ei ainoastaan sotilaallisen liittouman vaan osallistuvan organisaation kansainväliseen politiikkaan, jonka ajama agenda häivytetään julkisuusdiplomatialla yleisölle.

Kolmantena Naton Instagram-postauksien teemana on arvojen painottaminen. Julkisuusdiplomatian avulla Nato välittää kohdeyleisölleen omia arvojaan ja asenteitaan, jotka perustuvat strategiakonseptissa määriteltyihin arvoihin: yksilönvapaus, ihmisoikeudet, demokratia ja oikeusvaltioperiaatteet (NATO 2022e, 3). Strategiakonseptissa määriteltyjen arvojen mukaisesti Nato pystyy julkisuusdiplomatiassaan tuomitsemaan Venäjän toimet Ukrainassa, koska ne rikkovat näitä arvoja ja kansainvälisiä normeja. Samalla Nato tavoittelee kohdeyleisönsä sympatioita itselleen kuin myös parantaa edellä mainittua julkisuuskuvaansa.

Kohdeyleisöjen tuen saaminen Naton arvoille ja sitä kautta koko liittouman toiminnalle palvelee Natoa niin julkisuuskuvan korostamisen kuin strategian ilmenemisen näkökulmasta. Näin ollen tutkimusaineisto osoittaaakin, että arvojen esittäminen julkisuusdiplomatiassa palvelee muitakin julkisuusdiplomatialla viestittyjä tavoitteita. Vaikka tutkimusaineiston analyysin kautta onkin pystytty muodostamaan edellä esitetyt kolme pääteemaa Naton harjoittamalle julkisuusdiplomatialle Instagram-postauksissa, on oleellista painottaa niiden samanlaisia tavoitteita. Ei siis olekaan relevanttia poissulkea, että esiin nostamani teemat eivät voisi olla päällekkäisiä keskenään tai toisiaan tukevia. Siksi tutkimuskysymykseen voikin vastata myös, että Nato Instagram-postauksillaan markkinoi kaikissa tapauksissa liittoumaa kohdeyleisöille ja muille toimijoille. Tämän myötä strategian ilmentäminen, julkisuuskuvan korostaminen ja arvojen painottaminen ovat osia Naton markkinointia, joka itsessään on pääsääntöisesti Naton julkisuusdiplomatiata ja julkisuusdiplomatian tavoitteita.

Naton julkisuusdiplomatiasta tehdyt aikaisemmat tutkimukset ja teoria ovat muodostaneet oletuksia siitä, mitä Nato tavoittelee julkisuusdiplomatian kautta. Esimerkiksi aikaisemmista tutkimuksista ja teoriasta on painottunut, että julkisuusdiplomatian avulla Nato pyrkii parantamaan omaa mainettaan ja julkisuuskuvaansa. Sen tarkoituksena on rakentaa Natosta kansainvälistä toimijaa, jolla on haluttu brändi ja sen painoarvo koettaisiin suuremmaksi kuin muilla kansainvälisillä toimijoilla. Julkisuusdiplomatian oletus myötämielisestä painoarvosta lisäisi Naton mahdollisuutta muokata kohdeyleisöjen arvoja euroatlanttista identiteettiä suosivaksi ja samalla hakea yhteisymmärrystä eri kysymyksiin kuten esimerkiksi kriisinhallintaan. (van Ham 2001, 3 & Yakavenko & Pirkorska 2018, 199–203.) Naton Instagram-postauksien julkisuusdiplomatiasta edustaa paljolti van Hamin, Yakavenkon ja Pirkorskan tekemiä havaintoja maineen ja julkisuuskuvan parantamisesta. Julkaistujen Instagram-postauksien yksittäisistä virkkeistä on löydettävissä julkisuusdiplomatian elementtejä, jotka ovat omiaan rakentamaan Naton brändiä ja vahvistamaan puolustusliiton identiteettiä. Löydettävissä on myös julkisuusdiplomaattisia virkkeitä, jotka painottavat euroatlanttisten arvojen tärkeyttä, lojaaliutta ja oikeudenmukaisuutta verrattuna muihin kansainvälisiin toimijoihin kuten Venäjään tässä tapauksessa.

Tutkimusaineistosta on noussut esiin, kuinka Nato on useammassa eri Instagram-postauksessa viestinyt liittouman arvoista ja normeista. Yhtä lailla Instagram-postauksista on havaittavissa, kuinka niissä avataan Naton ydintehtäviä, strategiaa ja käynnissä olleita sotaharjoituksia. Näin ollen julkaistujen Instagram-postauksien julkisuusdiplomatiasta on vastannut ainakin apulaispääsihteeri Ildemin esiin nostamiin viestinnän pyrkimyksiin ja tavoitteisiin. Ilmaisut jäsenvaltioiden ja kumppaneiden puolustamisesta kuin myös lauseet kansainvälisen turvallisuuden takaamisesta esimerkiksi merellä ja ilmassa, välittävät ihmisille kuvaa siitä mitä todellisuudessa tekee ja millainen rooli sillä on kansainvälisten toimijoiden kentällä. Näin ollen edellä esitettyyn näkökulmaan ihmisten tietämättömyydestä Natoa kohtaan on pyritty panostamaan juuri hyödyntämällä julkisuusdiplomatiata. Sitä mitä Nato tekee ja miksi sen rooli on edelleenkin olennainen kansainvälisen turvallisuuden takaajana, ovat tärkeitä julkisuusdiplomaattisen viestin tavoitteita kohdeyleisön tiedonsaannin kannalta.

Julkisuusdiplomatian hyödyntäminen Instagram-postauksissa vastaa Philip Seibin (2012b) hahmottelemaan kysymykseen siitä, että jos Nato katoaisi muuttuisiko maailma. Julkisuusdiplomatiasta myötä vastaus kysymykseen on kyllä tai ainakin näin Nato haluaa viestittää yleisölleen. Julkisuusdiplomaattiset ilmaukset yhtenäisestä liittoumasta, kyvystä vastata nopeastikin sotilaalliseen uhkaan ja lupaukset valtioiden puolustamisesta kuvastavat erinomaisesti Naton

olemassaolon merkitystä. Samalla ne edistävät Naton legitiimiyttä ja lisäävät ymmärrystä transatlanttisen turvallisuusyhteisön kehittymisestä maailman mukana. Toisin sanoen onnistuneesti käytetty julkisuusdiplomatia on vahvistanut Naton roolia epävarmuuden aikana ja lisännyt perusteita transatlanttisen turvallisuuden ylläpitämiseksi aivan kuten myös Babst (2008, 8) on aikaisemmin tehdyssä tutkimuksessaan analysoinut julkisuusdiplomatian rooliaa Naton kohdalla. Myös Naton (2017) itsensä painottama viesti liittouman vahvistamisesta epävarmuuden aikoina on ilmentynyt Instagram-postauksissa esiintyvässä julkisuusdiplomatiassa.

Aikaisempien tutkimuskirjallisuuksien pohjalta julkisuusdiplomatian ilmentymisen pitäisi Naton kohdalla olla enemmän sisäisen kohdeyleisön huomiointia, jolloin julkisuusdiplomatian kautta painotettaisiin enemmän liittouman ydintehtäviä kuin esimerkiksi arvoja ja normeja (Melissen 2011, 16). Vaikka tutkimuksessa ei olla tarkemmin keskitytty siihen, että onko Naton julkaisemien Instagram-postauksien yleisö sisäistä vai ulkoista yleisöä, pystyy tutkimusaineiston yksittäisistä virkkeistä huomioimaan niin Naton arvojen ja normien esiin nostamisen kuin myös sen ydintehtävien painottamisen. Tämän myötä onkin olennaisempaa huomioida, että tutkimusaineisto rajautuu aikaan, jolloin kansainvälistä politiikkaa ohjaa Ukrainan ja Venäjän välinen sota. Toisin sanoen Nato ilmentääkin julkisuusdiplomatiassaan rinnakkain sen ydintehtäviä, arvoja ja normeja, jotta Instagram-postauksien kohdeyleisöt; olivat ne sitten ulkoisia tai sisäisiä, pystyisivät hahmottamaan Naton roolia kansainvälisenä toimijana.

Ukrainan sota on omalta osaltaan vaikuttanut Naton julkisuusdiplomatian kohdentumiseen ja siksi ajatus sen suuntautumisesta vain entisiin Neuvostoliiton alueisiin ei ole enää relevanttia niin kuin aikaisemmista tutkimuksista on noussut esiin. Uhka kansainvälisen turvallisuuden rikkoutumisesta on tutkimusaineiston pohjalta vaikuttanut siihen, että Nato kohdentaa julkisuusdiplomaattista viestiään kaikkialle. Julkisuusdiplomatialla tavoitellaan esimerkiksi niin ukrainalaisia, länsimaisia arvoja noudattavia toimijoita, jäsenvaltioita kuin myös Venäjää ja sitä sodassa tukevia toimijoita. Nato ilmaisee julkisuusdiplomatiallaan niin demokraattisten arvojen hyvettä kuin myös pelotetta vastapuolelle. Siksi oletama julkisuusdiplomatian kohdentamisesta tiettyihin tahoihin on hankala osoittaa Instagram-postausten perusteella todeksi. Entiset Neuvostoliiton maat tai pelkästään Venäjä eivät ole tällä hetkellä ainoita tahoja, johon Nato omaa viestiään julkisuusdiplomatialla suuntaa.

Vaikka aikaisempien tutkimusten ja tutkielman tutkimusaineiston pohjalta on mahdollista havainnoida, että Naton julkisuusdiplomatia on suurelta osin aikaisempien oletusten mukaista, mahtuu joukkoon myös poikkeuksia. Nato ei nimittäin tutkimusaineiston pohjalta hae Instagram-

postauksien yksittäisillä virkkeillä oikeutusta kovalle vallalle tai sotilaallisille toimille. Sen sijaan julkisuusdiplomatiassa korostetaan rauhanomaisia ja diplomaattisia keinoja konfliktien ratkaisemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Toisena yllättävänä havaintona on, että Nato ei Instagram-postauksissa käytetyllä julkisuusdiplomatialla ota suuremmalti kantaa muihin kansainvälisiin kysymyksiin tai haasteisiin. Muutamassa virkkeessä huomioidaan ilmastonmuutos ja sen torjuminen, mutta muutoin Naton julkisuusdiplomatia painottuu Ukrainan sotaan ja lähempänä Madridin huippukokousta itse huippukokouksen asioihin. Esimerkiksi koronapandemia ei enää näy millään tavalla julkisuusdiplomatiassa, vaikka Bjolan ja Manorin (2020) tekemässä tutkimuksessa Naton julkisuusdiplomatia oli pääsääntöisesti keskittynyt koronapandemian ympärille. Sen vuoksi voinkin todeta, että Naton julkisuusdiplomatia ilmentää hyvinkin ajankohtaisia aiheita kansainvälisten kysymysten osalta ja niihin peilaten Nato täydentää julkisuusdiplomatiansa julkisuuskuvallaan, strategiallaan ja arvoillaan.

Tutkimukseni toiseen tutkimuskysymykseen, ”*Miksi Nato viestii näin julkisuusdiplomatiassaan?*” on havaittavissa viisi erilaista näkökulmaa. Ensinnäkin Nato viestii julkisuusdiplomatiassaan edellä muodostettujen havaintojen mukaisesti, koska se haluaa osoittaa olevansa vastuullinen ja luotettava toimija. Tässä näkökulmassa korostuvat varsinkin julkisuusdiplomaattiset viestit, joissa Nato muodostaa itsestään kuvaa kansainvälisenä toimijana, joka noudattaa kansainvälisiä normeja ja sopimuksia. Samalla Nato muodostaa itsestään kuvaa toimijana, jolla ei ole tarvetta lähteä provosoimaan tai eskaloimaan käynnissä olevaa konfliktia Ukrainan ja Venäjän välillä. Sen sijaan Nato pyrkii ratkaisemaan tilannetta rauhanomaisesti ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toisena näkökulmana julkisuusdiplomaattisen viestinnän tyylille on Naton halu välttää vastakkainasettelua ja polarisaatiota niin liittouman sisällä kuin kumppaneiden kesken. Mahdollinen vastakkainasettelu ja polarisaatiota lisäisivät niin Venäjän kuin Kiinan vaikutusvaltaa, että mahdollista aggressiivisuutta muita toimijoita kohtaan. Myös Naton oma uskottavuus ja yhtenäisyys olisivat koetuksella, jos Nato pyrkisi tietoisesti esittämään julkisuusdiplomatiassaan vastakkainasettelua tai polarisaatiota tukevia väitteitä. Kolmantena syynä Naton harjoittaman julkisuusdiplomatian lähtökohdille on liittouman halu osoittaa julkisesti tukeaan Ukrainalle sodan keskellä. Samalla Nato välittää julkisuusdiplomatiallaan viestiä muillekin maille, että se on valmis tukemaan niitä tarpeen vaatiessa ja halutessaan ne voisivat lähentyä Naton kanssa. Yhtä lailla sama julkisuusdiplomatian kautta välitetty viesti on osoitettu Venäjälle, ettei sen kannata hyökätä tai painostaa muita maita omien intressiensä tavoittamiseksi. Neljäntenä näkökulmana nähdään Naton halu rakentaa luottamusta ja ymmärrystä kaikkien kohdeyleisöjen kanssa. Halulla rakentaa luottamusta ja ymmärrystä kohdeyleisöjen kanssa, Nato pyrkii luomaan pitkäaikaisia suhteita eri

toimijoiden välille. Tämä korostaakin, ettei julkisuusdiplomatia ole pelkästään lyhytaikaista suhdetoimintaa vaan sillä voidaan pyrkiä myös rakentamaan pitempi aikaisia suhteita. Viimeiseksi näkökulmaksi on muodostunut se, että Naton osoittaa julkisuusdiplomatian sanomallaan valmiuttaan tulevaisuuden haasteisiin ja mahdollisuuksiin, jotka liittyvät esimerkiksi uusiin teknologioihin ja kyberturvallisuuteen. Tätä kautta Nato osoittaa olevansa ajanhermolla ja kykenevä vastaamaan myös tulevaisuuden uhkiin.

Tutkimuskysymyksiin vastaamisen jälkeen onkin hyvä siirtyä pohtimaan, että millaisiin kysymyksiin tutkielma ei Naton julkisuusdiplomatian osalta vastaa. Samalla muodostan ajatuksia millaisia jatkotutkimuksia tutkielman pohjalta olisi mahdollista rakentaa. Koska tutkielman tutkimusaineisto on rajattu koskemaan vain Naton Instagram-postauksia tietyllä aikavälillä, ei tutkielmassa muodostu kokonaiskäsitystä Naton julkisuusdiplomatian ilmentymisestä muilla sosiaalisen median kanavilla. Siksi olisikin mahdollista tehdä jatkotutkimusta esimerkiksi vertailemalla Naton muita sosiaalisen median kanavia keskenään ja sitä kautta löytää yhtenäisyyksiä tai eroavaisuuksia Naton julkisuusdiplomatian ilmenemisestä ja käyttötarkoituksesta.

Tutkielmassa ei myöskään tarkastella sitä, miten Naton Instagram-postauksissa esiintynyt julkisuusdiplomatia lopulta heijastuu Naton sisäiseen dynamiikkaan tai jäsenmaiden keskinäisiin suhteisiin. Tällaisen tutkimuksen tekeminen vaatisi runsaasti resursseja ja laajempaa tutkijaryhmää, jotta kyettäisiin saamaan jäsenmaiden moniulotteinen vertailu aikaiseksi. Tutkielman aineisto koostuu kuitenkin kokonaisuudessaan pelkästään Naton Instagram-postauksien yksittäisistä virkkeistä eli toisin sanoen niissä kantautuva julkisuusdiplomatian ilmentymä edustaa liittoumasta luotua kokonaiskuvaa. Naton luoma ja välittämä julkisuusdiplomatia rakentaa kuvaa yhtenäisestä liittoumasta, mutta ei sen tarkemmin paneudu liittouman jäsenmaiden välisiin suhteisiin. Näin ollen mahdollisia jatkotutkimuksia ajatellen voisi Naton Instagram-postauksien rinnalle ottaa tarkasteltavaksi yhden tai useamman jäsenmaan Instagram-postaukset ja verrata niitä toisiinsa. Yhtenä vaihtoehtona olisi tarkastella myös eri jäsenmaiden Instagram-postauksia siinä perspektiivissä, missä ne koskettavat Naton rajapintaa. On tietysti huomioita, että välttämättä jäsenmaiden Instagram-postaukset eivät useasti suoraan ole rinnastettavissa Natoon, mutta siitä huolimatta niistä olisi mahdollista muodostaa käsitystä julkisuusdiplomatian harjoittamisesta osana valtioiden sosiaalista mediaa. Tätä kautta olisi myös mahdollista muodostaa havaintoja siitä, että onko Naton harjoittama julkisuusdiplomatia yleisesti ristiriidassa jäsenmaiden julkisuusdiplomatiaan nähden. Tällaisen julkisuusdiplomatian harjoittamiseen liittyvän ulottuvuuden tutkiminen mahdollistaisi aivan uudenlaisen tavan lähestyä Naton julkisuusdiplomatiaa. Tällöin olisi mahdollista

tutkia esimerkiksi sitä, että onko Nato tai jäsenmaa vaihtanut julkisuusdiplomaattista linjaansa mahdollisen ristiriidan seurauksena vai ovatko molemmat jatkaneet alkuperäisellä linjallaan julkisuusdiplomatiassaan.

Tutkielmaa olisi mahdollista myös viedä jatkossa astetta syvemmälle ja määrittää tarkemmin millaisia kohdeyleisöjä Natolla on ja mihin yleisöihin se pyrkii vaikuttamaan julkisuusdiplomatiallaan. Tällöin olisi mahdollista myös syventyä tutkimaan millainen vaikutus julkisuusdiplomatialla on tavoitteiden saavuttamisessa ja onko julkisuusdiplomatian ilmentyminen tehokasta tai vaikuttavaa. Kohdeyleisöjen tutkimisen yhteydessä olisi mahdollista myös syventyä avaamaan millaisia reaktioita, tunteita, mielipiteitä, asenteita tai käyttäytymistä Naton Instagram-postauksien sisältämä julkisuusdiplomatia kohdeyleisössä synnyttää. Kohdeyleisön reaktioiden kautta tutkielmassa olisi saavutettavissa uudenlainen puoli julkisuusdiplomatialle, kun siinä muodostuisi havaintoja niin itse julkisuusdiplomatian harjoittamisesta kuin myös siihen reagoimisesta. Tämän yhteydessä olisi myös mahdollista tutkia, että koetaanko Naton julkisuusdiplomatia yleisesti onnistuneena vai epäonnistuneena, ja millaisia seurauksia julkisuusdiplomatian harjoittamisella on ollut Natolle niin hyvässä kuin pahassa. On myönnettävä, että julkisuusdiplomatian arvioiminen onnistumisen tai epäonnistumisen näkökulmasta ei ole helppo tehtävä, mutta avaisi varmasti uusia ulottuvuuksia Naton julkisuusdiplomatian ympäriltä.

Jatkotutkimuksen näkökulmasta myös Naton julkisuusdiplomatiaa voisi verrata toisten kansainvälisten järjestöjen julkisuusdiplomatiiaan esimerkiksi vertailemalla, miten Nyen määrittelemät julkisuusdiplomatian kolme ulottuvuutta niissä painottuvat. Tällaisen vertailun kautta olisi mahdollista havainnoida millaisia yhtäläisyyksiä eri kansainvälisten järjestöjen julkisuusdiplomatian harjoittamisessa ja ilmentymisessä on. Keskinäinen vertailu voisi nostaa esiin, että joku toinen järjestö on tietysti julkisuusdiplomatian ulottuvuudessa muita aktiivisempi, kun taas toiset järjestöt ovat keskittyneet enemmän näihin ulottuvuuksiin. Tällainen vertailu laajentaisi julkisuusdiplomatiasta tehtyä tutkimusta yleisestikin kansainvälisten järjestöjen osalta, mutta antaisi myös uudenlaista perspektiiviä Naton julkisuusdiplomatiasta kansainvälisessä politiikassa.

Ilman sen tarkempaa syventymistä julkisuusdiplomatian ulottuvuuksiin, olisi Naton Instagram-postauksien vertaileminen toisen kansainvälisen organisaation tai valtion julkaisemiin Instagram-postauksiin myös mahdollinen jatkotutkimuksen aihe. Tätä kautta pystyttäisiin muodostamaan vertailevaa katsausta siihen, kuinka muut kansainväliset toimijat ovat mahdollisesti hyödyntäneet julkisuusdiplomatiaa sosiaalisessa mediassa ja vertailemaan niitä keskenään.

Naton hyödyntämä julkisuusdiplomatia avaa monia erilaisia tutkimussuuntauksia ja mahdollisuuksia tutkia, kuinka Nato vaikuttaa erilaisiin toimijoihin. Tulevaisuudessa myös globaalien kriisien kuten ilmastonmuutos tai kyberturvallisuuden uhat vaikuttavat Naton ja samalla sen harjoittamaan viestintään kohdeyleisöille. Tällä hetkellä Nato hyödyntää julkisuusdiplomatiaa, mutta ajan saatossa sen tilalle voi tulla toinenkin diplomatian muoto.

LÄHTEET

PRIMÄÄRIAINEISTO

Instagram-julkaisut

NATO (24.2.2022a): *I strongly condemn Russia's reckless and unprovoked attack on ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CaWbpyRAJMK/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (24.2.2022b): *In these grave moments when rights and freedoms of nations are ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CaXervQt-c-/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (24.2.2022c): *Russia's unjustified and unprovoked attack on Ukraine ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CaX9BXnqbhW/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (26.2.2022a): *We call on Russia to stop this senseless war. ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cacxk0nKfvR/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (26.2.2022b): *#NATO Allies have been boosting their support for our partner ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CadK67_AzW_/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (27.2.2022): *Statement from General Tod D. Wolters, Supreme Allied Commander ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CaePUsHglK4/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (28.2.2022): *The Dutch Airforce are deployed for surveillance of NATO air space ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CaiFrp9guOq/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (01.3.2022): *French troops assigned to #NATO's Response Force arrived in ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cajon4hAZ5V/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (02.3.2022): *#US Army soldiers arrive in #Germany as part of the United State's ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CamqLe6t6rk/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (03.3.2022a): *We join our Ally Bulgaria in celebrating their National Day.* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CapbNhhgbD-/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (03.3.2022b): *NATO's eyes in the sky* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cap-j5JAYi_/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (04.3.2022): *We call on President Putin to stop this war immediately,* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CasEXKFAG4Z/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (05.3.2022): *#NATO is a defensive Alliance.* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/Cau3dDHgaQ-/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (06.3.2022): *The French Air Force is helping #Poland secure the skies.* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CawqiasAay1/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (08.03.2022a): *All women and girls must live free and equal.* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Ca16tcQA7au/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (08.03.2022b): *Rapid deployment is very important for #NATO. It demonstrates...* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/Ca2SIq9AZRD/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (09.03.2022): *"NATO stand united" – NATO Secretary General...* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Ca4YtIGAbYd/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (10.03.2022): *Belgian forces head to #macklemore Romania* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Ca72VVzguPR/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (11.03.2022): *French troops from the #NATO Response Force have* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/Ca94nnSgupe/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (12.03.2022): *Exercise Cold Response 2022* Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Ca_1Qx2gKgV/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (15.03.2022): *NATO Allies send reinforcements to the eastern flank* Julkaisu. Saatavissa

https://www.instagram.com/p/CbHxb3FACiv/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (16.03.2022): *#NATO is responding to this crisis with speed and unity ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CbLLQUagIe6/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (17.03.2022): *#Ukraine has a fundamental right to self-defence, enshrined in ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CbNR8gUtZYI/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (21.03.2022a): *#USArmy cavalry reinforces #Romania ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CbXIkEMASFd/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (21.03.2022b): *Despite its litany of lies, denials, and disinformation, ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CbX78SDAIJy/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (22.03.2022): *#NATO stays strong at sea ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CbZzFV7gQBL/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (23.03.2022): *Russia's invasion of Ukraine has created a new reality for ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CbdR-rFAIKe/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (24.03.2022): *Allies stand strong together in #NATO in the face of ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cbf-ipugrxE/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (25.03.2022a): *Tap twice to join us in celebrating our Ally #Greece ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CbhRQZrglRy/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (25.03.2022b): *30,000 troops from 27 #NATO Allied and partner countries ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CbhjozqgQXt/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (25.03.2022c): *#NATO leaders agreed that we must and will provide further ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cbh6ctfl60s/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (26.03.2022a): *At this week's #NATOSummit, leaders reaffirmed ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cbj7oBaKDta/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (26.03.2022b): *Grand Place/Grote Markt lit up in #NATO blue for ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cbk2BO1AUD-/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (28.03.2022): *Swipe to see more amazing shots from Exercise ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cbpz9pXt6xX/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (29.03.2022): *You've read about #NATO battlegroups, but do you know ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CbsKhegAs4e/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (30.03.2022): *#US and #French Marines land for Exercise #ColdResponse22 ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CbvD7WfAon1/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (31.03.2022): *They say it's better to see something once, than to hear about...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CbxvX7qAhxr/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (01.04.2022): *These are 40,000 troops under #NATO command in the ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CbzhmSpA1Dw/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (04.04.2022): *NATO: A history in snapshot ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cb7dTrlgd4N/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (05.04.2022a): *NATO Day marked across the Alliance ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cb98yXaAvrP/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (05.04.2022b): *"Targeting and murdering civilians is a war crime. All ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/Cb-cWnWAVkl/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (05.04.2022c): *"We expect a futher Russian push in eastern and southern ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/Cb-0d6oARvo/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (07.04.2022): *#NATO Allies agree to futher strengthen and sustain ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CcDnwjtNlhI/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (12.04.2022): *Testing soldiers and their machinery ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CcQIYKQK7r0/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (13.04.2022): *Arctic enviroment puts NATO's high-readiness ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CcSy4eqopJs/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (14.04.2022): *#NATO Allies have increased the number of fighter ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CcVJK8Gt5iI/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (19.04.2022): *HMS Prince of Wales sailing through the Arctic ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CciSJCmNmBF/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (20.04.2022): *Allied troops training together in #Iceland ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CclUnyet_YQ/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (22.04.2022a): *NATO is reinforcing its defensive presence in the eastern ...* . Julkaisu.
Saatavissa https://www.instagram.com/p/CcpM93et9SJ/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (22.04.2022b): *"The invasion of Ukraine by Russia underlined again ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CcpsyahYAvX0/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (23.04.2022): *On land, at sea, in the air ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/reel/Ccr5XFhATip/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (25.04.2022): *How does an Alliance of 30 countries work effectively ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CcyG2HANhOs/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (27.04.2022): *Tap twice to join us in celebrating our Ally ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Cc2QdmVtMEL/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (29.04.2022): *Marines from #Italy, the #Netherlands and the #US ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/Cc77EDdgg3H/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (03.05.2022): *Journalist play a vital role in helping protect our core ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CdFrYJIghHk/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (04.05.2022): *Spanish troops practice their gunnery skills at ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CdIT5Hztv_1/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (05.05.2022): *NATO's maritime search and rescue exercise, ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CdLjUYNYhh/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (07.05.2022): *Historic ordnance clearance operations by ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CdQl0ZtdtIX/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (10.05.2022): *The Patriot missile defence system ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CdYaZUAjzP7/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (11.05.2022): *Danish troops arrive in Latvia ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Cda9SgBNrpd/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (13.05.2022): *NATO's battlegroup in Slovakia ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Cdf4ruKNI4M/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (14.05.2022): *This weekend, #NATO Ministers of Foreign Affairs will ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CdjPzyCA_W3/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (15.05.2022): *NATO Foreign Ministers discuss Sweden & Finland's ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CdlObtkNZzk/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (16.05.2022): *Long-planned NATO exercises begin across Europe ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CdntP0HNcBm/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (17.05.2022a): *Ukraine can win this war. ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CdpmCwsgpyX/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (17.05.2022b): *Tap twice to join us in celebrating our Ally #Norway ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cdpzh3ftk3y/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (17.05.2022c): *High altitude low opening jump ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CdqfdR3tRcI/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (18.05.2022a): *"This is a good day, at a critical moment for our security. ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CdsaySptWSs/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (18.05.2022b): *"You are our closest partners, and your membership in ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CdtIuywqcrb/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (19.05.2022): *Exercise Flaming Sword wrapped up last week in ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cdvmza2t-sD/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (20.05.2022): *#NATO Allies are bringing together their expertise and ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/Cdx_225AnCP/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (23.05.2022): *Air-to-air refuelling over #Poland ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cd5PNgntecy/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (24.05.2022): *These views!! ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/reel/Cd8Q4-mgPDV/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (25.05.2022): *We continue to do everything necessary to ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cd--5lHNvUs/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (27.05.2022): *Troops with the #NATO multinational battlegroup #Romania ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CeDwwqCA7MP/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (28.05.2022): *Like #NATO, a hedgehog knows how to defend itself ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeGL_FwNJU9/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (30.05.2022): *Tap twice to join us in celebrating our Ally #Croatia's ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeL12UjNuNj/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (31.05.2022): *It's good to have friends. ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeOkor5t7vq/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (01.06.2022): *U.S. troops savet he life of a Polish boy ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeRpkHdtWdc/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (02.06.2022a): *Tap twice to join us in wishing our Ally #Italy a happy ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CeS3CECgIGG/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (02.06.2022b): *Tap twice to join us in congratulating our Ally the ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeTVdTmtf5v/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (03.06.2022): *#Czech and #UK fighter jets fly above the Baltics ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeWGJCYtAAL/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (05.06.2022): *Tap twice to join us in wishing our Ally #Denmark a happy ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CeasHZJt47g/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (07.06.2022): *Sky soldiers! ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/reel/CegU4YfA5UO/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (08.06.2022): *#NATO Allies and partners exercise in the #BalticSea ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/CejFZButcs-/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (09.06.2022): *Defender Europe ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/p/Cel-Uqat-FP/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (10.06.2022): *Tap to join us in celebrating our Ally #Portugal ...* . Julkaisu. Saatavissa https://www.instagram.com/tv/CenoEokgbfi/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (12.06.2022): *The company of #NATO Battlegroup ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Ces4qdkN5Mw/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (13.06.2022): *"Sweden and Finland's security matters for NATO ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CewEXIUt0n_/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (14.06.2022): *#DYK: Weather can play a pivotal role in military ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Ceyro6AtjGW/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (15.06.2022): *NATO Allies are committed to continue providing the ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/Ce1HsqwgFk1/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (16.06.2022): *#NATO Defence Ministers lay the ground for the ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Ce3wkVfN7Pq/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (17.06.2022): *Tap to join us in celebrating our Ally #Iceland ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Ce5rv-nNlyG/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (18.06.2022): *Practicing defending Gotland ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Ce8OVZKt-d7/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (21.06.2022): *Shielding the skies ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CfENpxCtuGF/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (22.06.2022): *NATO Tiger Meet 2022: Mission accomplished ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CfHxzz-NNeo/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (23.06.2022): *Tap to join us in celebrating our Ally #Luxembourg ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CfJUeJZNxbQ/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (24.06.2022): *Walking into the weekend like ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/reel/CfMcS-SglaX/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (25.06.2022): *Tap to join us in celebrating our Ally #Slovenia ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CfOIv6-NCnv/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (26.06.2022): *Always, we are united ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CfRgB0UgP8z/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (28.06.2022): *Spain calling ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/reel/CfWfa9CAx5_/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (29.06.2022a): *What's on the agenda of the #NATOSummit? ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CfYNoKygdC_/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (29.06.2022b): *Tu libertad. Nuestro cometido ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CfYkrj1gqxu/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (29.06.2022c): *Today, Allies took the historic decision to invite ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CfZpIZIgOG7/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (29.06.2022d): *"Ukraine can count on us. For as long it takes ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CfZswpigAbD/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (30.06.2022a): *Tu libertad. Nuestro cometido. ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Cfa_xmgqJgP/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (30.06.2022b): *#NATO is futher strengthening its defences in ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/tv/CfbXh64geGI/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (30.06.2022c): *Leaders gathered in Madrid, taking decisions ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/Cfb8NJ_K8Ye/?utm_source=ig_web_copy_link

NATO (30.06.2022d): *¡Muchas gracias Madrid! ...* . Julkaisu. Saatavissa
https://www.instagram.com/p/CfcVjTjNDeD/?utm_source=ig_web_copy_link

Naton tuottamat tiedotteet ja uutiset

NATO (2017): *NATO steps up efforts to increase public understanding of Alliance's role*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_144018.htm?selectedLocale=en. Luettu 22.10.2022

NATO (2022a): *Committee on Public Diplomacy (CPD)*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_69272.htm. Luettu 21.9.2022

NATO (2022b): *Member countries*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52044.htm?. Luettu 28.10.2022

NATO (2022c): *NATO's purpose*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_68144.htm?. Luettu 28.10.2022

NATO (2022d): *Remarks by NATO Secretary General Jens Stoltenberg with Klaus Korhonen (ambassador of Finland accredited to NATO) and Axel Wernhoff (ambassador of Sweden accredited to NATO)*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions_195472.htm?selectedLocale=en. Luettu 28.10.2022

NATO (2022f): *Nato Summit*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_194990.htm. Luettu 28.11.2022

NATO (2024a): *Nato members countries*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52044.htm. Luettu 02.04.2024

NATO (2024b): *Swedish flag raised at NATO Headquarters*. Saatavissa https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_223448.htm?selectedLocale=en. Luettu 02.04.2022

NATO (2024c): *Official NATO Social Media Accounts*. Saatavissa <https://www.nato.int/cps/en/natohq/contact.htm>. Luettu 14.04.2024

Naton tuottamat dokumentit

NATO (2009): *2010-2011 NATO Public Diplomacy Strategy*. C-M(2009)0150

NATO (2022e): *NATO 2022 Strategic Concept*. Strategiakonsepti, 29.6.2022

The North Atlantic Treaty 1949. Annettu Washington D.C:ssä 4.4.1949

Ulkoministeriön tuottamat tiedotteet

Ulkoministeriö (2022a): *Suomi on hakenut Naton jäsenyyttä*. Saatavissa <https://um.fi/suomi-ja-nato>
Luettu 08.11.2022

Ulkoministeriö (2022b): *EU on asettanut uusia mittavia pakotteita Venäjän toiminnan johdosta*. Tiedote. Saatavissa https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/eu-on-asettanut-uusia-mittavia-pakotteita-venajan-toiminnan-johdosta. Luettu 28.11.2022

Uutiskanavat

Kervinen, E. (2023): *Nato-maat vakuuttivat yhä horjumatonta tukea Ukrainalle, mutta kysymyksiä riittää*. Saatavissa <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000010019665.html>. Luettu 26.1.2024

Laaksonen, T. (2021): *Kulttuuricocktail: "Onko tämä todellista?" sanoi Mihail Gorbatšov Mobira Cityman -kännykkä kädessään – Neuvostoliiton viimeisen johtajan 80-luvulla soittama puhelu paljasti tulevaisuuden, jota matkapuhelin hallitsee*. Saatavissa <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/12/06/onko-tama-todellista-sanoi-mihail-gorbatsov-suomalainen-kannykka-kadessaan>. Luettu 26.1.2024

Valtioneuvoston tuottamat dokumentit

Valtioneuvosto (2022): *Selonteko Suomen liittymisestä Pohjois-Atlantin liittoon*. Selonteko. 15.5.2022

KIRJALLISUUS

Alasuutari, P. (1999): *Laadullinen tutkimus*. (3.ed.). Tampere: Vastapaino

Babst, S. (2008): Reinventing NATO's Public Diplomacy. Research Paper n. 41. 1–8.
https://www.files.ethz.ch/isn/94347/rp_41en.pdf

Barston, R.P. (2019): *Modern diplomacy*. (5.ed.). Lontoo: Routledge, Taylor & Francis Group

Bjola, C. & Manor, I. (2020): *NATO's Digital Public Diplomacy during The COVID-19 Pandemic*.
Turkish Policy Quarterly, 19(2): 77–87

Constantinou, C.M. & Sharp, P. (2016): “Theoretical perspectives in diplomacy”. Teoksessa
Constantinou, C.M., Kerr, P. & Sharp, P. (toim.), *The SAGE Handbook of Diplomacy*. 13-27. Lontoo:
SAGE Publications

Cowan, G. & Cull, N.J. (2008): *Public Diplomacy in a Changing World*. *The ANNALS of the
American Academy of Political and Social Science*, 616(1): 6–8.
<https://doi.org/10.1177/0002716207312143>

Cull, N.J. (2008): “Public Diplomacy before Gullion”. Teoksessa Snow, N. & Taylor, P.M. (toim.),
Routledge Handbook of Public Diplomacy. 19–23.
<https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9780203891520.ch3>

Cull, N.J. (2009): *Public Diplomacy: Lessons from the Past*. Los Angeles: Figueroa Press. Saatavilla
<http://kamudiplomasisi.org/pdf/kitaplar/PDPerspectivesLessons.pdf>

Cull, N.J. (2010): *Public diplomacy: Seven lessons for its future its past*. *Place Branding and Public
Diplomacy*, 6(1): 11–17. doi:<http://dx.doi.org/10.1057/pb.2010.4>

Davenport, D. (2003): *The New Diplomacy*. Policy Review, 17–30. <https://libproxy.tuni.fi/login?url=https://www.proquest.com/magazines/new-diplomacy/docview/216439272/se-2?accountid=14242>

Dubovyk, V (2011): “NATO: Shaping the Correct Strategy for a Safer Tomorrow”. Teoksessa Rodrigues, L.N. & Dubovyk, V. (toim.), *Perceptions of NATO and the New Strategic Concept*. 25–30. Amsterdam: IOS Press

Eskola, J. & Suoranta, J. (1998): *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino

Fletcher, T. (2017): *The Naked Diplomat*. Lontoo: William Collins

Gass, R.H. & Seiter, J.S. (2020) “Credibility and Public Diplomacy”. Teoksessa Snow, N. & Cull, N.J. (toim.), *Routledge Handbook of Public Diplomacy*. (2.ed.), 155–168. New York: Routledge

García, Ó.J.M & Magnúsdóttir, R. (2019): “Machineries of Persuasion: European Soft Power and Public Diplomacy during the Cold War”. Teoksessa García, Ó.J.M & Magnúsdóttir, R (toim.), *Machineries of Persuasion: European Soft Power and Public Diplomacy during the Cold War*. 1-15. <https://doi.org/10.1515/9783110560510>

Gilboa, E. (2001): *Diplomacy in the Media Age: Three Models of Users and Effects*. *Diplomacy and statecraft*, 12(2): 1-28. <https://doi.org/10.1080/09592290108406201>

Gilboa, E. (2008): *Searching for a Theory of Public Diplomacy*. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1): 55–77. <https://doi.org/10.1177/0002716207312142>

Grossman, M. (2010): *Diplomacy Before and After Conflict*. *PRISM*, 1(4): 3–14. <http://www.jstor.org/stable/26469073>

Güleç, C. (2021): *NATO and public diplomacy: Opportunities and constraints of 21st century*. *Perceptions*, 26(1): 100–120.

<https://libproxy.tuni.fi/login?url=https%3A%2F%2Fwww.proquest.com%2Fscholarly-journals%2Fnato-public-diplomacy-opportunities-constraints%2Fdocview%2F2571979951%2Fse-2%3Faccountid%3D14242>

Harmon, C.C. (2008): *Public Diplomacy's Next Challenge*. *Connections*, 7(1): 141–153. <http://www.jstor.org/stable/26323324>

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2008): *Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press

Hocking, B. (2005): "Rethinking the 'New' Public Diplomacy". Teoksessa Melissen, J. (toim.), *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. 28–43. Basingstoke: Palgrave Macmillan

Huijgij, E. (2016): "Public Diplomacy". Teoksessa Constantinou, C.M., Kerr, P. & Sharp, P. (toim.), *The SAGE Handbook of Diplomacy*. 437–450. Lontoo: SAGE Publications

Juholin, E. (2017): *Communicare!: viestinnän tekijän käsikirja*. Seitsemäs uudistettu laitos. Helsinki: infor

Lam, V. (2015): *Public Diplomacy: Why is it Rudimentary yet Relevant to Vietnam's Politics?*. *Asian Politics & Policy*, 7(3): 395–411. <https://doi.org/10.1111/aspp.12196>

Manor, I (2016): *The NATO bubble and the NATO network*. CPD Blog (blogi). USC Center on Public Diplomacy. 22.3.2016. Saatavissa <https://uscpublicdiplomacy.org/blog/nato-bubble-and-nato-network>. Luettu 26.10.2022

McFaul, M. (2023): *The Case for Supporting Ukraine Is Crystal Clear – Note to Congress: Ukraine aid is not charity but serves critical U.S. interest*. *Foreign Policy*. Saatavissa <https://foreignpolicy.com/2023/11/16/ukraine-russia-war-us-congress-aid-weapons/>. Luettu 29.1.2024

Melgin, E. (2014): *Propagandaa vai julkisuusdiplomatiaa? Taide ja kulttuuri Suomen maakuvan viestinnässä 1937–52*. Helsinki: Helsingin yliopisto

Melgin, E. & Nieminen, H. (2018): "Julkisuusdiplomatia ja viestintä". Teoksessa Melgin, E. & Niemine, H. (toim.), *Diplomaattinen viestintä*. 10–27. Helsinki: ProCom

Melissen, J. (2005): “The New Public Diplomacy: Between Theory and Practice”. Teoksessa Melissen, J. (toim.), *The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations*. 3–27. Basingstoke: Palgrave Macmillan

Melissen, J. (2011): *Beyond the New Public Diplomacy*. Clingendael Institute. <http://www.jstor.org/stable/resrep05355>

Miles, M. & Huberman, A. (1994): *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. (2.ed.). Sage

Nurmi, L. (2023): *Suomen salattu tie Natoon*. Helsinki: Into Kustannus

Nye, J.S. (1990): *Soft Power*. Foreign Policy, no. 80: 153–171. <https://doi.org/10.2307/1148580>

Nye, J.S. (2004): *Soft Power: the Means to Succeed in World Politics*. New York: Public Affairs

Nye, J.S. (2008): *Public Diplomacy and Soft Power*. The Annals of the American Academy of Political and Social Science, 616(1): 94–109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>

Nye, J.S. (2009): *Get Smart: Combining Hard and Soft Power*. Foreign Affairs, 88(4): 160–163. <https://libproxy.tuni.fi/login?url=https://www.proquest.com/magazines/get-smart/docview/214287001/se-2?accountid=14242>

Opondo, S.O. (2016): “Diplomacy and the Colonial Encounter”. Teoksessa Constantinou, C.M., Kerr, P. & Sharp, P. (toim.), *The SAGE Handbook of Diplomacy*. 39-53. Lontoo: SAGE Publications

Orhan, E. (2022): *The Effects of the Russia – Ukraine War on Global Trade*. Journal Of International Trade, Logistics and Law, 8(1): 141-146. <http://jital.org/index.php/jital/article/view/277>

Pagovski, Z. Z. (2015): *Public Diplomacy of Multilateral Organizations: The Cases of NATO, EU, and ASEAN*. Los Angeles: Figuero Press

Pinkus, J. (2014): *Intelligence and Public Diplomacy: The Changing Tide*. Journal of Strategic Security 7(1), 33–46. <http://www.jstor.org/stable/26466499>

Ringsmose J. & Rynning, S. (2021): *NATO's Next Strategic Concept: Prioritise or Perish*. *Survival* 63(5), 147–168. <https://doi.org/10.1080/00396338.2021.1982203>

Riordan, S. (2003): *The New Diplomacy*. Cambridge: Polity Press

Schindler, C. (2015): *Proactively preserving the inward quiet: Public Diplomacy and NATO*. *Defence Strategic Communications*, 1(1). <https://doi.org/10.30966/2018.riga.1.8>

Seib, P. (2012a): *Real-Time Diplomacy – Politics and Power in the Social Media Era*. New York: Palgrave Macmillan

Seib, P. (2012b): *Nato Grapples with Soft Power*. CPD Blog (blogi). USC Center on Public Diplomacy. 29.3.2012. Saatavissa <https://uscpublicdiplomacy.org/blog/nato-grapples-soft-power>. Luettu 21.09.2022

Seib, P. (2014): *Public Diplomacy and Hard Power: The Challenges Facing NATO*. *The Fletcher forum of world affairs*. 38(1), 95–100

Sharp, P. (2019): *Diplomacy in the 21st Century: a Brief Introduction*. Lontoo: Routledge, Taylor & Francis Group

Tomescu-Hatto, O. (2014): "Self-Presentation and Impression Management: NATO's New Public Diplomacy". Teoksessa Mayer, S. (toim.), *NATO's Post-Cold War Politics: The Changing Provision of Security*. 89–103. New York: Palgrave Macmillan

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018): *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi

van Doeveren, R. (2011): *Power and the Evolution of Public Diplomacy*. In *Engaging the Arab World through Social Diplomacy*. 5–15. Clingendael Institute. <http://www.jstor.org/stable/resrep05438.4>

van Ham, P. (2001): *The Rise of the Brand State: The Postmodern Politics of Image and Reputation*. *Foreign Affairs*. 80(5), 2–6. <https://doi.org/10.2307/20050245>

Waltz, K.N. (2010): *Theory of International Politics*. Long Grove, Illinois: Waveland Press Inc

Wolff, A.T. (2014): *Crafting a NATO Brand: Bolstering Internal Support for the Alliance through Image Management*. Contemporary Security Policy. 35(1), 73-95. <https://doi-org.libproxy.tuni.fi/10.1080/13523260.2014.885708>

Yakovenko, N. & Piskorska, G. (2018): *Transformation of NATO public diplomacy*. American History & Politics: Scientific Edition, 197–206. <https://doi.org/10.17721/2521-1706.2018.05.197-206>